

BIBLIOTEKA  
Instytutu  
Bałtyckiego  
w Bydgoszczy  
Gdańsku

~~910681~~

157  
Wojskowe

# Katalog Wystawy

Pomstania  
1848 roku



Poznań 1933

Nakładem Wielkop. Muzeum Wojskowego m Poznaniu  
Czcionkami Drukarni Mieszczańskiej S. A. w Poznaniu

1230753

Wielkopolskie Muzeum Wojskowe

# KATALOG WYSTAWY

POWSTANIA  
1848 ROKU



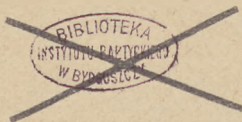
Poznań 1933

Nakładem Wielkp. Muzeum Wojskowego w Poznaniu  
Czcionkami Drukarni Mieszczańskiej S. A. w Poznaniu

ZZ 2007869926

Nie pożyczaj się do domu

OL



D 418/44/03

2015

## Przedmowa.

Osiemdziesiąta piąta rocznica powstania wielkopolskiego r. 1848 została uczczona wystawą pamiątek, urządzoną w czerwcu roku 1933 w Wielkopolskim Muzeum Wojskowym z inicjatywy Dyrekcji tegoż Muzeum. Do pamiątek, będących własnością Muzeum, dołączono ryciny, rękopisy i druki, znajdujące się w bibliotekach poznańskich i w poznańskim Archiwum Państwowem a przede wszystkim w Biblijotece Towarzystwa Przyjaciół Nauk. W rozłożenie tego bogatego materiału włożył najwięcej pracy, poza urzędnikami Muzeum Wojskowego, p. Karol Koczorowski, pracownik Biblijoteki Tow. Przyj. Nauk.

W niedzielę, dnia 25 czerwca, nastąpiło otwarcie wystawy, dokonane w obecności przedstawicieli władz, przez dyrektora Muzeum, pana Władysława Marcinkowskiego. Po otwarciu i zwiedzeniu wystawy, udano się do Biblijoteki Uniwersyteckiej, by wysłuchać wykładu dra Andrzeja Wojtkowskiego, który, nawiązując do wystawionych na widok publiczny pamiątek, przedstawił przebieg polskiego ruchu zbrojnego w ro-

ku 1848. Wystawa cieszyła się wielkiem zainteresowaniem publiczności.

Wobec wielkiej liczby materiału nieznanego, a bardzo ważnego dla polskiej nauki historycznej, ujawnionego na wystawie, okazało się rzeczą niezbędną wydanie katalogu wystawionych pamiątek. Katalog grupuje pamiątki według ich rodzaju. W osobnych zatem działach znajdują się razem np. druki, ułożone alfabetycznie w obrębie swojego działu, rękopisy, ułożone w dziale chronologicznie itd. Przy każdej pamiątce podany jest jej właściciel. Czytelnik będzie więc mógł stwierdzić nazwiska i tych licznych osób prywatnych, które swojemi zbiorami wzbogaciły wystawę, a którym osobno w tej przedmowie nie można było podziękować. Katalog niniejszy będzie zatem nie tylko źródłem informacyjnym dla badaczy r. 1848, lecz również pamiątką dla tych, którzy zbiory swoje oddali na wystawę.

*A. Wojtkowski.*

# OBRAZY: OLEJNE, AKWARELE, PASTELE i RYSUNKI.

## SCENY.

- 1 Bitwa pod Miłosławiem, dnia 50 kwietnia 48 r., rys. kredką płk. Ludwik Sezaniecki i ojcu swemu w Wrześni, uczestnikowi bojów w Miłosławiu, na pamiątkę ofiarował.  
Koło Tow.
- 2 Mierosławski, Władysław Niegolewski, Karol Libelt i Kozmian na barykadach w Berlinie. Obraz olejny na płótnie w złotej ramie, mal. Tadeusz Walkowski, Poznań 1932 r., wielk. 202×184 cm.  
Walk.
- 3 Śmierć Unruga Ludwika w bitwie pod Miłosławiem, 1848 r., akwarela Juljusza Kossaka, w. 65,5×50 cm., obraz nalep. na kart. Ung.
- 4 Rozstrzelanie Babińskiego Antoniego w Poznaniu dnia 1 lutego 1847 r. — Rysunek węglem, w. 50×44 cm., wyk. Prauziński Leon. Poznań 1933 r.  
W. M. W.

## PORTRETY.

- 5 Ks. Bażyński Fr., deputow., obraz olejny na tekturze p. Wojtkiewicza 1847 r. owal., w. 42,5×30,5 cm.  
Ks. Putz.
- 6 Mierosławski Ludwik, naczelny wódz polsk. sił zbrojnych 1848 r., popiersie ½ w prawo.

- Obr. olejny na płótnie mal. w Paryżu przez p. Fontaine, w. 79×65 cm. J. Zak.
- 7 **Kapuściński**. Rysunek ołówkiem, nieznany autor, u dołu wiersz pisany atramentem, w. 18×10 cm., po pas ½ w lewo. Lat.
- 8 **Wiśniewski Teofil**. Rysunek ołówkiem — nieznany autor — o dołu wiersz pisany atramentem, w. 19×10 cm., po pas pół w pr. Lat.
- 9 **Wiśniewski Teofil**. Rysunek kredkowy, w. 14,5×10,5 cm. Po pas w prawo. Lat.
- 10 **Wysocki Józef, gen.**, rys. kredką Berger, w. 34×26 cm. Popiersie wprost. Lat.

## RÓŻNE.

- 11 **Karykatura przedstaw. Seweryna Mielżyńskiego**, prezydującego w zastępstwie ks. arcybiskupa na zebraniu Lidze. Karykatura przedstawia: Sew. Mielżyńskiego, Cieszkowskiego, Libelta, Moraczewskiego, Berwińskiego Ryszarda i Jana Koźmiana — rys. ołówk. Kapliński, w. 18×29,5 cm. T. P. N.
- 12 **Mogiły poległych pod Księżem**, rys. ołówk., wykonał ofic. pruski w r. 1868, który kwaterował w Księżu, autor niezn., w. 17,5×13 cm. Cichow.
- 13 **Powstańcy z roku 1848**, akwarela według Kossaka, Mierosławskiego i innych, wykonał Leon Prauziński, Poznań 1933 r. w. 45×58. W. M. W.
- 14 **Tablica umundurowania polskiej Gwardji Narodowej i Kosynjerów** — akwarela, autor nieznany, w. 25,5×33,5. Lat.

- 15 **Typy kosynierów z 1848 r.** z pow. Ostrów, Pleszew, Krotoszyn, Ostrzeszów, Wrześni, Buk, Szamotuły i z Kujaw. Akwarela wyk. Leon Prauziński, Poznań 1933 r., w. 45×58 cm. W. M. W.
- 16 **Typy powstańców z 1848 r.**, akwarela wedł. Jaroczyńskiego, Gumińskiego, piechur i ułan podł. regulaminu piechoty, kaw. i art., wyd. w Paryżu 1846 r. wyk. Leon Prauziński, Poznań 1933 r., w. 45×58 cm. W. M. W.
- 17 **Typy powstańców Wlkp. z 1848 r.** Projekt na mundury Gwardji Narodow., Legja Akademicka, Artylerja: kanonier i jezdny. — Akwarelę wyk. Leon Prauziński — Poznań, 1933 r., w. 45×58 cm. W. M. W.
- 18 **Walka z frakami**, rys. ołówkiem wyk. Władysław Simon, art. mal. — Rysunek znaleziono w aktach przy protokóle Dyrekcji Koła Tow. w Poznaniu z dnia 16. II. 1849 r., w. 20×22 cm. Koł. Tow.
- 19 **Wojsko pruskie z powstania z r. 1848**, akwarela, wyk. Leon Prauziński z Poznania, 1933 roku, w. 45×58 cm. Obr. przedstawia szereg. piechoty, szereg. z batal. strzelec., kirasjera, białego, ułana żółtego na koniu, ofic. piechoty, ofic. artyl., huzara czarnego. W. M. W.



# RYCINY.

## SCENY.

- 20 **Babel niemieckiej jednoty w Erfurcie.** „Der babilonische Unionsbau zu Erfurt“, Lit. druk i nakład M. Jaroczyńskiego w Poznaniu. w. 44×35 cm. Zyg.
- 21 **Barykada przy kolońskim Ratuszu w dniu 18 marca 1848 r. wieczorem.** lit. w. 25×19. napis niem.: Barrikade am Kölnischen Rathaus d. 18 März 1848 Abends. Dr. Walk.
- 22 **Berlin w marcu 1848 r.**, lit. w. 17,5×19 cm., w pięciu obrazach, napis niem. 1. obrazek: Barrikade an der Tauben u. Friedrichstrassen Ecke in der Nacht 18-19 März. — 2. obrazek: Erster Angriff der Cavallerie vor dem Schlosse am 18 März. — 3. obr. Das Palais des Prinzen v. Preuhsen als National-Eigentum erklärt, am 20 März. — 4. obr. Umzug des König am 21 März. — 5. obr. Leichenfeier am 22 März. Dr. Walk.
- 23 **Bitwa pod Miłosławiem dnia 30 kwietnia 1848 r.** Lit. Polikarp Gumiński, druk. Königl. Hof. Steindr. Magdeburg, w. 43×34 cm. Bib. Kör.
- 24 **Bitwa pod Miłosławiem dnia 30 kwietnia 1848 r.**, wedł. rys. płk. Ludwik Sczaniecki. druk. w. 8,5×17,5 cm. W. M. W.

- 25 Bitwa pod Wrześnią dnia 2 maja 1848 r., lit. de E. Lemaitre, rys. por. Konst. Borzęcki, strzelc. 4. komp. Nowe Miasto, wydan. w Paryżu, w. 35,5×26 cm. Pr. W.
- 26 Braterstwo 1848 r. Druk, wycinek z „Przyjaciela Ludu“ w Lesznie nr. 33 rok 1848, w. 13×15cm. Lat.
- 27 Czarnoksiężstwo żołnierskie w r. 1848. Druk. „Przyjaciela Ludu“ w Lesznie 1848 r. wycinek w. 14×16 cm. Lat.
- 28 Gospoda studencka w Berlinie, litogr. druk. J. Lacroix, nakł. J. B. C. Fortsch, München, w. 22,5×38 cm., u dołu wiersz w języku niemieckim. Lat.
- 29 Gorzkie żale płaczącego kosyniera. Litogr. i druk. M. Jaroczyńskiego w Poznaniu, wielkość 22×15 cm. Lat.
- 30 Grupa powstańców polskich z pow. węgierskiego 1848/49 i z r. 1863 na koniach z sztandarem, lit. kolor. w. 22×30 cm. W. M. W.
- 31 Liga Polska. Druk „Przyjaciela Ludu“, Leszno d. 9 września 1848 r. w. 13×15 cm. Lat.
- 32 „Nagroda“. {Lit. i druk M. Jaroczyńskiego w Poznaniu, w. 22×15 cm. Lat.
- 33 15. Maj 1848 w Paryżu, wtargnięcie ludu paryskiego na zebranie parlamentu, napis francuski: „Envahissement de l'Assemblée Constituante“, staloryt Mangeon w. 18×27,5 cm. Lat.
- 34 Napad na moście Chwaliszewskim „Angriff auf die Wallischei Brücke“. Drzew. wielk. 16×16 cm. Wycinek z gazet. „Illustr. Zeit.“ nr. 148 V. Band. Lat.

- 35 **Obsadzenie Placu Wilhelmowskiego w Poznaniu d. 14 lutego 1846 r.** „Besetzung des Wilhelm Platz zu Posen am 14 Februar.“ — Drzeworyt w. 15×22,5 cm., wycinek z Ilustr. Zeitung nr. 148, VI. Band. Lat.
- 36 **Osadzanie szlachty polskiej w więzieniach w Poznaniu.** „Abführung polnischer Edelleute nach den Gefängnissen von Posen“. — Drzeworyt w. 15×24 cm., wycinek z „Ilustr. Zeitung“ nr. 148, VI. Band. Lat.
- 37 **Pierwsze walne zebranie Ligi Polskiej w Kórniku w dniach 10, 11 i 12 stycznia 1849 roku z równoznacznym napisem franc., lit., i na miejscu rysował M. Jaroczyński** — nakład księgarni J. K. Żupańskiego, Poznań — lit. Sachse i Spółka Berlin, w. 33,5×31 cm. T. P. N.
- 38 **Pochód tryumfalny Polaków przez Berlin, druk.** „Przyjaciół Ludu“ Leszno 1848 r., w. 25×19 cm. Lat.
- 39 **Proces Mierosławskiego Ludwika i towarzyszy w Berlinie w 1847 r., lit., rys. v. Böhmer, druk. H. Delius, nakł. L. Weyl Co. Berlin.** Pod portretem napis: „Ein Verhör im Polenprocesse in Berlin 1847 r. Publiczne posiedzenie w sprawie przeciwko Polakom w Berlinie w r. 1847., w. 36,5×27 cm. Pr. W.
- 40 **Propaganda niemiecka w Wielkiem Księstwie Poznańskiem Nr. I. rys. Polikarp Gumiński, lit. Konstanty Bożenek, u dołu napis: Dziedzic Niemiec i arendarz Żyd, polskiego sołtysa pragną wszelkiemi sposobami na swą stronę przeciągnąć, w. 20,5×15 cm. Kocz.**

- 41 **Propaganda niemiecka w Wielkiem Księstwie Poznańskiem**, Nr. II., rys. Polikarp Gumiński, lit. Konstanty Bożenek, u dołu napis: Dziedzie Niemiec i arendarz Żyd ścisną się serdecznie, winszując sobie szczęśliwych skutkw propagandy, gdy tymczasem sołtys Polak, wracając do domu z całej duszy wyśpiewuje: „Jeszcze Polska nie zginęła“ itd., w. 20,5×15 cm. Kocz.
- 42 **Rada wojenna i obór naczelnika partyzantów w Rogalinie**, w dniu 4 maja 1848 r., lit. M. Jaroczyńskiego, Poznań, w 31,5×28,5 cm. T. P. N.
- 43 **Przygotowanie do narodowej reorganizacji Wielk. Ks. Poznańskiego**, karykatura. Obr. przedstawia a) zniesienie chłosty, b) braterstwo, c) przygotowania do narodowej reorganizacji, d) czarnoksiężstwo żołnierskie 1848, e) apostowie azjatyckiej cholery. Lit. rys. J. Raymond de Baux — druk H. Delius, w. 28,5×43 cm. Bibl. Arch.
- 44 **Reorganizacja Narodowa Wielkiego Księstwa Poznańskiego w 1848 r.** — lit., rys. Polikarp Gumiński, lit. Konstanty Borzęcki — w. 30,5×30 cm. T. P. N.
- 45 **Tryumfalny pochód uwolnionych z więzienia Polaków**, przed zamkiem królewskim w Berlinie. dnia 20 marca 1848 r., równoznaczny napis w języku francuskim — lit. H. Delius, rys. G. Berger, w. 41,5×28,5 cm. T. P. N.
- 46 **Walki na Barykadach przy Colońskim Ratuszu w Berlinie** w dniu 18—19 marca 1848 r. lit. w 17,5×19 cm., druk. Gebr. Jänecke, na-

- pis niem.: „Berlin am 18—19 März, Vertheidigung der Barrikade am Cölnischen Rat-  
hause. Dr. Walk.
- 47 **Walki na barykadach przy ul. Królewskie w Berlinie w dniu 18—19 marca 1848 r.** lit. w. 17,5×19 cm., druk Gebr. Jänecke, napis niem.: Berlin am 18—19 März. Vertheidigung der Barrikade an der neuen Königsstrasse. Dr. Walk.
- 48 **Wielka barykada przed Kolońskim Ratuszem w Berlinie w nocy z dnia 18—19 marca** Druk „Przyjaciół Ludu“ Leszno 1848 r., wycinek w. 25×19 cm. Lat.
- 49 **Zajęcie zbrojowni w Berlinie w dniu 14-go czerwca 1848 r.** lit. 24,5 × 19, napis niem.: „Plünderung des Zeughauses am 14 Juni 84“ Dr. Walk.
- 50 **Zniesienie kary cielesnej w 1848 r.** Druk wycinek „Przyjaciół Ludu“ nr. 36 rok 1848. w. 13×15 cm. Lat.

### PORTRETY.

- 51 **Białoskórski Feliks**, dow. oboz. wojskowego w Pleszewie. lit. popiersie w prawo, litografował Ed. Uber, druk. Waldow, Berlin, w. 25×18 cm. Bibl. Arch.
- 52 **Brzeżański August**, płk., b. oficer wojsk polskich 1831 r. komendant obozu wojskowego w Środzie i dow. jazdy. Druk w. 7,5×6 cm. Popiersie pół w lewo w mundurze wojskowym z 1831 r. W. M. W.
- 53 **Brzeżański Augustyn**, płk. — lit. Villain, rys. Eclure, w. 27×18 cm. Popiersie wprost. Facsimile podpisu: Brzeżański. T. P. N.

- 54 Cieszkowski August — lit. popiersie w lewo  
rys. z natury i litogr. M. Fajans — odbito  
w lit. M. Fajansa. Warszawa — w. 22,5×17  
cm., u dołu autograf. Lat.
- 55 Cybulski, Prof. Dr., lit., rys. Eugelbach —  
druk W. Korn & Co — popiersie wprost,  
u dołu autograf, w. 19×27 cm. T. P. N.
- 56 Czartoryski Adam Ks. — lit. Villain — w.  
23×15 cm. Popiersie 3/4 pr. — Pod portre-  
tem facsimile podpisu: Czartoryski. Lat.
- 57 Czartoryski Adam Ks. — Miedzioryt, rys. L.  
Massard, druk. F. Chardon Ainé, Paris, ow.  
w. 18×11,5 cm., popiersie profil lew. — napis  
własnoręczny: „Katolicyzm nie powinien być  
z miłości Ojczyzny, ale patrijotyzm z miłości  
Boga. — A. Czartoryski. Lat.
- 58 Czartoryski Adam Ks. — Lit. Villain wielk.  
21×8 cm. Popiersie 3/4 lewo. — Pod portre-  
tem facsimile podpisu: Czartoryski i napis  
Czartoryski. Lat.
- 59 Dąbrowski Florjan, major. b. ofic. wojsk  
polsk. 1831 r., komendant obozu powst. pod  
Książem, następca płk. Budziszewskiego, po-  
legł śmiercią bohaterską w Książu. Druk.  
w. 7×7 cm. W. M. W.
- 60 Działyński Tytus — organizator jazdy na  
pow. poznański — druk z portretu Leona  
Kaplińskiego ze zbiorów hr. Wawrzyńca  
Benzelstjerna-Engeströma. Po pas wprost  
u dołu autograf, wielk. 24×19 cm. Lat.
- 61 Działyński Tytus, akwaforta M. Jaroczyń-  
skiego, Poznań, w. 19,5×23 cm. M. M.

- 62 **Garczyński Antoni płk.**, d-ca obozu wojsk. wrzesińskiego — nowomiejskiego, druk w. 6×5 cm. Popiersie wprost. W. M. W.
- 63 **Krauthofer-Krotowski Jan**, adwokat, członek Komitetu Narodowego, szef sztabu oddz. partyz. Włodzimierza Wilczyńskiego. Druk w. 9×6 cm.. Popiersie 1/2 w lewo. W. M. W.
- 64 **Kremer Józef** — lit. popiersie w lewo — rys. z natury w r. 1850 i lit. M. Fajans — druk Lemercier, Paryż — w. 22×18 cm. u dołu własnoręczny autograf. Lat.
- 65 **Kuszel Michał płk.** wojsk narodowych 1851 roku, dowódca wojsk. obozu pleszewskiego, następca płk. Białoskórskiego. Druk wielk. 7×5.5 cm. Popiersie 1/2 w lewo w mundurze wojskowym. W. M. W.
- 66 **Lenartowicz Teofil** — lit. popiersie w prawo — litogr. Aschenbremer, odbito w litogr. A. Dzwonkowski i Ska., własnoręczna dedykacja: kochanemu przyjacielowi K. W. Wójcickiemu na pamiątkę Teofil. Rzym, 13 maja 1857 r. — w. 15,5×19 cm. Lat.
- 67 **Libelt Karol dr.**, członek Komitetu Narodowego Centralnego w Poznaniu, duchowy przywódca powstania 1848. Druk wielk. 7×5,5 cm. Popiersie 1/2 prawo. W. M. W.
- 68 **Libelt Karol**, lit., popiersie wprost, lit. W. Kurnatowski, Poznań, w. 13×16 cm. M. M.
- 69 **Libelt Karol**, lit., rys. z natury i lit. M. Fajans, u dołu autograf, w. 17,5×22,5 cm. T.P.N.
- 70 **Mierosławski Ludwik gen.**, naczelny wódz powstania 1848 r. — Lit., popiersie wprost, litogr. Beck, druk H. Delius, nakład Gu-

- staw Hempel, Berlin, u dołu autograf, wielk. 20,5×25 cm. M. M.
- 71 Mierosławski Ludwik gen., naczelny wódz powstania 1848. Druk w. 7×7 cm. Popiersie wprost w mundurze powst. W. M. W.
- 72 Mierosławski Ludwik gen., naczelny wódz powst. 1848 r., litogr., malował A. Fontaine, litogr. E. Charpentier, druk Lemercier Paryż. Popiersie 3/4 lewo, w. 35×24 cm. T. P. N.
- 73 Minutoli, prezydent policji w Poznaniu, gen. Colomb, komendant V korpusu — gen. Steinäcker, pierwszy komendant Poznania, wycinek z gazety „Illustr. Zeitung“, Leipzig den 2 Mai 1846. Lat.
- 74 Moraczewski Jędrzej, historyk, członek Komitetu Narodowego Centralnego. Lit. wedł. fot. Nietsch., wydawnictwo J. K. Żupańskiego Poznań. Portret po kolana wprost, u dołu podpis: Jędrzej Moraczewski, rozmiłowany w dziejach, jakie kreśli, miłuje prawdę. Joachim Lelewel, st. XXXIII. w 9 tomie dziejów Rzeczypospolitej Polskiej, w. 33×40 cm. Bibl. Kórn.
- 75 Niegolewski Felicjan, płk. wojsk narod. pol. i deputowany z pow. bukowskiego i obornickiego — akwaforta M. Jaroczyńskiego, Poznań 1857 r. u dołu autograf, w. 16,5×21,5 cm. Lat.
- 76 Niegolewski Felicjan, płk., druk. popiersie 3/4 w lewo, w. 18×14 cm. W. M. W.
- 77 Niegolewski Władysław, członek Komitetu Polskiego Centralnego w Poznaniu 1848 r., poseł pleszewski, lit. z własnoręczn. autografem pod portretem. Po kalana 3/4 w lewo,



- w. 17×22 cm., nakład i własność Ludwika Merzbacha w Poznaniu. M. M.
- 78 **Niegolewski Władysław**. Druk w. 7×5,5 cm. Popiersie 3/4 w lewo. W. M. W.
- 79 **Oborski Ludwik**, płk., komendant piechoty w wojskowym obozie pleszewskim. Druk w. 7×5,5 cm. Po pas 3/4 w lewo, ręka lewa oparta o biodro. W. M. W.
- 80 **Pol Wincenty**, drzeworyt, popiersie w lewo, rys. A. Regulski — nakład Księgarni J. K. Żupańskiego, Poznań, w. 15,5×17,5 cm. Lat.
- 81 **Pol Wincenty**, lit. popiersie w lewo, rys. z natury i litogr. M. Fajans, druk. Lemercier Paryż, w. 18×22 cm. u dołu własnoręczny autograf. Lat.
- 82 **Potworowski**, prezes Komitetu Narodowego Centralnego w Poznaniu 1848 r., lit. podług fotografii, lit. P. Rohrbach, druk, C. G. W. Horn w Berlinie. — Po pas w lewo, prawa założona pod surdut, lewa oparta, wielk. 20×16,5 cm. M. M. i Bibl. Kórn.
- 83 **Portret bez podpisu**, popiers. wprost miedz., druk. L. Sachse u. Co. Berlin. Bibl. Kórn.
- 84 **Rzepecki Władysław**, kpt. i dow. 4. komp. kosynierów Nowomiejskich, brał udział w bitwach, w Książu i pod Sokołowem, gdzie został ran. Druk w 6×7 cm. Po pas wprost, W. M. W.
- 85 **Szaniecka Emilja**, organizatorka szpitali w Śremie i opiekunka rannych powstańców z pod Książa. Druk, reprodukcja według fotografii z natury, w. 19,5×13 cm. Po kolana w prawo, pod portretem facsimila podpisu: Emilja Szaniecka. Lat.

- 86 **Sczaniecka Emilja**, lit. Villain w. 25×16 cm. Po pas  $\frac{3}{4}$  w prawo. Pod portretem facsimila Emilia Sczaniecka. Lat.
- 87 **Smolka Franciszek Dr.** — staloryt A. Terlikowski, w. 20,5×27,5 cm., popiersie w prawo u dołu autograf. Lat.
- 88 **Steinäcker, gener. leutn.**, komendant 10 dywizji pruskiej i pierwszy komendant miasta Poznania, popiersie wprost, lit., rys. Steffens, litogr. Fr. Jenzen, druk. Sachse i Co, Berlin w. 22×28 cm. W. M. W.
- 89 **Sylwetki wybitnych powstańców 1848 r.** 1. Walenty Kaczmarek, 2. Maciej Palacz, 3. Michał Kaczmarek, 4. Kazimierz Świdorski, 5. Jan Palacz, 6. Jan Szymczak, lit. rys. Leon Kapliński, w. 31×19 cm. T. P. N.
- 90 **Typy powstańców polskich 1848 r.** a) gospodarz z okolic Bnina, b) drwal z Kórnika, c) naczelnik powstańców, drzeworyt 16×13,5 cm. Wycinek z gazet „Illustr. Zeitung“ nr. 148. VI. Band. Lat.
- 91 **Wiśniowski Teofil**, lit. popiersie w owalu, profil prawo, w. 13,5×10 cm. Napis: Teofil Wiśniowski poniósł śmierć za sprawę ojczyństwa w Lwowie dnia 31 lipca 1847 r. Lat.
- 92 **Wiśniowski Teofil**, lit. w. 19,5×14 cm. Po pas w lewo, pod portretem facsimile podpisu: Teofil Wiśniowski — na kart. druk. Teofil Wiśniowski, męczennik polski, urodz. w Jazłowcu d. 28 grudnia 1805, powieszony w Lwowie, d. 31 lipca 1847 r. — Staraniem żony jego Kornelii z Bieńkowskich Wiśniowskiej wizerunek ten przerobiony podług minjatury z 1839 r.



## RÓŻNE.

- 93 **Atlas obrazowy do historii, literatury i sztuki polskiej** podług kopji z portretów, obrazów, sztychów, nagrobków, medali, monet itd. Tom VII. czasy porozbiorowe od roku 1800—1848 r. zebrał, ułożył i opisał Leon Junosza Stempowski, artysta dramatyczny, zawierający ryciny z r. 1846/48. Bibl. Racz.
- 94 **Cytadela Poznańska, widok zewnętrzny głównego wejścia i wieży więziennej.** Lit. kolorowana w. 14×17,5 cm., druk Sachsa i Co.
- 95 **Cytadela Poznańska, widok dziedzińca z główną rampą,** lit. kolorowana w. 14×17,5 cm., druk Sachse u. Co. Lat.
- 96 **Cytadela Poznańska, fragment z więzienia, „Vestungsansicht: Der Turm v. Fort Winia-ri“** — Drzeworyt w. 8×8 cm., wyc. „Illustr. Zeitung“, nr. 148, VI. Band. Lat.
- 97 **Gniezno, widok ogólny z katedrą** — lit. rys. z natury Napoleon Orda, litogr. M. Fajans, Warszawa, w. 31,5×45 cm. Lat.
- 98 **Gwardja narodowa lwowska z r. 1848.** Lit. Steffenc. druk. M. Jaroczyński, Poznań, nakł. Księgarni J. K. Żupańskiego, Poznań, wielk. 29×49 cm. Zyg.
- 99 **Kaplica w Dobrzycy.** Staloryt rys. Ransonnette, rys. J. Passini, w. 19,5×25,5 cm. Lat.
- 100 **Karykatura niemiecko polityczna, z niem. napisem: „Abtritte und Uebersindelung“** nr. 54, lit. J. B. Hirsch, Berlin, w. 23×30 cm. Bibl. Arch.
- 101 **Karykatura niemiecko polityczna, z niem. napisem: „Breslauer Stein“** nr. 50, lit. J. B. Hirsch, Berlin, w. 15×20 cm. Bibl. Arch.

- 102 **Karykatura niemiecko polityczna** z niem. napisem: „Grose Cour beim deutsch. Reichsadler“ nr. 53. Lit. J. B. Hirsch, Berlin, wielk. 21×38. Bibl. Arch.
- 103 **Karykatura niemiecko polityczna** z niem. napisem: „Herkules am Scheidewege“. Lit. M. W. Lassally, Berlin, w. 17×21 cm. Bibl. Arch.
- 104 **Karykatura niemiecko polityczna** w niem. napisem: „Skizzen aus dem Berliner Belagerungszustand“, arkusz I, lit. Hirsch, Berlin, w. 20×26 cm. Bibl. Arch.
- 105 **Karykatura niemiecko polityczna** z niem. napisem: „Skizzen aus dem Berliner Belagerungszustand“, ark. II. lit. J. B. Hirsch, Berlin, w. 23×28 cm. Bibl. Arch.
- 106 **Karykatura niemiecko polityczna** z niem. napisem: „Sturz des deutschen Cavaignac“, nr. 51, lit. J. B. Hirsch, Berlin, w. 15×20 cm. Bibl. Arch.
- 107 **Kościół w Grodzisku**, staloryt rys. Konstancja hr. Raczyńska, ryt. G. Döbler, wielk. 25×20,5 cm. Lat.
- 108 **Kórnik, widok na zamek**. Lit., rys. z natury Napoleon Orda, litogr. M. Fajans, Warszawa w. 31,5×45. Lat.
- 109 **Linja Demarkacyjna**, lit. M. Jaroczyńskiego, w. 50,5×22 cm. T. P. N.
- 110 **Miłosław, widok na park i zamek**. Lit., rys. z natury Napoleon Orda, litogr. M. Fajans, Warszawa, w. 31,5×45 cm. Lat.
- 111 **Mogilno, widok na kościół**. Lit., rys. z natury Napoleon Orda. Litogr. M. Fajans, Warszawa, w. 31,5×45. Lat.

- 112 **Musztra kosynierska**, według regulaminu paryskiej szkoły instruktorów. Uzbrojenie i postawy kosyniera pod ogniem. Druk. tablica z 14 figurami, w. 12×45 cm. Zyg.
- 113 **Obraz, przedstawiający u góry 17 popiersi deputowanych niem.**, pod nimi orzeł biały z rozpostartymi skrzydłami, u dołu w lewo są widoki z Poznania, w środku postać kobiety rzucająca wieniec laurowy na płonący znicz. w prawo str. obrazu z nazwiskami polskich deputowanych, pod spodem herby polskie, po bokach obrazu w kolumnach nazwiska deputow. niem. Pod obrazem w polskim i niemieckim języku napis: „Deputowani Polacy, kolegom sejmu ustawodawczego w Berlinie na pamiątkę posiedzenia z dnia 25 i 26 października 1848 r. odbytych. Lit. M. W. Lassally, Berlin, w. 58×38 cm. T. N. N.
- 114 **Poznań, widok na wyspę tumską**. Lit., rys. z natury Napoleon Orda, litogr. M. Fajans, Warszawa, w. 28,5×36,5 cm. Lat.
- 115 **Schlaf, Michel, schlaf**. Lit., nakład. Wilhelm Hermes, w. 32,5×23,5 cm. Lat.
- 116 **Środa, widok na miasto i kościół**. Lit., rys. z natury Napoleon Orda, Lit. M. Fajans, Warszawa, w. 31,5×45 cm. Lat.
- 117 **Tablica umundur. polskiej Gwardji Narod. 1848 r.**, miedzioryt. Tablica przedstawia oficera piechoty kosynierów i szeregowca piechoty, w. 34,5×24,5 cm. Lat.
- 118 **Taczanów, ogólny widok**. Lit. kolorowa według zdjęcia z natury w. 15×19,5 cm., wyk. Th. Albert, druk Winkelmann & Söhne — nakład. Aleks. Dunkel. Lat.

- 119 **Trzemeszno, widok na miasto, kościół.** Lit., rysow. z natury Napoleon Orda, lit. M. Fajans, Warszawa, w. 31,5×45 cm. Lat.
- 120 **Widok pod Śremem.** Staloryt rys. Konstanca hr. Potocka — rytow. Passini, w. 21×26,5 cm. Lat.
- 121 **Widok wielkiej Śluzy, „Vestungsansicht die Grosse Schleuse“**, drzeworyt w. 7×8 cm. Wycinek „Illustr. Zeitung“ nr. 148, VI. Band. Lat.
- 122 **Więzienie w Hausvoigtei.** Lit. w. 16×22 cm. Pod obrazem napis: Die Hausvoigtei in Berlin, mit den Gefangenen, Studentem Monecke und Feenburg und dem Inspektor der Anstalt, während der Freistunde. Bibl. Arch.
- 123 **Winnagóra —** rysow. z natury Napoleon Orda. Lit. M. Fajans, Warszawa, w. 31,5×45 cm. Lat.
- 124 **Wspomnienia z Poznania.** Erinnerung an Posen, karykat. M. Jaroczyńskiego, lit. druk. Premp, Berlin, w. 53×42 cm. T. P. N.
- 125 **Wystąpienie Gwardji Narodowej konnej, w roku 1848 przed gen. Dwernickim w Lwowie.** Lit., rys. B. Gąsiorowski, lit. Z. B. Stępczyński 1863 r., w. 11,5×19 cm. Lat.
- 126 **Zamek w Gołańczy,** staloryt, rytow. J. Passini, w. 18,5×26,5 cm. Lat.
- 127 **Zamek w Gołuchowie.** Staloryt rysow. Konstanca hr. Raczyńska, rytowował J. Passini, w. 20,5×25 cm. Lat.
- 128 **Zamek pod Gąsawą,** staloryt ryt. J. Passini, w. 20×26,5 cm. Lat.
- 129 **Zamek w Koźminie.** Staloryt rys. Pernot, rytow. Pansonnette, w. 28×27 cm. Lat.

- 130 Zamek w Kórniku, staloryt rytow. Döbler,  
w. 26×34,5 cm. Lat.
- 131 Zamek w Opalenicy. Staloryt rytow. J. Pas-  
sini, w. 19×25 cm. Lat.
- 132 Kościół w Zaniemyślu. Staloryt rys. Nitschke  
rytow. G. Döbler, w. 24×18 cm. Lat.

# FOTOGRAFJE.

## SCENY.

- 133 **Poświęcenie sztandaru**, fot. z obraz. mal. hr. Tarło, w.  $11 \times 14,5$  cm. W. M. W.
- 134 **Proces Mierosławskiego Ludwika** i towarzyszy w Berlinie w 1847 r., fot. według litogr. Böhmera, w.  $11 \times 17,5$  cm. W. M. W.

## PORTRETY.

- 135 **Basiński Antoni**, ur. 1823, um. 1912 r., brał udział w walkach pod Miłosławiem w szwadronie pleszewskim. Fot. w.  $16,5 \times 10,5$  cm. Cała postać siedząc wprost w czamarcie. Bas.
- 136 **Berwiński Ryszard**, literat i poeta, członek Komitetu Narodowego Centralnego w Poznaniu 1848 r. Fot. w.  $8,5 \times 5,5$  cm. Po pas w ubraniu cywilnem z fezem na głowie. M. M.
- 137 **Bniński Ignacy hr.**, członek Komitetu Narod. Fotogr. w.  $8,5 \times 5$  cm. Cała postać siedząc wprost, nogi założone, prawa ręka podpira się, lewa złożona na kolanach. Kocz.
- 138 **Bniński Konstanty**, organizator nacz. polsk. siły zbrojnej na pow. wyrzyski. Fotogr. w.  $8,5 \times 5,5$  cm., popiersie wprost, w ubraniu cywilnem. ręce założone. Bibl. Kórn.
- 139 **Cegielski Hipolit**, naczelny redaktor Gazety Polskiej w Poznaniu, fot. w.  $9,5 \times 6$  cm. Cała postać w ubraniu rob. jako inż., siedząc  $\frac{3}{4}$  lewo, oparty na stole, rysuje. Mż M.



- 140 **Działyński Jan**. Fot. w. 8,5×5 cm. Cała postać wprost w kontuszu i w delji przy karabeli. Lat.
- 141 **Guhl**, dozorca więźniów w Moabicie. Fotogr. w. 10×6 cm. Cała postać w mundurze 3/4 w lewo, prawa ręka założona za 6 guzik munduru, lewa założona w tył. Bibl. Kórn.
- 142 **Guttry Aleksander** z Gostynia, b. ofic. wojsk polskich 1830/31, oficer sztabu głównego 1848 r. Fot. w. 10×6 cm. Po pas wprost. W. M. W.
- 143 **Jarochowski Cyprjan**, dyr. prowincjonalnego Ziemstwa i członek Komitetu Narodowego Centralnego w Poznaniu 1848 r. z litogr. M. Fajansa 1850, w. 13,5×10,5 cm. Po pas 3/4 w lewo — w mund. powstańcz. M. M.
- 144 **Kantak Kazimierz**, deputow. fot. w. 8,5×5,5 cm. Cała postać stojąc w ubraniu cywiln., lewa ręka oparta o stolik. M. M.
- 145 **Koczorowski Adolf**, komendant kawalerji Legji Akadem. w Wrześni tak zw. szkoły podchorążych. Fot. w. 9,5×6 cm. Cała postać stojąc 3/4 prawo, oparty, ręce założone. Kocz.
- 146 **Koczorowski Kazimierz**, fot. w. 10×6 cm. Cała postać stojąc, 3/4 lewo, ręce złożone, lewa trzyma maciejówkę, oparty tyłem o biurko. Kocz.
- 147 **Kosiński Władysław** z Targowej Góry, były ofic. pruski, syn sławnego gener. wojsk polskich, członek Komitetu Narodowego, organizator siły zbrojnej w Wrześni i szef sztabu obozu powst. w Nowem Mieście. Fot. w. 8×5 cm. Poniżej kolan 3/4 w lewo. Głowa

- oparta na prawej ręce, lewa ręka na kolanie. W. M. W.
- 148 **Kosiński Władysław**. Fot. w. 10×6 cm. Po niżej kolan 3/4 w lewo, głowa oparta na prawej ręce, lewa złożona na kolanie, po drugiej stronie autograf. Bibl. Kórn.
- 149 **König Ludwik**. Fot. w. 9×5,5. Cała postać w ubr. cyw. wprost, prawa ręka oparta o stolik, trzyma cylinder. Kocz.
- 150 **Kruszewski gen.** w służbie belgijskiej, przewidziany na naczelnego wodza powstania 1848 r. Fot. w. 8,5×5,5 cm. Cała postać stojąc 3/4 w lewo w ubraniu czamarcie, prawa ręka trzyma książkę i oparta na stoliku, lewa chwyta pas. Lat.
- 151 **Kwilecki Mieczysław hr.**, członek Legji Akademickiej tak zw. szkoły podchorążych. Fot. profil w prawo w. 9,5×6 cm. Bibl. Kórn.
- 152 **Libelt Karol**, duchowy przywódca powstania 1848 r. i członek komitetu Narodowego Centralnego w Poznaniu. Fot. w. 9,5×6 cm. Cała postać siedząc 3/4 w prawo w czamarcie, nogi założone, lewy łokieć oparty na stoliku, praw. oparty na udzie. M. M.
- 153 **Łaczyński Adolf**, fot. w. 9,5×6 cm. Cała postać siedząca w 3/4 lewo, w ubraniu cywiln. M. M.
- 154 **Malczewski Adolf**, organizator naczelną polskiej siły zbrojnej na powiat mogileński i komendant ułanów w obozie wrzesińskim, później nowomiejskim. Fot. w. 9,5×6 cm., popiersie 3/4 w lewo w ubr. cyw. Bibl. Kórn.
- 155 **Dr. Matecki Teofil z żoną**. Fot. z r. 1856 w. 24,5×20,5 cm. Fot. po pas Dr. stojąc, żona siedzi. W. M. W.

- 156 **Mielżyński Maciej**, członek Komitetu Narod. Centralnego w Poznaniu 1848 r. Fotogr. w. 10×6 cm. Cała postać 3/4 w prawo w kontuszku. M. M.
- 157 **Mielżyński Seweryn**. Fot. w. 13×10 cm. Po kolana w pozycji siedzącej 3/4 w prawo. T. P. N.
- 158 **Mittelstaedt J.**, dow. batal. kosynierów nowomiejskich. Fot. w. 9,5×6 cm. Cała postać siedz. 3/4 w prawo, w czamarcie i z rogatywką, lewa ręka oparta o stolik, prawa złożona na udzie. Bibl. Kórn.
- 159 **Motty Marceli, prof.**, członek Klubu Narod. Polskiego w Poznaniu 1848 r. Fot. w. 9×5,5 cm. Cała postać na wprost stojąc w czamarcie i w płaszczu, prawa ręka oparta o słupek, lewa trzyma laskę i cylinder, oparta o biodro. Lat.
- 160 **Motty Marceli, prof.** w Poznaniu. Fotogr. w. 8,5×5,5 cm. Po kolana siedząc, 3/4 lewo, w ubraniu cyw., prawa ręka oparta o stolik, lewa trzyma laskę i kapelusz. Lat.
- 161 **Motty Marceli, prof.** Fot. w. 10×6,5 cm. Piersie wprost. M. M.
- 162 **Motty Marceli i Trompczyński**. Fotogr. w. 8,5×5,5 cm., wykon. A. F. Zeusehner. Poznań. Całe postacie w ubraniach cyw. Motty siedzi, Trompczyński stoi. M. M.
- 163 **Niegolewski Władysław**, członek Komitetu Polskiego Centralnego w Poznaniu 1848 r. i poseł pleszewski. Fot. w. 8,5×5 cm. Cała postać siedząc, nogi założone, 3/4 w prawo, w ubraniu cyw., lewa ręka oparta na biurku, trzyma plik akt, prawa oparta na kolnie. Lat.

- 164 **Niegolewski Władysław**, Fot. w. 9,5×6 cm. Cała postać stojąca, w ubraniu czarnem, prawa strona oparta na biurku, lewa na lasce. Bibl. Kórn.
- 165 **Poniński Edward**, komisarz wojenny obozu wojskowego we Wrześni, szef sztabu Naczelnej Komendy. Fotogr. w. 8×5 cm. Popiersię 3/4 w prawo, w ubraniu cywiln. Lat.
- 166 **Prączyński Andrzej**, major, twórca komp. Żerkowskiej w 1848 r. i komendant piechoty obozu pleszewskiego w walkach pod Wrześnią i Sokołowem. Pow. fot. 31×37 cm. Pr. W.
- 167 **Radoński Anast.**, poseł. Fot., popiersie 3/4 w prawo, w. 9,5×6 cm. Bibl. Kórn.
- 168 **Sczaniecka Emilja**, zorganizowała szpitale i opiekowała się w Śremie powstańcami z pod Książa. Zmarła 11 maja 1896 r., licząc 90 lat. Fot. w. 16,5×10,5 cm. Popiersie 3/4 w prawo w czepku. M. M.
- 169 **Sczaniecka Emilja**, fot. z litografji w. 50×22 cm. W. M. W.
- 170 **Sczaniecki Konstanty**, organizator naczelnny na powiat bukowski. Fot. w. 9×6 cm. Cała postać w kontuszu, pr. ręka oparta o krzesło. Kocz.
- 171 **Sczaniecki Ludwik**, były pułk. Jazdy Kaliskiej, fot. w. 9,5×6 cm. Popiersie 3/4 w prawo w czamarce. M. M.
- 172 **Stefański Walenty**, księgarz, członek Komitetu Narodowego Centralnego 1848 r. Fot. popiersie wprost, w. 10,5×6 cm. W. M. W.
- 173 **Szuman Henryk**, dr., poseł i założyciel Ligi Polskiej 1849, dow. piechoty Legji Akadem. w Książu, tak zw. szkoły podchorążych, fot.

- w. 10×6 cm. Cała postać stojąca 3/4 w prawo, lewa ręka oparta o krzesło, prawa o stół.  
Bibl. Kórn.
- 174 **Smitkowski Leon**, organizator naczelny na pow. śremski i komendant konnicy w obozie pod Książem. Fot. w. 10×6 cm., popiersie 3/4 w lewo w czamarcie. Bibl. Arch.
- 175 **Taczanowski Edmund**, b. oficer pruski, dow. art. Leg. Akadem., tak zw. szkoły podchor. w Raszkowie, porucznik pozn. pułk. piechoty linjowej. Fot. w. 8,5×5,5 cm. Cała postać w czamarcie w gołej głowie, pr. ręka oparta o słupek, lewa ręka trzyma rogatywkę. Lat.
- 176 **Taczanowski Edmund**. Fot. w. 16,5×10,5 cm. Popiersie wprost w mundurze powstańczym.  
M. M.
- 177 **Trompezyński**. Fot. w. 8,5×5 cm. Popiersie wprost w ubraniu cywilnem. Lat.
- 178 **Trompezyński**, fot. w. 8,5×5,5 cm. Cała postać stojąc 3/4 w lewo, ubr. w czamarcie w wysokich butach, prawą dłonią chwyta krzesło, lewą obejmuje pas. Lat.
- 179 **Unrug Ludwik**, dow. strzelców, poległ pod Miłosławiem, fot. w. 8,5×5,5 cm. Cała postać w ubraniu cywilnem, prawa ręka trzyma cylinder, lewa oparta o filar. Lat.
- 180 **Węclewski Kazimierz**, komendant artylerji w powstaniu 1848 r. Fot. w. 10×6 cm. Cała postać stojąc 3/4 w prawo, lewa ręka oparta o stolik. M. M.
- 181 **Wysocki Józef**, generał, członek Centralnego Komitetu w Paryżu i organizator obozów wojsk. w Galicji. Fot. w. 8,5×5 cm. Cała postać wprost w ubraniu cywilnem, w gołej głowie, prawa ręka oparta o fotel. Lat.

- 182 **Zbiorowa fotografia akademików Polaków w Berlinie 1846-1848 r.** Nieomal wszyscy weszli w skład Legjonu Polskiego w Berlinie w marcu 1848 r. Stoją od lewej: Hoffmayer z Królestwa, J. Wilczyński, Kazimierz Koczorowski, Stanisław Mycielski z Ponieca, Roland syn generała, Józef Mielżyński z Kotowa, Hipolit Turno z Objezierza, Ludwik Żychliński, Zygmunt Grudzieński, Dr. med. Dybek. — Siedzą: Adam Plater, Witold Mniewski z Kutna, Fr. Różycki, Michał Mycielski z Ponieca, Waclaw Mańkowski, Jan Koźmian, Karol Koczorowski (chłopczyk) Biesiekierski płk., w.  $10,5 \times 6$  cm. Kocz.
- 183 **Żychliński Ludwik**, fot. w.  $9,5 \times 6$  cm. Cała postać siedząca  $\frac{3}{4}$  w lewo, w ubraniu cyw., nogi założone, prawa ręka oparta na słupku, trzyma laskę, lewa ręka oparta na kolanach. Kocz.

## RÓŻNE.

- 184 **Cztery fotogr. pomników powstańców 1848 r.** poległych w dniu 2 maja 1848 r. pod Sokołowem, w.  $14 \times 9$  cm. Pr. W.
- 185 **Ogólny widok Wrześni i pałacu hr. Ponińskich**, dzisiaj hr. Mycielskich z Wrześni, siedziba sztabu generalnego podczas operacyj wojennych 1848 r. pod Wrześnią i Sokołowem. Fot. w.  $16,5 \times 11,5$  cm. Pr. W.
- 186 **Pomnik na cmentarzu w Śremie dla 18-tu kosynierów**, zmarłych wskutek ran w szpitalu w Śremie. fot. w.  $22 \times 16$  cm. Sał.
- 187 **Wspólna fotografia weteranów z 1848 r. oraz 1831 r.**, wykonana na dziedzińcu Bazaru w Poznaniu, w.  $28,5 \times 20$  cm. Pr. W.

## RZEŻBY — PLAKIETY, MEDALE.

### RZEŻBY.

- 188 **Kapuściński Józef**, popiersie w terakocie, w. 28, z boku litery H. D. 1848, rzebiarz nieznany. M. M.
- 189 **Libelt Karol**, popiersie, rzeźbiarz nieznany. w. 62 cm. T. P. N.
- 190 **Matecki Teofil, Dr.**, popiersie w gipsie, rzeźba Władysława Marcinkowskiego, w. 72 cm. T. P. N.
- 191 **Słowacki Juljusz**, popiersie na słupku, model gips. pomnika z parku miłosławskiego — połowa rzeczywistej wielkości — rzeźba Marcinkowskiego Władysława, wys. popiersia 60 cm., słupka 117 cm., razem 1,72 cm. Wł. M.
- 192 **Wiśniowski Teofil**, popiersie w gipsie, w. 27 cm., rzeźbiarz nieznany. M. W.

### PLAKIETY.

- 193 **Cieszkowski hr. August**. Plakieta z brązu z uszkiem koło. średn. 24 cm.. Popiersie wprost, rzeźba Władysława Marcinkowskiego, wykonanie Stefan Below, Poznań. M. M.
- 194 **Medal na pamiątkę Jakóba Szeli i Meternicha**, wykonał Henryk Dmochowski, średnica 95 cm. Kocz.
- 195 **Zaliwski Józef**, pułk. W. P. 1830 31 r., plakieta z brązu, w środku popiersie z napisem po boku, po lewej stronie: Józef Żychliński,

po praw.: pułk. W. P. ur. 1789, u góry liczba 1850 z gwiazdą, u dołu krzyż 1853, w około sceny z życia więźniów, u góry napis: Więźnie polscy w Kufstein 1837-48, w. 32,5×23.

M. W.

### MEDALE.

- 196 Medal brązowy wybity na pamiątkę rzezi galicyjskiej, średn. 4 cm. (Dawid). Na jednej stronie medalu, szubienica z powrozem oraz napis: „Metternich Brendt voues a L'Execration de la posterite“, w otoku napis: „Massares de Gallicie“, na odwrotnej stronie głowa kobieca w czapce frigyjskiej, napis w otoku: „Demokratie Francaise“. Zyg.
- 197 Medal cynowy, wybity na pamiątkę walk pod Książem 1848, średn. 4,5 cm., na jednej stronie zniszczony kościół i dom, górą w otoku napis niem.: „Gott behüte jede Stadt“, na odwrotnej stronie napis: „Zur Erinnerung an die Schlacht in Xions, welche mit den Insurgenten am 29 April 1848 wolzogen werde. Der Sieg blieb den Preuhsen.“ Zyg.



## CHORAĞWIE.

- 198 Sztandar powstańców kosynierów z r. 1848 z pod Książa. Sztandar z czerwonego adamaszku, kirem pokryty. Po każdej stronie orzeł biały, naszyty i obszyty w koło bortą srebrną, wykonała ją Jadwiga z Suchorzewskich Budziszewska, orła rysował Gabryelski Karol z Łabiszyna. Po roku 1848 Feliks Białoskórski oddał ją Konstantemu Budziszewskiemu i chorągiew ta odtąd była w posiadaniu jego. Na nabożeństwa żałobne za poległych pod Książem brano chorągiew, a p. Budziszewska pokryła jedną stronę krepą na znak żałoby. Cichow.
- 199 Sztandar powstańców z obozu pleszewskiego z 1848 r. Sztandar z adamaszku różowego, na jednej stronie orzeł biały, po drugiej wizerunek Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus, malow. na płót., obszyty srebrnym galonem w. 120×100. T. P. W.
- 200 Sztandar powstańców szubińskich z 1848 r., wykonany z czerwonego sukna. Na jednej stronie wyszyty z białej bawełniczki orzeł, i napis u góry: Szubin dnia 1 kwietnia 1848 r., u dołu napis zniszczony, nieczytelny.
- 201 Sztandar powstańców z r. 1848 z sukna białego, haftowany srebrem, napis: „Rzeczypospolita Polska, w około „Wolność, Równość, Braterstwo“, w. 105×80 cm. T. P. N.

## UBIÓR i OPORZĄDZENIE WOJSKOWE.

- 202 Czubek mosiężny z okuciem od hełmu ofic. piechoty prusk. z 1848 r. W. M.
- 203 Frak wyższego urzędnika pruskiego 1848 r., z granatowego sukna z fasonem, kołnierz z czarnego aksamitu, guziki żółte ozdobne w liczbie 7 na piersiach, 2 na rękawie i 2 w tyle. Długość fraka z przodu 51 cm., z tyłu 51+40 cm, razem 91 cm.. W. M. W.
- 204 Galon złoty dla pruskich oficerów sztabowych, w. 5×17 cm. W. M. W.
- 205 Gniazdko (para) dla trębaczki pułku huzarskiego, w. 10×22,5 cm., z czarnego sukna, naszyte srebrnymi galonami. W. M. W.
- 206 Hełm artyleryjski oficera pruskiego z 1848 r. z czarnej skóry, z kulą i okuciem przy daszku mosiężnym, orzeł mosiężny, w środku litery F. R. oraz para podpiniek skórzanych i z mosiężnymi łuskami przy jednym boku biało czarna kokarda. W. M. W.
- 207 Hełm artyleryjski oficera Landwehry prusk. z 1848 r., z czarnej skóry, z mos. kulą, z orłem mosiężnym, na środku orła, biały krzyż żelazny z napisem : „Mit Gott für König und Vaterland 1813“ oraz okuciem mosiężnym przy daszku, podpinki skórzane z mosiężnymi łuskami, przy jednym boku biało czarna kokarda. W. M.

- 208 **Hełm, pikelhauba, oficera piech. landwery prusk. z 1848 r.** z czarnej skóry z mosiężnym czubkiem, z orłem, na środku orła biały krzyż żelazny z napisem: „Mit Gott für König und Vaterland 1815“ oraz okuciem mos. przy daszku, podpinki skórzane z mosiężnymi łuskami, przy jednym boku biało-czarna kokarda. W. M. W.
- 209 **Kapelusz Bractwa Kurkowego w Poznaniu 1848 r.**, czarny jedwabny filc, formy hiszpańskiej z wąskim brzegiem, który z jednej strony wygięty jest i ozdobiony złotymi sznurami, na kokardzie czarno białej, u góry pióropuszem w. 37 cm, wysoki, 30,50 cm. średnicy. W. M.
- 210 **Kapelusz stosowany pilśniowy**, kokarda czarno biała z złotym plecionym haftem i z czarnym pióropuszem. W. M.
- 211 **Kokarda od czapki piechoty austriackiej**, blacha mosiężna i na drucie do wkładania. Długość 13 cm., średn. 5,5 cm. W. M. W.
- 212 **Kokarda od hełmu pruskiego z roku 1848**, okrągła z brzegiem w ząbki, pomal. czarno-czerwonozółto, odwrotna strona czarna, w środku dziurka, średn. 7,5 mm.. W. M. W.
- 213 **Kokarda od ofic. hełmu pruskiego z r. 1848 r.** okrągła z brzegiem w ząbki, koloru czarnobiałego, średnicy 7 cm. W. M.
- 214 **Kokarda od czapki landwery pruskiej**, kol. biała-czarna, w środku brak krzyża żelazn., w. 8,5×7 cm. W. M. W.
- 215 **Mundur urzędnika pocztowego z 1848 roku**, z granatowego sukna, kołnierz oraz wypustki przy rękawach, także dwie podłużne wy-

- pustki na połach, z czerwonego sukna, guziki żółte z herbem; orzeł niem. w tarczy i nad tarczą korona, w liczbie 8 na przodzie, po jednym dużym z przodu na rękawie i 2 małe z boku oraz 2 duże w stanie i u dołu przy połodz., łapki do naramienników srebrne, w. 84 cm. W. M.
- 216 Naramiennik-epolet niem. urzędnika z ziel. sukna z okuciem mosiężnym i złotym galonem, jeden duży żółty guzik do przypięcia na środku tarcz mosiężna z koroną u góry, tarcz wewnątrz czerwona i dwa klucze mosiężne na krzyż złożone. W. M.
- 217 Naszywka dla kapitulantów armji pruskiej, dług. 4,9 cm., szer. pół cm., biała z czarną przepaską przez środek. W. M. W.
- 218 Orzeł mosiężny do hełmu prusk. z 1848 r., w środ. monogram F. W. R., w. 15×14 cm. W. M. W.
- 219 Orzeł pruski mosiężny, do ładownicy, z 1848 roku, z koroną, w prawej szponie miecz, w lewej berło, na środku orzełka monogram F. W. R., wys. 5,5 cm. szer. 5 cm. W. M.
- 220 Ostrogi kawalerji polskiej, para, dług. 11 cm. szer. 6 cm. W. M.
- 221 Ostrogi kawalerji pruskiej, para, dług 10 cm. szer. 7 cm. W. M.
- 222 Pas do szabli, z materiału kolorowego, ozdobiony w kwiaty, z żabką skórzaną, długość 65 cm., szerok. 6 cm. W. M.
- 223 Para podpiniek skórzanych z łuskami od hełmu pruskiego (pikelhaube) z 1848 r., dług. 18½ cm. W. M.

- 224 Szalik szeregowych wojsk pruskich z czarnej materji, podszyty popielatą podszewką i zapinany na spinkę, w. 41×7 cm. W. M.
- 225 Trąbka sygnałowa piechoty, mosiężna z dwoma kółkami i na sznurku czarno-białym. Bez ustnika wysok. 40 cm., szer. 35 cm. W. M.
- 226 Uzdeczka francuska z kandarą, nikl., po boku mosiężna, okucie z liczbą 11. M. W.

## BRONŃ BIAŁA.

- 227 **Bagnet austriacki**, z nasadą na karabin. Klinga stalowa przy końcu obosieczna, po obu stron. żłobiona, 61 cm. dług. 3 cm. szer., cała długość 72 cm. W. M.
- 228 **Bagnet z nasadą** na karabin, wyrób niem., ostrze trójkątne, 50 cm. dług., cała dług. 58 cm. W. M.
- 229 **Bagnet z nasadą** na karabin, wyrób niem. ostrze trójkątne 50 cm. dług., cała 58 cm. W. M.
- 230 **Bagnet z nasadą** na karabin, wyrób niem., ostrze trójkątne 43 cm. dług., cała 51 cm. W. M.
- 231 **Bagnet na karabin z bączkiem**, wyrób niem., ostrze trójkątne 50 cm. dług., cała dług. 58 cm. W. M. W.
- 232 **Bagnet na karabin**, wyrób niem., ostrze trójkątne. Długość ostrza 50 cm., całość 57 cm. W. M. W.
- 233 **Bagnet na karabin**, wyrób niem., ostrze trójkątne. Długość: ostrze 51 cm., całość 57 cm. W. M. W.
- 234 **Bagnet na karabin piech.**, wyrób niem., ostrze czworokątne, tuleja cylindryczna, objętość 8 cm., dług.: ostrze 47 cm., całk. 55 cm. W. M. W.
- 235 **Bagnet na karabin**, wyrób niem., ostrze trójkątne. Dług.: ostrze 50 cm., całkow. 57,5 cm. W. M. W.

- 236 **Bagnet na karabin**, wyrób niem., ostrze trójkątne, długość: ostrze 50 cm., całk. 57 cm.  
W. M. W.
- 237 **Bagnet niem. bez pochwy**. Jelec mosiężny prosty. Rękojeść mosiężna. Klinga stalowa 48 cm.dł., 2,5 cm. szer., cała dł. 61 cm. W. M.
- 238 **Bagnet niem.** w skórzanej pochwie z dwoma okuciami mosiężnymi. Jelec mosiężny prosty. Rękojeść mosiężna. Klinga stalowa 46,5 cm., dług 2,5 szer., cała dług. 59 cm. W. M.
- 239 **Bagnet pruski z nasadką na karabin**, ostrze trójkątne, dług. 58 cm., cała dług. 50 cm.  
W. M.
- 240 **Bagnet pruski**, z nasadką na karabin, ostrze trójkątne, dł. 32 cm., cała dł. 40 cm. W. M.
- 241 **Bagnet w żelaznej pochwie** z mosiężnym guzikiem do żabki, wyrób niem. Jelec żelazny z otworem na lufę, rękojeść żelazna z nasadą na lufę. Ostrze trójkątne stalowe 45 cm., dług., cała dług. 61 cm. W. M.
- 242 **Bagnet strzelców niem.**, w pochwie, wyrób francuski. Rękojeść mosiężna z nasadą na karabin, garda w kształcie krzyża, klinga stalowa z jednej strony ostra. Długość: ostrze 45 cm., szer. 3 cm., całk. 58 cm.  
W. M. W.
- 243 **Bagnet strzelców niem.** w pochwie skórzanej, z dwoma okuciami mosiężnymi, wyrób francuski. Rękojeść mosiężna, z nasadą na karabin, garda w kształcie krzyża, klinga stalowa przy końcu obosieczna. Długość: klinga 57 cm., całk.: 71 cm. W. M. W.
- 244 **Głownia szabli**, ostrze z jednej strony, nieco zakrzyw., 73 cm. dług., 3,5 cm. szer. W.M.W.

- 245 **Głownia szabli**, ostrze z jednej strony, nieco zakrzywiona, 69 cm. dług., 3 cm. szer.  
W. M. W.
- 246 **Głownia szabli**, ostrze z jednej strony, po obu stronach wyłobiona, nieco zakrzywiona, 70 cm. dług., 3 cm. szer.  
W. M. W.
- 247 **Kordelas w pochwie skórzanej**, z dwoma mosiężnymi okuciami, przy jednym hak do żabki. Garda mosiężna w kształcie krzyża z jednym wachlarzem. Rękojeść drewniana koloru żółtego z trzema guzikami mosiężnymi. Głownia stalowa 60 cm. dług., 4 cm. szeroka, cała dług. 73 cm.  
W. M. W.
- 248 **Kordelas z pochwą**, dwoma okuciami mosiężnymi i przy jednym hak do żabki. Garda mosiężna w kształcie litery „S”. Rękojeść drewniana w ciemnym kolorze z trzema mosiężnymi guzikami. Głownia stalowa 53 cm. dług., 4 cm. szer., cała dług. 69 cm.  
W. M. W.
- 249 **Kordelas z pochwą**, dwoma okuciami mosiężnymi, przy jednym hak do żabki. Garda mosiężna w kształcie litery „S”. Rękojeść drewniana w ciemnym kolorze z trzema mosiężnymi guzikami. Głownia 56 cm., 4,5 cm. szer.  
W. M. W.
- 250 **Kordelas bez pochwy**. Garda kość. z dwoma mosiężnymi guziczkami. Głownia stalowa 59 cm. dług. 5,5 cm. szer., dług. 73 cm.  
W. M. W.
- 251 **Kordelas w czarnej skórzanej pochwie** z jednym okuciem mosiężnym. Garda mosiężna z ozdobami. Rękojeść owinięta miedzianymi drutami. Głownia stalowa 55 cm. dług., cała dług. 66 cm., szer. 4 cm.  
W. M. W.



- 252 **Kordelas niem.** w skórzanej pochwie. Rękojeść mosiężna ozdobiona, wykładana kością i trzema mosiężnymi guziczkami. Głownia stalowa, cała długość 70,5 cm., szer. 5,5 cm.  
W. M.
- 253 **Kordelas z pochwą**, z dwoma okuciami mos., przy górnem hak do żabki. Garda mosiężna uszkodzona. Rękojeść drewniana w ciemnym kolorze. Głownia stalowa 52 cm. długa, 3 cm. szer., cała dług. 66 cm. W. M. W.
- 254 **Kordelas z pochwą drewnianą** obitą czarną skórą, z dwoma okuciami mosiężn. przy jednym hak do żabki. Rękojeść kościana z trzema guziczkami mosiężnymi. Głownia do połowy ciemno szmelcowana z żółtymi rysunkami 58 cm. dług. i 4 cm. szer., cała długość 74 cm.  
W. M.
- 255 **Kordelas bez pochwy.** Garda mosiężna. Rękojeść drewniana, w ciemnym kolorze. Głownia stalowa 55 cm. dług., 3 cm. szer., cała długość 68 cm.  
W. M. W.
- 256 **Kordelas bez pochwy.** Rękojeść mosiężna w kształcie litery „S” rogowa. Głownia 51 cm. dług., 2,5 cm. szer., cała dług. 64 cm.  
W. M. W.
- 257 **Kordelas austriacki** w pochwie skórzanej z 2-ma okuciami z żółtego metalu, przy górnem hak do żabki, garda metalowa ozdobna. Rękojeść z ciemnej masy czerwonej. Głownia stalowa 52 cm. dług., 2,5 cm. szer., cała dług. 67 cm.  
W. M.
- 258 **Kosa z powstania z r. 1848**, wyorana na polach Sokołowskich pod Wrześnią, złamana, z zakrzywionym hakiem, na drzewcu, rów-

- niez złamanem, ostrze z jednej strony 25 cm. długie, 8 cm. szerokie. Dar p. Jana Michałowskiego z Poznania. T. P. N.
- 259 Kosa z powstania z 1848 r., na drążku, dorob. później, ostrze z jednej strony 60 cm. długie, 2 cm. szer., przy końcu zaostrzona. T. P. N.
- 260 Kosa z powstania z 1848 r. na drążku, dorob. później, ostrze z jednej strony 62 cm. dł., 12 cm. szer. przy końcu zaostrome. W. M. W.
- 261 Kosa z powstania z r. 1848, na drążku, dorob. później, ostrze z jednej strony, 74 cm. dług., 6 cm. szer. W. M. W.
- 262 Kosa z powstania z r. 1848, na drążku późn. dorob., ostrze z jednej strony, 104 cm., dług. przy drzewcu 11 cm. szer., na środku 5 cm. Sał.
- 263 Kosa z powstania z 1848 r., oprav. na drążku dorob. później, ostrze dwustronne, 65 cm. dł., 6,5 cm. szer., z zakrzywionym hakiem. W. M. W.
- 264 Kosa z powstania z r. 1848, na drążku dorob. później, ostrze z jednej strony 75 dług., 8 cm. szer. W. M. W.
- 265 Kosa z powstania z 1848 r., na drążku dorob. później, ostrze z jednej strony 75 cm. dług., 9 cm. szer. T. P. N.
- 266 Pałasz bez pochwy. Garda mosiężna, rękojeść mosiężna, rzeźbiona w poziome linje. Głownia z obu stron żłobiona 47 cm. dług, 3 cm. szer., cała dług. 59 cm. W. M. W.
- 267 Pałasz powstańca z 1848 r., bez pochwy, zrobiony z kosy. Garda żelazna, rękojeść drewniana. Głownia stalowa z obu stron podwójnie wyżłobiona 61 cm. dług., 3,5 cm. szer. W. M. W.

- 268 **Pochwa od szabli**, żelazna, cokolwiek skrzywiona, z dwoma okuciami mosiężnymi. Dług. 86 cm., szer. 4 cm. W. M. W.
- 269 **Szabla niem. bez pochwy**, garda mosiężna. Rękojeść mosiężna rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa 51 cm., dł., 3,5 cm. szer. W. M.
- 270 **Szabla niem. z pochwą skórzaną** z trzema mos. okuciami, dwa górne z bączkiem i kółkiem. Garda mosiężna. Rękojeść mosiężna rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa 57 cm. dług, 3,5 cm. szer., cała długość 70 cm. W. M.
- 271 **Szabla niem. grenadjerów bez pochwy**. Garda mosiężna, rękojeść mosiężna rzeźbiona w ukośne linje. Głownia stalowa z obu stron żłobiona 66 cm. dług, 4,5 cm. szer. W. M. W.
- 272 **Szabla niem. z pochwą skórzaną** z trzema mosiężnymi okuciami, dwa górne z bączkami i kółkami. Garda i rękojeść mosiężna rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa 67 cm., 3 cm. szer., cała dług. 79 cm. W. M. W.
- 273 **Szabla bez pochwy**, garda mosiężna, rękojeść mosiężna, rzeźbiona w ukosne linje. Głownia stalowa przy grzbiecie z obu stron wąskie wyżłobienie. Dług. 64 cm., 3 cm. szer., cała długość 80 cm. W. M. W.
- 274 **Szabla w pochwie skórzanej** z trzema okuciami, przy dwóch górnych bączki z kółkami. Garda mosiężna. Rękojeść mosiężna rzeźbiona w ukosne linje. Głownia stalowa z obu stron żłobiona, 67 cm. dług., 3 cm. szer., cała dług. 95 cm. W. M. W.

- 275 Szabla niem. bez pochwy. Garda mosiężna, rękojeść owinięta drutem mosiężnym. Głownia stalowa, na niej napis: „Streitet für die Gerechtigkeit“. 84,5 cm. dług., 2,75 cm. szer., cała długość 100 cm.
- 276 Szabla niem. bez pochwy. Garda mosiężna, rękojeść rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa bez żłobień, 67 cm. dług., 3 cm. szer., cała długość 79 cm. W. M.
- 277 Szabla niem. w pochwie skórzanej z dwoma mosiężnymi okuciami, przy górnem hak do żabki. Garda mosiężna. Rękojeść mosiężna, rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa 56 cm. dług., 3,5 cm. szer., cała dług. 70 cm. W. M.
- 278 Szabla niem. z pochwą skórzaną z dwoma mosiężnymi okuciami, przy górnem hak do żabki, na niem: IV. F. 130. Garda mosiężna. Rękojeść mosiężna rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa, 52 cm. dług., 3,5 cm. szer., cała dług. 68 cm. W. M.
- 279 Szabla niem. bez pochwy, garda mosiężna, rękojeść mosiężn. rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa 58 cm. dług., 3,5 cm. szer., cała długość 71 cm.
- 280 Szabla niem. w pochwie skórzanej z hakiem do żabki, garda mosiężna. Rękojeść rzeźbiona w ukośne linje. Głownia 3,5 cm. szer., cała długość 74 cm. W. M. W.
- 281 Szabla niem. bez pochwy. Garda mosiężna. Rękojeść mosiężna w ukośne linje, na górnej części krzyż. Głownia stalowa 65 cm. dług., 3,5 cm. szer., cała dług. 78 cm. W. M. W.

- 282 Szabla niem. w skórzanej pochwie z mosiężnym hakiem do żabki. Garda mosiężna. Rękojeść mosiężna rzeźbiona w ukośne linje. Głownia stalowa z obu stron żłobiona, 65 cm. dług., 3,5 cm. szer., cała dług. 84 cm. W. M. W.
- 283 Szabla polska z pochwą mosiężną z dwoma bączkami z jednym kółkiem. Garda mosiężna, rękojeść drewniana obciągnięta czarną skórą, owinięta mosiężnym drucikiem. Głownia stalowa, z obu stron żłobiona i ozdobiona, ostrze z jednej strony, dług. 83 cm, szer. 3 cm. W. M. W.
- 284 Szabla polska kawaleryjska z 1850 r. bez pochwy. Garda mosiężna koszykowa. Rękojeść czarna, na niej jeden mosiężny guzik, głownia stalowa wygięta, z obu stron żłobiona, 88 cm. dług. W. M. W.
- 285 Szabla ułańska polska z czasów Napoleona i 1850 r., bez pochwy. Garda mosiężna koszykowa. Rękojeść czarna, na niej mosiężny guzik. Głownia stalowa wygięta, z obu stron żłobiona, 88 cm. dług., 3,5 cm. szer. T. P. N.
- 286 Szabla powstańcza z r. 1848 r. bez pochwy. Garda żelazna, rękojeść drewniana. Głownia stalowa przy końcu obosieczna, 101 cm. dług., 3,5 cm. szerokości. W. M. W.
- 287 Szabla niem. oficerska, w pochwie mosiężn., z dwoma bączkami mosiężnymi, kółka żelazne. Garda mosiężna rzeźbiona. Rękojeść czarna, otoczona drutem mosiężnym. Głownia ozdobiona rysunkami. 83 cm. dług., 3 cm. szer. W. M. W.
- 288 Szabla niem. kawaleryjska, bez pochwy. Garda żelazna koszykowa, rękojeść obciąg-

- nięta płótnem, na niej szczątki mosiężnego drutu. Głownia stalowa z obu stron żłobiona, 85 cm. długo., 3 cm. szer. W. M. W.
- 289 Szabla niem. kawaleryjska, w pochwie żelaznej, z jednym okuciem z bączkiem i kółkiem. Garda stalowa z obu stron żłobiona, 80 cm. długo., 3,5 cm. szer. W. M. W.
- 290 Szabla niem. artyleryjska w pochwie żelaznej z dwoma okuciami z kółkami. Garda żelazna. Głownia stalowa z obu stron żłobiona 83 cm. długo., 3,5 cm. szer. W. M. W.
- 291 Szabla w pochwie stalowej z dwoma okuciami, przy nich bączki i kółka. Garda mosiężna koszykowa. Głownia stalowa 80 cm. długo., 2,5 cm. szer., cała długo. 97 cm. W. M. W.
- 292 Szabla niem. z pochwą skórzaną z trzema okuciami mosiężnymi, przy dwóch znajdują się kółka. Garda mosiężna. Rękojeść mosiężna rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa 70 cm. długo., 3 cm. szer., cała długo. 88 cm. W. M. W.
- 293 Szabla niem. bez pochwy. Garda mosiężna. Rękojeść mosiężna rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa bez wyłobień, 77 cm. długo., 3 cm. szer., cała długo. 90 cm. W. M. W.
- 294 Szabla niem. z pochwą skórzaną z trzema okuciami mosiężnymi. Garda mosiężna. Rękojeść mosiężna rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa 58 cm., długo. 2,5 cm. szer., cała długo. 83 cm. W. M. W.
- 295 Szabla austriacka kawaleryjska w pochwie żelaznej z dwoma bączkami z kółkami. Garda żelazna koszykowa. Rękojeść czarna

owinięta drutem mosiężnym. Głownia stalowa żłobiona. 90,5 cm. długo., 5 cm. szer., cała długo., 107 cm. W. M. W.

- 296 Szabla austriacka w pochwie z blachy. Przy pochwie z obu stron po jednym kółku. Garda koszykowa, żelazna z obu stron rękojeść. Rękojeść drewniana. Głownia stalowa z obu stron podwójnie żłobiona, obosieczna, 91 cm. długo., 4,5 cm. szer., cała długo. 110 cm. W. M. W.
- 297 Szabla rosyjska, oficerska piechoty, z pochwą drewnianą obciągniętą skórą, górą dwa okucia mosiężne, dolnego brak. Garda mosiężna. Rękojeść drewn. obciągnięta skórą. Głownia stalowa z obu stron żłobiona, 73 cm. długo., 5 cm. szer., cała długo. 90 cm. W. M. W.
- 298 Szabla oficerska bataljonu strzelców prusk., w czarnej pochwie skórzanej z mosiężnymi okuciami, przy górnem hak do żabki. Garda i rękojeść mosiężna z czarnymi kościanymi nakładkami i dwoma mosiężnymi guziczkami, cała długo. 67 cm., szer. 4 cm. W. M.
- 299 Szpada niem. ofic. w pochwie skórzanej z dwoma okuciami, mosiężnymi, przy jednym hak do żabki. Garda mosięż., rękojeść drewniana. Głownia stalowa, z obu stron żłobiona 77 cm. długo. 2,5 cm. szer., cała długo. 90 cm. W. M. W.
- 300 Szpada niem. ofic. Garda i rękojeść mosiężna, rzeźbiona. Głownia stalowa, niklowana z obu stron żłobiona. 73 cm. długo., 2 cm. szer., cała długo. 88 cm. W. M. W.

- 301 Szpada niem. ofic. bez pochwy. Garda mos., rękojeść drewniana. Głownia stalowa niklowana. 84 cm. dług., 2,5 cm. szer., cała dług. 100 cm. W. M. W.
- 302 Szpada niem. w pochwie z górnem okuciem z hakiem do żabki. Garda mosiężna, rękojeść owinięta drucikiem miedzianym i związany złoty temblak. Głownia stalowa, z rysunkami, żłobiona 75 cm. dług., 2,2 cm. szer., cała dług. 91 cm. W. M.
- 303 Szpada niem. urzędnicza, bez pochwy. Garda mosiężna. Rękojeść czarna drewniana. Głownia z obu stron wyżłobiona z rysunkami. 81 cm. dług., 2,5 cm. szer., cała długość 98 cm. W. M. W.
- 304 Szpada niem. urzędnicza bez pochwy. Garda mosiężna, rzeźbiona w ukośne linje. Głownia stalowa. z obu stron ostrze z rysunkami 78 cm., dług., 2,5 cm. szer. cała dług 92 cm. W. M.
- 305 Szpada niem. urzędnicza w pochwie skórzanej z górnem okuciem z mosiądzu, z hakiem do żabki. Garda mosiężna rzeźbiona. Rękojeść czarna owinięta mosiężnym drutem. Głownia stalowa, ostrze z obu stron, 75 cm. dług., 2 cm. szer., cała dług., 90 cm. W. M.
306. Szpada bez pochwy. Garda i rękojeść mosiężna, rzeźbiona. Głownia stal. obosieczna 74 cm. dług., 3,5 cm. szer., cała dług. 90 cm. W. M.
- 307 Tasak niem. w skórzanej pochwie, przy niej hak do żabki. Jelec mosiężny w kształcie litery „S“. Rękojeść mosiężna, rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa 48 cm. dług., 3,5 cm. szer., cała dług. 62 cm. W. M.



- 308 **Tasak niem.** w skórzanej pochwie z dwoma okuciami, przy jednym hak do żabki. Jelec mosięż. w kształcie lit. „S“. Rękojeść mosiężna rzeźbiona w ukośne linje. Głownia stalowa, przy końcu rozszerzona, obosieczna, 46 cm. dług., 3,5 cm. szer., 7, cała dług. 62 cm.
- 309 **Tasak niem.** w skórzanej pochwie z dwoma mosiężnymi okuciami, przy jednym hak do żabki. Jelec mosiężny rzeźbiony w ukośne linje. Głownia stalowa 48 cm. dług., 3,5 cm. szer., cała dług. 64 cm. W. M.
- 310 **Tasak niem.** w skórzanej pochwie z dwoma mosiężnymi okuciami, przy górnem hak do żabki. Jelec mosiężny w kształcie litery „S“. Rękojeść mosiężna, rzeźbiona w ukośne linje. Głownia stalowa, przy końcu obosieczna, 47 cm. dług., 3,5 cm. szer., cała długość 63 cm. W. M.
- 311 **Tasak niem.** w pochwie skórzanej, z dwoma okuciami mosiężnymi, przy górnem hak do żabki. Jelec mosiężny w kształcie litery „S“. Rękojeść mosiężna, rzeźbiona w ukośne linje. Głownia stalowa 59 cm. dług., 3,5 cm. szerokości, cała dług 77 cm. W. M.
- 312 **Tasak niem.** w pochwie skórzanej, z dwoma okuciami mosiężnymi, przy górnem hak do żabki. Jelec mosiężny w kształcie litery „S“. Rękojeść mosiężna rzeźbiona w ukośne linje. Głownia stalowa 59 cm. długa, 3,5 cm. szer., cała długość 77 cm. W. M.
- 313 **Tasak w pochwie skórzanej z dwoma okuciami,** przy górnem dwa bączki z kółkami. Jelec mosiężny. Rękojeść mosiężna, rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa z obu

- stron podwójnie żłobiona, ostrze z jednej strony, z drugiej piła, 53 cm. dług., 3,5 cm. szer., cała dług. 83 cm. W. M.
- 314 **Tasak w pochwie skórzanej** z dwoma mosiężnymi okuciami, przy górnem hak do żabki. Jelec mosiężny w kształcie litery „S”. Rękojeść mosiężna rzeźbiona w ukośne linje. Głownia stalowa 52 cm. dł., 2,5 cm. szer., cała długość 65 cm. W. M.
- 315 **Tasak w pochwie skórzanej** z dwoma mosiężnymi okuciami. Jelec mosiężny prosty. Rękojeść obciągnięta skórą i owinięta drucikiem mosiężnym. Głownia stalowa 60 cm. dług., 3,5 cm. szer., cała dług. 75 cm. W. M.
- 316 **Tasak niem. bez pochwy.** Jelec mosiężny w kształcie litery „S”. Rękojeść mosięż. rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa 47 cm. dług., 3,5 cm. szer., dług. cała 61 cm. W. M.
- 317 **Tasak bez pochwy.** Jelec mosiężny w kształcie krzyża. Rękojeść mosiężna rzeźbiona w poziome linje. Głownia stalowa 46 cm. dł., 3,5 cm. szer., cała dług. 59 cm. W. M.

# BRONŃ PALNA DŁUGA, KRÓTKA i ARTYLERJA.

## BRONŃ PALNA DŁUGA.

- 318 Głincówka kapiszonowa, wyrób niem. Kolba, skrytka z wieczkiem drewnianem, osłony spustu brak, przy łożysku dwa otwory mosiężne do stempla, stempel żelazny z okuc. mosiężnem, górą strzemionko, na lufie napis: „Dem besten Schützen der I. Schützen-Abteilung im Jahre 1845 von seinem Commandeur“. Dług. lufy 63 cm., cała długość 104 cm. Sał.
- 319 Dubeltówka kapiszonowa, wyrób niemiecki Stopa, osłona spustu i trzy otwory do stempla posrebrzane ozdobione rysunkami. Stempla brak, dług. lufy 78 cm., cała dł. 122 cm., na lufie napis „Heinr. Sturm in Suhl“. W. M.
- 320 Karabin kapiszonowy piechoty, wyrób belg. Na lufie trzy okucia, jedno z nich z strzemionkiem, osłona spustu z strzemionkiem. Stempel żelazny zakończony lejkowato. Dł. lufy 102 cm., cała dług. 141 cm. W. M. W.
- 321 Karabin kapiszonowy, wyrób belgijski, stopka, osłona spustu i dwa okucia na lufie mosiężne, przy osłonie spustu i górnem okuciu, strzemionko do paska, stempla brak, dług. lufy 83 cm., cała dług. 120 cm. W. M. W.

- 322 **Karabin piechoty**, kapiszonowy, wyrób belgijski, stempla brak. Dług. lufy 90 cm., całkowita dług. 135 cm. W. M. W.
- 323 **Karabin piechoty**, kapiszonowy, wyrób francuski. Osłona spustu z strzemionkiem i trzy okucia żelazne, jedno z strzemionkiem. Stempla brak. Dług. lufy 102 cm., całk. 141 cm. W. M. W.
- 324 **Karabin piechoty**, kapiszonowy, wyrób franc. osłona i spust, strzemionko i trzy okucia żelazne, jedno z strzemionkiem. Stempla brak. Długość lufy 102 cm., całk. 141 cm. W.M.W.
- 325 **Karabin piechoty**, kapiszonowy, przerobiony z skałkowego, wyrób franc., stopka, osłona spustu i trzy okucia na lufie żelazne, przy osłonie spustu i jednym okuciu strzemionko do paska, stempla brak. Dług. lufy 103 cm., cała dług. 145 cm. W. M. W.
- 326 **Karabin kapiszonowy**, przerobiony z skałkowego, wyrób francuski, okucie żelazne, przy lufie i łożysku strzemionko do paska, stempla brak, dług. lufy 103 cm., cała dług. 145 cm. W. M. W.
- 327 **Karabin kapiszonowy**, przerobiony z skałkowego, wyrób francuski, stempla brak, drugie żelazne, dług. lufy 79 cm., cała dług. 119 cm. W. M. W.
- 328 **Karabin francuski kapiszonowy**, stopka, osłona spustu, i dwa okucia na lufie mosiężn. Przy kolbie i przy jednym z okuć na lufie strzemionko. Stempla brak. Dług lufy 75 cm., cała dług. 114 cm. W. M. W.
- 329 **Karabin francuski piechoty**, kapiszonowy. Na lufie trzy okucia, jedno z nich z strze-

- mionkiem, osłona spustu z strzemionkiem. Stempla brak. Dług. lufy 102 cm., cała długość 140 cm. W. M. W.
- 330 Karabin francuski kawaleryjski kapiszonowy, na lufie dwa okucia żelazne, przy jednym strzemionko. Stempeł żelazny, przy kolbie kółko, dług. lufy 74 cm., cała dług. 114 cm. W. M. W.
- 331 Karabin strzelców, kapiszonowy, przerobiony z skałkowego, wyrób franc., osłona spustu i dwa okucia mosiężne, u góry część lufy, nasada na bagnet. Dług. lufy 72 cm., całkowita długość 112 cm. W. M. W.
- 332 Karabin strzelców, kapiszonowy, wyrób franc. Osłona spustu i dwa okucia mosiężne u góry część lufy, nasada na bagnet. Stempeł żelazny. Długość lufy 70 cm., całkowita 109 cm. W. M. W.
- 333 Karabin piechoty, kapiszonowy, wyrób niemiecki. Osłona spustu i dwa okucia, lufa mosiężna. Górnego okucia i stempla brak. Długość lufy 105 cm., całk. 145 cm. W. M. W.
- 334 Karabin piechoty, kapiszonowy, wyrób niemiecki. Osłona spustu i dwa okucia na lufie mosiężne, jedno żelazne z strzemionkiem. Długość lufy 105 cm., całk. 145 cm. W.M.W.
- 335 Karabin piechoty, kapiszonowy, wyrób niemiecki, przerobiony z skałkowego, system Drevse. Osłona spustu, stopa i dwa okucia na lufie mos. Stempla i górn. okucia brak. Dług. lufy 114 cm., całk. 151 cm. W. M. W.
- 336 Karabin niem. piechoty, kapiszonowy, przerobiony z skałkowego. Kurka i stempla oraz

okucia łoża brak, stopka, osłona spustu i dwa okucia mosiężne, przy osłonie spustu i górnem okuciu strzemionki. Dług. lufy 93 cm., cała dług. 131 cm. W. M. W.

337 **Karabin niem. kapiszonowy**, przerobiony z skałkowego. dwa okucia lufy, osłona spustu i stopka mosiężna, strzemionko przy górnem okuciu lufy i przy osłonie spustu. Stempla brak, dług. lufy 77,5 cm., cała dług. 116 cm. W. M. W.

338 **Karabin niem.**, kapiszonowy, przerobiony z skałkowego stopka, osłona spustu, jedno okucie i dwie nasady na stempeł mosiężne. W kolbie skrytka z przykrywką do kapiszonów, dwa strzemiona żelazne. Celownik złożony z 5 blaszek, z nich trzy ruchome. Lufa ośmiokątna, 70 cm. dług., cała 112 cm. W. M.

339 **Karabin kawaleryjski, kapiszonowy**, wyrób niem., przerobiony z skałkowego, stopka, osłona spustu. i dwa okucia na lufie mosiężne, przy kolbie i górnem okuciu strzemionko. Dług. lufy 43,5 cm., cała dług. 80 cm. W. M. W.

340 **Karabin kapiszonowy**, wyrób niem., przerob. z skałkowego. stopka, osłona spustu, i dwa okucia mosiężne, przy boku kolby skrytka z przykrywką mosiężną. Stempla brak., Dług. lufy 75 cm., cała dług. 117 cm. W. M. W.

341 **Karabin niem. kawaleryjski, kapiszonowy**, stopka, osłona spustu, jedno okucie i muszka mosiężna, cała dług. 81 cm. W. M. W.

- 342 Karabin niem. kapiszonowy, okucie stopki mosiężne, górą jedno okucie mosiężne, stempla brak. Dług. lufy 87 cm., cała dług. 124 cm. W. M. W.
- 343 Karabin kapiszonowy, przerobiony z skałkowego, wyrób niem., osłona spustu i trzy okucia mosiężne. stempla brak. Dług. lufy 82 cm., cała dług. 122 cm. W. M. W.
- 344 Karabin kapiszonowy (broń myśliwska), przerobiony z skałkowego, wyrób niemiecki. stopka, osłona spustu z metalu białego, stempla brak. Dług. lufy 105 cm., cała dług. 142 cm. W. M. W.
- 345 Kapiszonówka myśliwska, wyrób niemiecki. Przy łożu dwie nasady do stempla. Stempla brak. Kolba rzeźbiona, przy niej spinka do pasa. Muszka mosiężna, dług. lufy 80 cm., cała długość 122 cm. W. M. W.
- 346 Strzelba myśliwska, kapiszonowa, przerobiona z skałkowego, wyrób niem., stopka, osłona spustu i dwa otwory do stempla mosiężne, stempla brak, dług. lufy 85 cm., cała długość 125 cm. W. M. W.
- 347 Strzelba myśliwska, kapiszonowa, przerob. z skałkowego, wyrób niemiecki. Stopka, osłona spustu i trzy otwory do stempla mosiężnego, stempla brak, przy kolbie skrytka z wieczkiem, dług. lufy 89 cm., cała dług. 129 cm. W. M. W.
- 348 Pojedyńska skałkowa, polska, przerobiona na kapiszonowy. osłona spustu i trzy otwory do stempla mosiężne ozdobione rysunkami. Stempla brak. Dług. lufy 82 cm., cała dług. 144 cm. W. M. W.

- 349 Sztucer myśliwski kapiszonowy, wyrób niemiecki, kolba rzeźbiona, w niej skrytka z drewn. zasuwką. Stopka, osłona spustu i trzy nasady do stempla z białej blachy zdobione rysunkami. Przy kolbie spinka do pasa, przy łożysku strzemionko, stempla brak, na lufie napis: F. Jung u. Sohn, Berlin. Dług. lufy 74 cm., cała dług. 112 cm.  
W. M. W.
- 350 Sztucer myśliwski kapiszonowy, wyrób niemiecki. Stopka, osłona spustu i trzy otwory do stempla metalowe zdobione, stempel drewniany, zakończony obwódką mosiężną, przy łożysku strzemionko, na lufie napis: W. Mazuch in Berlin. Dług. lufy 69 cm., cała dług. 111 cm.  
W. M. W.
- 351 Sztucer myśliwski, kapiszonowy, wyrób niemiecki, w kolbie skrytka z drewn. zasuwką, na kolbie rzeźba przedstawiająca dzika i drzewa. Stopka, osłona spustu i trzy nasady do stempla srebrne z rysunkami. Okucie łoża z białej kości. Stempla brak. Dług. lufy 70 cm., cała dług. 108 cm. W. M. W.
- 352 Sztucer myśliwski, kapiszonowy, wyrób niemiecki. Górne okucie łożyska z rogu, stempel drewniany z mosiężnym zakończeniem. Osłona spustu, stopka i otwory na stempel mosiężne. Kolba rzeźbiona, skrytka zasunięta drewnianem roweczkiem, jedno strzemionko na pas. Dług. lufy 47 cm., cała dług. 24 cm.  
W. M. W.
- 353 Sztucer myśliwski kapiszonowy, wyrób niemiecki. Stopka, osłona spustu i dwa otwory do stempla mosiężne. Stempel żelazny z mo-



siężnem zakończeniem, górą przy łożysku strzemionko. Dług. lufy 52 cm., cała dług. 91 cm. W. M. T.

- 354 Sztucer myśliwski kapiszonowy, wyrób niemiecki. Kolba z skrytką, wieczka brak. — Stopka, osłona spustu i otwór na stempel mosiężne, stempla brak, przy kolbie i górą przy lufie strzemionko. Dług. lufy 75 cm., cała dług. 114 cm. W. M. W.
- 355 Sztucer myśliwski, kapiszonowy, wyrób niemiecki. Stempla brak. Przy łożu strzemionko. Przy kolbie spinka z szczątkiem pasa, długość lufy 65 cm., cała dług. 108 cm. W. M. W.

### BRONŃ PALNA KRÓTKA.

- 356 Pistolet kapiszonowy, wyrób polski, wykonał Grabiński w Poznaniu, okucie kolby, osłona spustu i dwa otwory do stempla żelazne grawerowane, kabłonka kurka żelazna grawerowana, na niej napis: „Grabiński w Poznaniu“, na lufie napis: „Grabiński“, stempel z drzewa przy końcu lejkiowaty. Dług. lufy 23,5 cm., całkow. 45 cm. W. M.
- 337 Pistolet kawaleryjski, kapiszonowy, przerob, z skalkowego, wyrób polski, używany w powstaniu 1848 r., osłona spustu mosiężna z ornament., stopka kolby, kabłonka kurka i nasada do stempla mosiężna, kolba karbowana, stempel z miarką na proch. dług. lufy 20,5 cm., całk. dług. 39 cm. W. M. W.
- 358 Pistolet kawaleryjski, kapiszonowy, wyrób niem., okucie kolby żelazne z kółkiem, osłona spustu, wspólne okucie łoża i lufy żela-

- znej, na lufie napis: „Bentz“. Dług. lufy 26,5 cm., całkow. 48 cm. T. P. N.
- 359 **Pistolet kawaleryjski, kapiszonowy**, wyrób niem., stopka kolby z kółkiem mosiężn. oraz osłona spustu i okucie lufy, kabłonka kurka żelazna, stempel żelazny przymocowany ruchomo do lufy. Dług. lufy 17 cm., całkow. 34 cm. W. M. W.
- 360 **Pistolet kawaleryjski, kapiszonowy**, wyrób niem., okucie kolby żelazne z kółkiem, osłona spustu, wspólne okucie łoża i lufy żelazne, na lufie napis: „Zeilinger“. Dług. lufy 26,5 cm., całkow. 48 cm. T. P. N.
- 361 **Pistolet kapiszonowy, kawaleryjski**, wyrób niem., kolba i łoża lufy karbowane, stopka kolby, osłona spustu i dwa okucia przy łożu do stempla żelazne, złoto grawerowane, lufa złoto grawerowana z mosiężną muszką, okucie łoża rogowe, stempel z drzewa przy końcu lejkiowaty. Dług. lufy 19 cm., całkow. 39 cm. M. W.
- 362 **Pistolet kapiszonowy, kawaleryjski**, wyrób niem., kolba i łoża lufy karbowane, stopka kolby, osłona spustu i dwa okucia przy łożu do stempla żelazne, złoto grawerowane z mosiężną muszką, okucie łoża rogowe, stempel z drzewa przy końcu lejkiowaty. Dług. lufy 19 cm., całkow. 39 cm. M. W.
- 363 **Pistolet kapiszonowy**, wyrób niem., przerob. z skałkowego, okucie kolby mosiężne, z żelaznem kółkiem, osłona spustu, i wspólne okucie łoża i lufy mosiężne, kabłonka kurka żelazna z koroną, pod nią napis: „Suhl V. C. S.“ Dług. lufy 19,5 cm., całkow. 45 cm. W. M.

- 364 **Pistolet kapiszonowy**, wyrób niem., przerobiony z skałkowego, kurka brak, okucie kolby mosiężne z żelaznem kółkiem, osłona spustu, wspólne okucie lufy i łoża, i muszka mosiężna, kabłonka kurka żelazna z koroną, pod nią napis: „Potsdam G. S.“, na lufie korona „F. W. D. 23“. Dług. lufy 25,5 cm., całkowity 47 cm. M. W.
- 365 **Pistolet kapiszonowy**, wyrób niem., przerob. z skałkowego, osłona spustu, wspólne okucie łoża i lufy i muszka mosiężna, kabłonka kurka żelazna z koroną, pod nią napis: „Potsdam G. S.“, na lufie korona „F. W. D.“, dług. lufy 23,5 cm., całkow. 46 cm. W. M. W.
- 366 **Pistolet kawaleryjski, kapiszonowy**, przerobiony z skałkowego, wyrób francuski, okucie kolby mosiężne z żelaznem kółkiem, osłona spustu, okucie wspólne łoża i lufy mosiężne, kabłonka kurka żelazna z napisem M re R.le, d. Mutzig, na lufie M.le, stempel żelazny przy końcu lejkwaty z miarką na proch. Dług. lufy 20 cm., całkow. 41 cm. W. M. W.
- 367 **Pistolet kawaleryjski, kapiszonowy**, przerobiony z skałkowego, wyrób francuski, okucie kolby mosiężne z żelaznem kółkiem, osłona spustu, okucie wspólne łoża i lufy mosiężne, kabłonka kurka żelazna z napis.: „M.re R.le d. Mutzig“, stempel żelazny przy końcu lejkwaty z miarką na proch. W. M.
- 368 **Pistolet kawaleryjski, kapiszonowy**, przerobiony z skałkowego, wyrób francuski, okucie kolby, osłona spustu, okucie wspólne łoża i lufy mosiężne, kabłonka kurka żelazna,

- stempel żelazny przy końcu lejkiowaty. Długość luty 20 cm., całkow. 40 cm. W. M. W.
- 369 **Pistolet kapiszonowy**, wyrób franc. Okucie kolby mosiężne z żelaznem kółkiem, osłona spustu i wspólne okucie łoża i lufy mosiężne, kabłonka kurka żelazna, stempel żelazny przy końcu lejkiowaty z miarką na proch. Dług. lufy 20 cm., całkow. 41 cm. W. M. W.
- 370 **Pistolet kapiszonowy**, wyrób franc., okucie kolby mosiężne z żelaznem kółkiem, osłona spustu i wspólne okucie łoża i lufy mosiężne, kabłonka kurka żelazna z napisem: „Manufre Roy de Charleville“, stemp. żelazny przy końcu lejkiowaty z miarką na proch. Dług. lufy 20 cm., całkow. 43 cm. W. M.
- 371 **Pistolet kawaleryjski, kapiszonowy**, przerebiony z skałkowego, wyrób francuski. stopka, osłona spustu, okucie łoża i muszka mosiężna, stempel i kabłonka kurka żelazna, kurka brak, dług. lufy 20 cm., całkow. 4 cm. W. M.
- 372 **Pistolet kawaleryjski, kapiszonowy**, przerebiony z skałkowego, wyrób francuski, stopka, osłona spustu, kabłonka kurka i okucie łoża i muszka mosiężne, stempel żelazny, dług. lufy 20 cm., całkow. 40 cm. M. W.

### ARTYLERJA.

- 275 **Armatka polska z walk powstańczych z 1848 roku**. Wielk. lafety: dług. 1,70 cm., średn. kół 78 cm., lufy: dług. 78 cm., średn. wylotu 4 cm. W. M.

- 374 Armatka polska z 1848 roku. Wielk. lafety. długość 170 cm., szer. 31 cm., średn. kół 78 cm., długość lufy 74 cm., średn. wylotu 3,5 cm.  
W. M.
- 375 Kula armatnia z powstania 1848 r., wyorana na polach sokołowskich pod Wrześnią, objętość kuli 28,5 cm., — dar p. Jana Michałowskiego z Poznania.  
W. M.
- 376 Kula armatnia z walk w r. 1848 z pod Miłostawia. Objętość kuli 35 cm.  
W. M.
- 377 Kula armatnia z powstania z 1848 r., znaleziona pod Usarzewem. Objętość kuli 28,5 cm.  
W. M.
- 378 Odłam kartacza z bitwy z pod Książa w roku 1848.  
W. M.
- 379 Kule armatnie z 1848 r. — 4 kule obwód 21 cm., 4 kule obw. 28 cm., 1 kula obw. 34 cm.  
W. M.
- 380 3 Granaty puste z 1848 r., obwód kuli 21 cm.  
W. M.
- 381 Kule żelazne t. zw. „Kasztany Hammersteina“, używane podczas bombardowania Lwowa w r. 1848, objętość kuli 9 cm.  
W. M. W.
- 382 Kule żelazne, zwane „kasztany Hammersteina“, używane podczas bombardowania Lwowa w r. 1848. Objętość 1 kuli 9 cm., objętość 2 kuli 7 cm.  
W. M. W.
- 383 Kapiszony, używane przez powstańców polskich. Dar p. majora Ziemeckiego - Poznań.  
W. M. W.
- 384 Róg do prochu, obcignięty ciemno-żółtą skórą, dwie obrączki plecione ze słomy, długość 46 cm., objętość 24 cm. — Dar p. Józefy Simonowej z Poznania.  
W. M. W.

## PAMIĄTKI OSOBISTE i RÓŻNE.

- 385 Czapka (rogatywka) gen. L. Mierosławskiego, naczelnika siły zbrojnej z 1848 r., z granatowego sukna, daszek czarno lakowy nie okuty i pasek czarny, przymocowany po bokach żółtymi guziczkami, w koło czapki dwa wąskie złote galony, w. denka 18×18, kwatery 8,5 cm., otok 4 cm., daszek dł. 23 cm., szer. 6,5 cm. W. M. W.
- 386 Cennik. P. P. indipit. Eine allgemeine Bewaffnung der Bürger tritt ein: ... podp.: Gustaw Behm & Cie, Waffenfabrikanten in Solingen (cennik na broń) (stempel pocztowy) Solingen 6. 4. (1848) 2 kt. 4 T. P. N.
- 387 Klepsydra Niegolewskiego Andrzeja, pułk. wojsk narodowych polskich, deputowany powiatu bukowskiego, obornickiego w Księstw. Pozn. Incipit: Andrzej Niegolewski, pułk. wojsk narodowych polskich .. skończył swój cnotliwy i pobożny żywot w Poznaniu 13-go lutego 1857 r. ... 8 lkt. w czarnej obwódce. Lat.
- 388 Kokarda polska z powstania poznańskiego 1848 r., z orzełkiem srebrnym w pośrodku, nalepiona na wyciętym materjale, owal — z sztandaru Legji Akademickiej Polskiej w Berlinie 1848 r., w. 9,5×7,5 cm. T. P. N.

- 389 **Kokarda polska** z powstania 1848 r., z orzełkiem srebrnym w pośrodku, nalepiona na wyciętym materiale (owalu) z chorągwi tryumfalnej Więźniów Polskich w Berlinie dnia 20 marca 1848 r., w. 9,5×7,5 cm. T. P. N.
- 390 **Krucyfiks** z kości, wykonany przez powstańców więzionych w Kufsteinie w. wys. 14 cm., szer. 6 cm. W. M.
- 391 **Marsz Mierosławskiego, Śpiew Wolności**, ułożony na piano-forte przez A. Woytowskiego. incipit: Do broni ludy powstańmy wraz i bratnie... Nakład E. S. Mitler, Poznań. litogr. J. Dütschke, Poznań Str. 4. w. 34×26 cm. Bibl. Arch.
- 392 **Modlitwa w czasie wojny**. incipit.: „O Boże wielki i potężny, Boże ojców naszych... 1 kt. Zygar.
- 393 **Opaska powstańcza 1848 r.**, o barwach polskich, w środku rewolucyjna kokarda okrągła, w kolorach czerwonym, żółtym i czarnym, w. 10×79 cm. T. P. N.
- 394 **Pamiętki z powstania krakowskiego 1846 r.:** 1. kokarda z powstania, 2. pieczęć organizatora piechoty Niechanowskiego z 1848 roku, 3. część chorągwi oddz. kosynierów, złożonej Czerkiesom w porażce pod Krzeszowicami d. 2 marca 1846 r. Wszystko oprawn w czarnej ramkę w. 13×16,5 cm. T. P. N.
- 395 **Pieniądz papierowy, międzynarodowy**, na 10 złotych polskich nr. D. 1527, używany, w. 16,5×11,5 cm. W narożniku liczba 10 i napis w języku francuskim, angielskim, niem. Lat.

- 396 Jak nr. 395, bilet nie używany nr. 1355. Lat.
- 397 **Portfel do pieniędzy** po Wincentym Mazurkiewiczzu, opraw. metalow., ściany skórzane, zewn. strony wydzieżgane perełkami.  
J. Zakrz.
- 398 **Piosenka** Unsere Losung. Incipit: Einich Deutschland sei verbündet, wen Barbaren kommen, ... Druk Kamińskiego b. p. r. 1 kt. fol.  
T. P. N.
- 399 **Tabakierka** po gen. Ludwiku Mierosławskim, wykonana z złota, ściany zew. posrebrzane w deseń. form. podłużny, końce zaokrąglone, na przedniej stronie litery G. L. M., w. dług. 7,5 cm., szer. 2,5 cm., wys. 2 cm. J. Zakrz.
- 400 **Wykaz imienny poległych i rannych żołnierzy pruskich w walkach 1848-49.** „Namentliches Verzeichnis der in den Kämpfen der Jahre 1848-49, gebliebenen u. verwundeten Preussischen Krieger“. Litogr. w. 46,5×63 cm. Spis żołnierzy ujęty w 14 kolumnach. Litogr. Inst. v. Kraatz, Berlin, nakład Unterstützung Comités von Berg u. Mark.  
W. M. W.



## REKOPISY i DOKUMENTY.

- 401 Akta Policji Poznańskiej, dotyczące pobytu Słowackiego Juljusza w Poznaniu. „Akta betreffend den Polnischen Überläufer Julius v. Słowacki“, II. A. 592. A. P.
- 402 Bażyński Franciszek, Ks., papiery dotyczące ruchu zbrojnego w pow. bukowskim 1848 r. Oprawne w książkę, zawierającą 69 aktów. Bibl. Arch.
- 403 Białoskórski Feliks, dowódca obozu wojsk. w Pleszewie. Rozkaz do dowódcy kompanji żerkowskiej majora Andrzeja Prądkyńskiego, wystaw. d. 8 kwietnia 1848 r., w. 15,5×21 cm. Pr. W.
- 404 Budziszewski Jan, pułk., dowódca siły zbrojnej narodowej pod Książem, pismo do komisarza pow. babimojskiego, Bobrowskiego, w którem prosi o dostarczenie żywności i paszy, z pieczęcią. Dat. Książ, 9 kwietnia 1848 roku. Folio 4 strony. T. P. N.
- 405 Budziszewski Jan, pułk., ściągą oddział bukowski do Książa i powierza komendę szwadronu jazdy Tytusowi Działyńskiemu. Dat. Książ, d. 12 kwietnia 1848 r. (kopja). Fol. Bibl. Kórn.
- 406 Budziszewski Jan, pułk., wysyła Działyńskiego Tytusa do gen. Willisena z protokołem przyjęcia ugody Jarosławickiej. Data:

Książ, 13 kwietnia 1848 r., oryginał z pieczęcią Wydziału Wojennego Komitetu Narodowego. Fol. Bibl. Kórń.

- 407 **Budziszewski J., pułk.**, wzywa komisarza powiatu babimojskiego, Bobrowskiego w Chobienicach, aby nie przyjmował dalszych ochotników, a przyjętych odesłał do domów. Dat.: Książ, 14 kwietnia 1848 r. Fol. T. P. N.
- 408 **Brzeżański, pułk.**, nominacja Kosińskiego Władysława na organizatora wojennego powiatu wrzesińskiego. Pieczęć Wydziału Wojennego Komitetu Narodowego. Dat.: Poznań, 27 marca 1848 r. Fol. 4 str. T. P. N.
- 409 **Chałupnicy kolonji Regnawy** odwołują swą zgodę na wcielenie W. Ks. Pozn. do Rzeszy Niemieckiej i proszą o reorganizację W. Ks. Pozn. data: Inowrocław, 31 kwietnia 1846 r. Fol. 4 str. T. P. N.
- 410 **Czarnecki P.**, nauczyciel, opisuje napad, urządzony na niego przez żołnierzy prusk., list do rodziców. Dat.: Pobiedziska, 6 kwietnia 1848 r. Fol. 4 str. T. P. N.
- 411 **Delegacja polska w Berlinie** do min. Auerswalda w sprawie reorganizacji W. Ks. Pozn. (niedokończony odpis). Fol. 4 str. T. P. N.
- 412 **Dembiński Henryk, gen.**, wzywa Mielżyńskiego Macieja na zjazd Wrocławski. Data: Wrocław 18 kwietnia 1848 r. T. P. N.
- 413 **Działyński Tytus.** Raport z wyprawy do gen. Willisena, adresowany do pułk. Budziszewskiego. Data: Poznań, 14 kwietnia 1848 r., o godz. 8-mej rano. fol.: jedna strona. Bibl. Kórń.
- 414 **Działyński Tytus.** Drugi raport z wyprawy do gen. Willisena, adresowany do pułk. Bu-

- dziszewskiego. Data: Poznań, d. 15 kwietnia 1848 r. Fol. Bibl. Kórn.
- 415 **Glejł generała Willisena dla oddziałów mazerujących z bronią na wozach, dat.:** Gotawy 13 kwietnia 1848 r. w. 9×15,5 cm.  
T. P. N.
- 416 **Gmina Chrosno odwołuje oświadczenie się za Prusami i żąda reorganizacji W. Ks. Pozn.** Data: Chrosno, 22 kwietnia 1848 r. Fol. 4 str.  
T. P. N.
- 417 **Gmina Młyny pod Strzelnem stwierdza, że nie podpisała oświadczenie, że chce nadal pozostać pod rządami pruskiemi.** Dat.: Młyny, 14 kwietnia 1848 r. — Takież oświadczenie, na tej samej karcie wypisane, gminy **Małego Sławska pod Strzelnem.** Dat.: Mały Sławsk, d. 14 kwietnia 1848 r. Fol. 4 strony.  
T. P. N.
- 418 **Gospodarze: Szeliga Sylwester i Kosiński Marcin z gminy Stodoły, odwołują oświadczenie, że gmina chce nadal pozostać pod rządami pruskiemi.** Dat: Inowrocław, 20-go kwietnia 1848 r. Fol. 4 str. T. P. N.
- 419 **Gromowski do ks. Trudzińskiego w Kościelcu, przesyła przekład polski, listu generała Willisena do prezydenta rejencji bydgoskiej bar. Schleinika, odpis odezwy niemieckiej Schleinika, podającej treść pisma Willisena, generał zapewniał, że zamierzona reorganizacja W. Ks. Pozn. w niczem nie zaszkodzi Niemcom i nie wyjdzie na dobro „półonizmu“.** Dat.: Pakość 15 kwietnia 1848 r. 4<sup>o</sup>. 4 str. T. P. N.
- 420 **Komitet Narodowy Centralny do Komisarza pow. babimojskiego, Bobrowskiego, przesyła**

rozkaz szefa żandarmerji, oddający żandar-  
mów do rozporządzenia Komisarza i wzywa  
Komisarza pow. do użycia żandar-  
mów tylko przeciw Niemcom i Żydom. Z pieczęcią Ko-  
mitetu. Data: Poznań, 29 marca 1848 r. Fol.  
4 str. T. P. N.

- 421 **Komitet Narodowy Centralny** do Komisarza  
pow. babimojskiego, Bobrowskiego, w spra-  
wie pieczęci urzędowych z pieczęcią Komi-  
tetu. Dat.: Poznań, 1 kwietnia 1848 r. Fol.  
4 str. T. P. N.
- 422 **Komitet Narodowy Centralny** do komisarza  
pow. babimojskiego, Bobrowskiego, w spra-  
wie sprzedaży sreber stołowych, zebranych  
na potrzeby narodowe, z pieczęcią Komi-  
tetu. Dat.: Poznań, 4 kwietnia 1848 r. Fol. 4 str.  
T. P. N.
- 423 **Komitet Narodowy Centralny** do Komisarza  
pow. babimojskiego, Bobrowskiego, aby bu-  
dził ducha narodowego w ludzi i przeciw-  
działał agitacji Niemców, z pieczęcią Komi-  
tetu. Dat. Poznań, 5 kwietnia 1848 r. Folio  
4 str. T. P. N.
- 424 **Komitet Narodowy Centralny** do Komisarza  
pow. babimojskiego, Bobrowskiego o ukła-  
dach z Willisenem, generałem, w sprawie re-  
organizacji W. Ks. Pozn., z pieczęcią Komi-  
tetu. Data: Poznań, 7 kwietnia 1848 r. Fol.  
4 str. T. P. N.
- 425 **Komitet Narodowy Centralny** do komisarza  
pow. babimojskiego, Bobrowskiego, w spra-  
wie funduszków na utrzymanie wojska. Data:  
Poznań, 18 kwietnia 1848 r. Fol. 4 str.

- 426 **Komitet Narodowy Centralny**, do komisarza pow. babimojskiego, w sprawie wybrania Komitetu Centralnego. Data: Poznań, 28-go kwietnia 1848 r. Fol. 4 str. T. P. N.
- 427 **Komitet Narodowy Centralny**, do komisarza pow. babimojskiego. Bobrowskiego, w sprawie wysłania protestu przeciw wcieleniu powiatu do Rzeszy niemieckiej. Data: Poznań, 28 kwietnia 1848 r. Fol. 4 str. T. P. N.
- 428 **Komitet Narodowy Centralny**, do Komitetu Narodowego w Chobienicach. zaleca mu działać stosownie do okoliczności. Data: Poznań, 1 kwietnia 1848 r. Fol. 4 str. T. P. N.
- 429 **Komitet Narodowy Centralny** odpowiada obywatelowi Garczyńskiemu, naczeln. obozu Wrzesińskiego, jak zużyć zbyteczne konie, nagromadzone we Wrześni. Data: Poznań, 13 kwietnia 1848 r. Fol. 4 str. T. P. N.
- 430 **Komitet Narodowy Centralny**, do obywatela Koszutkiego Franciszka, zawiadamia o ustanowieniu komisji gospodarczej w celu zaopatrywania w żywność i odzież ochotników w zakładach stojących, do Dywizji Poznańskiej należących, pieczęć lakowa. Data: Poznań, 19 kwietnia 1848 r. Fol. 4 str. P. T. P.
- 431 **Komitet Narodowy** powiatu mogileńskiego i okolicy upoważnia obywatela Maryańskiego Sylwestra z Trzemeszna aby się natychmiast udał do miasta Strzelna i tam ogłosił Rzeczpospolitą Polską, i zaważwał ludność tutejszą do utworzenia władzy pod nazwą Komitet Narodowy miasta Strzelna. Data: Trzemeszno, 24 marca 1848 r. Fol. 4 str. T. P. N.

- 432 **Komitet Narodowy Centralny**, do obywatela Radońskiego Anastazego, zawiadania o ustanowieniu komisji gospodarezej w celu zaopatrywania w żywność i odzież ochotników w zakładach stojących, do Dywizji Poznańskiej należących, pieczęć lakowa. Data: Poznań, 19 kwietnia 1848 r. Fol. 4 str. T.P.N.
- 433 **Komitet Narodowy Centralny** wzywa Komitet miasta Trzemeszna do gorliwej pracy nad ludem i aby wedle potrzeby objawiającej się na miejscu, system reorganizacji W. Ks. Pozn. ustanowić. Data: Poznań, 5 kwietnia 1848 r. Fol. 2 str. (kopja). Bibl. Arch.
- 434 **Księga kasowa** 1. bataljonu 2-go pułku wojska narodowego polsk. z 1848 r., w. 17×10,5 cm. 16 stron. T. P. N.
- 435 **Kwit na odebranie pieniędzy**, przeznaczone na żołd dla obozu pod Trzemesznem. Data: Nowe Miasto, 18 kwietnia 1848 r., w. 13×21 cm. T. P. N.
- 436 **Komitet Narodowy do Wydziału Wojennego** o oddziałach wojskowych w Żerkowie. podpis: Ryszard Berwiński, z pieczęcią: Wydziału Wojennego Komitetu Narodowego. Bibl. Kórn.
- 437 **Libeł Karol pseud. Dziadek**, list z kwietnia 1848 r. do Mierosławskiego Ludwika, w sprawie wywołania wojny ludowej, fotogr., oryginał znajduje się w Bibl. Rap. w Warszawie. W. M. W.
- 438 **Libeł Karol**, papiery dotyczące ruchu w roku 1846-1848, fol. oprawne 45 aktów. T.P.N.
- 439 **List pisany po niem. do p. Kalksteina** w Gołuchowie, w którym pewna żydówka żali się

- na kosynierów. — Dar p. Mycielskiego z Wrześni. W. M. W.
- 440 List do ob. Dr. Tobernackiego w Wrześni, wzywający go do chorego. Data: 2 grudnia 1848 r. 8<sup>o</sup> 4 str. — Dar p. Mycielskiego z Wrześni. W. M. W.
- 441 List F. Schneider - Berlin, adresowany do p. Koczorowskiego w sprawie jego uwięzienia. Data: Berlin, 29 maja 1848 r. 8<sup>o</sup> 4 str. Kocz.
- 442 Lista oficerów polsk. w służbie belgijskiej zostających, dnia 6 kwietnia 1848 r. 4 str. w. 21×13 cm. T. P. N.
- 443 Łaczyński Adolf do Komitetu Narodowego o potyczkach ludności z wojskiem pruskim, przesyła dowody postępowania urzędników pruskich. Data: Kościelce, 24 kwietnia 1848 roku. Fol. 4 str. T. P. N.
- 444 Malczewski Adolf, komendant, okólnik w polskim i niem. języku, Komitetu Narodowego komendanta do sołtysów wsi okolicznych, aby się stawili w Kruchowie. Data: Kruchowo, 29 marca 1848 r., fotogr., oryginał znajduje się w Bibl. Rapperswilskiej w Warszawie. W. M. T.
- 445 v. Minutoli Juljus, prezydent policji w Berlinie, zaświadcza, że Polska Legja Akademicka pod dowództwem Szumana Henryka udaje się z Berlina do Poznania i wystawia jej pochlebne świadectwo. Data: Berlin, 27 marca 1848 r. Fol. 4 str. T. P. N.
- 446 Mielżyński Maciej, odpowiedź na wezwanie gen. Pfuela (odpis). Data: Chobienice, 29-go maja 1848 r. Fol. 4 str. Bibl. T. P. N.

- 447 **Mielżyński Maciej** do gen. Pfuela w sprawie reorganizacji i zachowania się wojska prusk. własnoręczny bruljon). Data: Chobienice, 1 czerwca 1848 r. Fol. 4 str. Bibl. T.P.N.
- 448 **Mielżyński Maciej** do gen. Pfuela w sprawie swego udziału w dziele reorganizacji W. Ks. Pozn. (bruljon własnoręczny). Data: Chobienice, 6 czerwca 1848 r. Bibl. T. P. N.
- 449 **Mierosławski Ludwik, gen.**, do dowódcy obozu wrzesińskiego, Garczyńskiego, w sprawie obserwowania prusaków i niesienia pomocy obozowi miłosławskiemu w razie napadu Prusaków. Data: 15 kwietnia w nocy 1848 r. 4 str. fol. T. P. N.
- 450 **Mierosławski Ludwik, gen.** Pismo do Działyńskiego Tytusa, z głównej kwatery wojennej, w sprawie rozsypania się szwadronu poznańskiego. Data: Obóz p. Środą, 9 kwietnia 1848 r., pieczęć Wydziału Wojennego Komitetu Narodowego. Fol. dwu str.
- 451 **Mierosławski Ludwik, gen.**, upoważnia swego szwagra Mazurkiewicza Wincentego do reprezentowania go u rządu francuskiego i prosi Francję o pomszczenie krzywd Polski. Data: Września, 2 maja 1848 r. fotogr. oryginał znajduje się w Bibl. Rapperswilskiej w Warszawie. w. 21×13,5 cm. W.M.W.
- 452 **Mierosławski Ludwik**, list do siostry p. Xawery Mazurkiewiczowej z więzienia w cyta deli na Winiarach w Poznaniu, czerwiec 1848 r. fotogr., oryg. w Bbl. Rapperswilskiej w Warszawie. Fol. 2 str. W. M. W.
- 453 **Mieszkańcy Kruszy Duchownej**, cofają swój podpis „Na Prusy“ i chcą być uznani za Po-



- laków. Data: Krusza Duchowna, 21 kwietnia 1848 r. Fol. 4 str. T. P. N.
- 454 **Nacz. Prez.** IX. C. b. 2 a — Sammlung von Zirkular Erlassen, meist betr. Polnische Propaganda. — fasc. 1 str. 10. A. P.
- 455 **Nacz. Prez.** IX. C. b. 7. vol. III.—IV. Acta betreffend die Reorganisation des Grossherzogthums Posen, fasc. 2. vol. III. 292, IV. stron 244. A. P.
- 456 **Nacz. Prez.** IX. C. b. 7 a. — Die Korrespondenz mit dem General-Kommando über die militärischen Massregeln betr. die Polenbewegung 1848 und. 1849, fasc. 1 stron 168. A. P.
- 457 **Nacz. Prez.** IX. C. b. 8. vol. III. — Acta enthaltend die auf die Reorganisation der Provinz bezüglichen Berichte pp. aus dem Regierungs-Bezirk Posen, fasc. 1 stron 463. A. P.
- 458 **Nacz. Prez.** IX. C. b. 9. — Acta Gen. betr. die insurrectionellen Versuche im Grossherzogthum Posen im Jahre 1848. Fasc. 1, kart. 156. A. P.
- 459 **Nacz. Prez.** IX. C. c. 9. — Acta betr. die im Jahre 1848 auf der hiesigen Festung verhaftet gewesenen Ausländer. Fasc. 1 kart. 79. A. P.
- 460 **Nacz. Prez.** IX. C. c. 10. vol. I.—III. — Acta miscellanea betr. die politischen Gefangenen der polnisch. Schilderhebung von 1848. Fasc. 3, vol. 1 kart. 362, vol. II. stron 716, vol. III. kart 198. A. P.
- 461 **Nacz. Prez.** IX. C. c. 11. — Acta generalia des Königl. Corps-Gerichts 5 Armee-Corps betr. die politischen Gefangenen der polni-

- schen Schilderhebung von 1848. fasc. 1 stron 474. A. P.
- 462 **Nacz. Prez. IX. C. c. 12** vol. II.—IV. — Acta betr. die bei der Schilderhebung Polens im Jahre 1848 beteiligt gewesenen Ausländer. vol. II. stron 248, vol. III. stron 240, vol. IV. stron 382. A. P.
- 463 **Nacz. Prez. IX. C. b. 15.** fasc. 1 stron 122. A. P.
- 464 **Nacz. Prez. IX. C. b. 18** — Verzeichnis der bei den Gerichten im Ressort des Appellations Gerichts zu Posen im Jahre 1848 denunzirten Polenfreunde Höheren Standes. fasc. 1, stron 9. A. P.
- 465 **Nacz. Prez. IX. C. b. 19** — Acta enthaltend das Verzeichnis der bei der Insurrection im Jahre 1848 betheiligt gewesenen Gutsbesitzer. fasc. 1, stron 89. A. P.
- 466 **Nacz. Prez. IX. C. b. 20.** — Acta enthaltend Verzeichnisse der im Jahre 1848 compromittirten Personen, fasc. 1, kart 144. A. P.
- 467 **Nacz. Prez. IX. C. b. 25.** — Nachweisungen der an der Insurrection betheiligten Gutsbesitzer und Geistlichen. fasc. 1, kart. 113. A. P.
- 468 **Nacz. Prez. IX. C. b. 25.** — Acta betr. sämtliche in der Provinz Posen im Jahre 1848 eingerichteten Comités. fasc. 1, stron 327. A. P.
- 469 **Nacz. Prez. IX. C. b. 25.** — Acta betr. die politische Gesinnung der Grafen Skórczewski. fasc. 1, stron 34. A. P.
- 470 **Nacz. Prez. IX. C. b. 28.** — Alphabetisches Verzeichnis. fasc. 1, stron 56. A. P.
- 471 **Nacz. Prez. IX. C. b. 30.** — Acta enthaltend die Sammlung der Nachweisungen von allen

- den Gerichten hiesiger Provinz bekannt gewordenen Teilnehmern an der letzten Insurrection. fasc. 1, stron 334. Arch. P.
- 472 **Netzmer, pułk.**, szef 5. Brygady Żandarmerji, rozkaz oddający żandarmów powiatowych do rozporządzenia komisarza pow. babimojskiego i użuwania przeciw Niemcom i Żydom. Data: Poznań, 29 marca 1848. Fol. 4 str., oryginał. T. P. N.
- 473 **Netzmer, pułk.**, szef żandarmerji, rozkaz jak nr. 472. Fol. 4 str., kopja. T. P. N.
- 474 **General Pfuel** do Macieja Mielżyńskiego w sprawie reorganizacji W. Ks. Pozn. Data: Poznań, 25 maja 1848 r. Fol. 4 str. Bibl. T. P. N.
- 475 **Pfuel, General**, do Macieja Mielżyńskiego w sprawie zażaleń na wojsko pruskie i reorganizacji W. Ks. Pozn. Data: Poznań, 30 maja 1848 r. Fol. 4 str. Bibl. T. P. N.
- 476 **General Pfuel** do Macieja Mielżyńskiego w sprawie zachowania się wojska pruskiego i udziału Mielżyńskiego w dziele reorganizacji W. Ks. Pozn. Data: Poznań, 5 czerwca 1848 r. Fol. 4 str. Bibl. T. P. N.
- 477 **Powałowski Kasper**, oświadcza, że „nie chce należeć do rządu pruskiego, tylko do W. Ks. Poznańsk.“ i cofa poprzednie przeciw temu oświadczenie. Data: Inowrocław, 22 kwietnia 1848. Fol. 4 str. T. P. N.
- 478 **Protokół Rady Delegatów** obozów pod Miłosławiem, Pleszewem, Książem i Nowemmiastem, odbytej w sprawie organizacji szwadronu i komisji egzaminacyjnej dla oficerów. Data: Winnogóra, 20 kwietnia 1848.

- fot. oryg. w Bibl. Rapperswilskiej w Warszawie. Fol. 4 str. W. M. W.
- 479 **Przepustka** dla Szumana Idziego z Wrześni, udającego się do Poznania, pieczęć lakowa: Komenda Siły Zbrojn. pow. Gniezn. Mogiln. Inowrocł. Data: Września, 15 kwietnia 1848 roku, wielk. 17×20,5 cm. T. P. N.
- 480 **Rada oficerów i żołnierzy** obozu pod Książem przyjęła ugodę Jarosławicką, kopja potwierdzona przez pułk. Budziszewskiego Jana z pieczęcią. Fol. 4 str. Bibl. Kórn.
- 481 **Raport** z dnia 12 kwietnia 1848 bataljonu Trzemeszeńskiego, podpis. Data: Września 12 kwietnia 1848 r. Fol. T. P. N.
- 482 **Raport dzienny** z dnia 12 kwietnia 1848, II. szwadronu I. pułku ułanów. Data: Września 12 kwietnia 1848. Fol. T. P. N.
- 483 **Raport** z dnia 18 kwietnia 1848 rozebranego oddziału od 3 szwadronu I. pułku ułanów. Dat.: Chocicza, 18 kwietnia 1848. fotogr., oryg. w Bibl. Rapperswilskiej w Warszawie. W. M. W.
- 484 **Raport dzienny IV.** szwadronu I. pułku ułanów gwardji Narod., datowany. Data: Klinka, d. 18 kwietnia 1848. Fotogr. oryg. znajduje się w Bibl. Rappersw. w Warszawie. Fol. W. M. W.
- 485 **Raport dzienny** z dnia 19 kwietnia 1848 roku I. komp. II. Bataljon pułku piechoty W. Ks. Poznańskiego. Dat.: Komorze przy Nowemieście, 19 kwietnia 1848. Fol. T. P. N.
- 486 **Raport dzienny** z dnia 27, 28 i 29 kwietnia 1848 r. na personalja i żórnal I. szwadronu I. pułku ułanów, fotogr., oryginał w Bibl. Rappersw. w Warszawie. Fol. W. M. W.

- 487 **Regulamin Komendy Polskiej**, manuskrypt. Fol. 4 strony. T. P. N.
- 488 **Rozkaz dzienny Sztabu Głównego do wszystkich obozów**, aby się w razie napaści Prusaków, broniły, zarazem odp. rozkazu pleszewskiego, wydanego przez Komitet Narodowy Centralny. Data: Miłostaw, 25 kwietnia 1848. Fot., oryg. w Bibl. Rappersw. w Warszawie. Fol. 3 str. W. M. W.
- 489 **Rozkaz dzienny do Wojska Polsk. w Trzemesznie**, organizującego się. Obywatele, żołnierze, incipit. W kilku dniach pokazaliśmy.. podp. Garczyński, druk., dopisano atramentem. Trzemeszno, 6 kwietnia 1848, 1 kt. fol. Bibl. Arch.
- 490 **Rządca majątności Mikuszewo**, zaświadcza w języku niem., że oddział kawalerji narodowej w czasie inkwaterunku zachowywał się beznagannie. Dat.: Mikuszewo, 16 kwietnia 1848. T. P. N.
- 491 **Rzepecki Władysław**, świadectwo prowadzenia się w pułku, wystawione przez Krzysztoporskiego w dniu 2. IV. 1861. Druk w. 10×18 cm. W. M. W.
- 492 **Rzepecki Władysław**. Świad. wyst. przez naczelnika obozu Nowomiejskiego, Jarczyńskiego, że dowodził 4 kompanją kosynierów i brał udział w bitwach pod Książem, Miłostawiem i Wrześnią. Druk. dokumentu w. 12×10 cm. W. M. W.
- 493 **Rzepecki Władysław**, kpt i dowódca 4 komp. kosynierów Nowomiejskich. 1. świadectwo, wystawione przez szef. sztab. majora W. Supełskiego, że został rannym pod Sokołowem.

- Świad. wystaw. 30/V. 1848 r. Druk w. 10×16 cm. W. M. W.
- 494 **Rzepecki Władysław**, świadectwo odbytej kampanji 1830/31, podpisane przez J. Krzyckiego. Druk, w. 9,5×16 cm. W. M. W.
- 495 **Sołtys gminy Czeszewo**, zaświadcza czterem kompanjom strzelców wojska polskiego, że w czasie inkwaterunku zachowywali się beznagannie. Data: Czeszewo, 17 kwietnia 1848. Fol. 4 str. T. P. N.
- 496 **Tekst mowy jarosławickiej**: druk, treść w języku niem. „Zur Polenfrage“, incipit. Wer der Gang“, dat.: Jarosław, 11 kwietnia 1848, podpis: v. Willisen, Libelt i Stefański. — 4<sup>o</sup> 2 str. T. P. N.
- 497 **Trąpczyński Leon**, komisarz pow. gnieźnieńskiego upoważnia obywatela Cembrowicza z Lubochni do organizowania wojska, z pieczęcią. Dat.: Grzybowo, 10 kwietnia 1848. Fol. Bibl. Kórn.
- 498 **Wezwanie dla Landwerzysty** w języku niemieckim (druk). T. P. N.
- 499 **Zaremba**, generalny organizator, daje wskazówki d-cy oddziału co do marszu do Książa. Data: Poznań, 7 kwietnia 1848 r. Bibl. Kórn.
- 500 **Zaremba**, organizator generalny i szef piechoty Jabłonowskiego, pismo do komisarzy obwodowych w sprawie formowania wojska. Dat.: Poznań, 24 marca 1848 r. Bibl. Kórn.

## MAPY.

- 501 Ekkert Józef, ppłk. — mapa bitwy pod Sokołowem d. 2 maja 1848, podz. 1:25000 — druk w. 24×19,5 cm. Pr. W.
- 502 Ekkert Józef, ppłk., trzy plany sytuacyjne bitwy pod Sokołowem, d. 5 maja 1848 r., — 1 sytuacja o godz. 16.30. 2 syt. o godz. 17.00. 3 syt. o godz. 18,45, wielk. 24×19 cm. Pr. W.
- 503 Klin do ataku, opracowany przez generała L. Mierosławskiego z 1848 r. Plan w. 23×50 cm. T. P. N.
- 504 Mapa Polski. Plan do powstania z r. 1848. w. 46×55 cm. T. P. N.
- 505 Mapa Wielk. Ks. Poznańskiego 1849 r., część I. i II., wyk. przez v. Münchow, nakł. Ludwik Märzbach 1849 r, druk w kamieniu, Juljusz Dütschke. Poznań wiek. część I. 37×49 cm., wielk. część II. 53×50,5 cm. Lat.
- 506 Plan bitwy pod Miłosławiem. Rysunek piórkiem w. 22×25 cm. Podz. 1:25000. W.M.W.
- 507 Plan bitwy pod Książem. Rysunek piórkiem wielk. 23×27,5 cm. Podz. 1:25000. W.M.W.
- 508 Plan bitwy pod Wrześnią — Sokołowem. Rys. piórkiem. podz. 1:25000, wielk. 25,5×23 cm. W. M. W.
- 509 Plan potyczek w Gostyniu, Odolanowie i w Raszkowie. Rysunek piórkiem, podz. Gostynia 1:12500, Odolanowa 1:25000, w. 33×44,5 cm. W. M. W.

- 510 Plan bitwy pod Miłosławiem. Druk wielk.  
25×29 cm. Podz. 1:25000. T. P. N.
- 511 Plan bitwy pod Książem. Druk w. 27,5×29,5  
cm., podz. 1:25000. T. P. N.
- 512 Plan bitwy pod Wrześnią i Sokołowem. Podz.  
1:25000, druk w. 30×27 cm. T. P. N.
- 513 Plan miasta Poznania 1847 r. Lit., druk, M.  
Busse, w. 30×40 cm. Lat.
- 514 Mapa Wielk. Księstwa Poznańskiego z po-  
działem na strefę niemiecką i polską. Wyda-  
na przez Joh. Urban Kern — druk. Libien-  
feld, Breslau 1848 r. z podz. 1:1200 000, wielk.  
31,5×24 cm., czwarty nakład. Lat.
- 515 Übersichtskarte zu dem Beiheft des Militair-  
Wochenblatts für Dezember 1848 r. Maastab  
1:200 000. Druk w. 44×55 cm. T. P. N.



## ODEZWY.

- 516 **Aufruf** an das Volk von Berlin, odezwa (incipit) Reactionäre und den Geist ... (podp.) Cybulski im Auftrage des Posener National-Central-Comites, Berlin 8 April 1848. 1 kt. fol. Bibl. Kórn.
- 517 **Dank-Adresse** der von Seiner Majestaet dem Könige amnestierten Polen, an das Berliner Volk. (incipit.) Bürger Berlins, Wir haben... bez daty, 20 marzec 1848. Druk von A. W. Hayn, plakat. Bibl. T. P. N.
- 518 **Odezwa.** (Incipit) Następujący najwyższy rozkaz gabinetowy pospieszamy... (podp.) Colomb. Beurmann, Poznań, dnia 23 marca 1848. 2 kt. fol. treść po polsku i niemiecku. Dr. Walk.
- 519 **Odezwa.** (Incipit) Doszło do wiadomości Mojej ... (podp.) Fryderyk Wilhelm. Poczdam, 30 kwiet. 1848, 1 kt. fol. Bibl. T. P. N.
- 520 **Odezwa.** An Mein Volk und an die deutsche Nation. (incipit) Mit Vertrauen sprach der König... (podp.) Friederich Wilhelm. Berlin, 21 März 1848. Bibl. T. P. N.
- 521 **Odezwa,** Komitet Narodowy. Bracia Polacy (incipit) Wybiła godzina i dla nas ... (podp.) Andrzejewski i Berwiński, X. Fromholz i 7 innych. Poznań, 20 marca 1848. 1 kt. fol. Bibl. T. P. N.

- 522 **Komitet Narodowy.** Odezwa. Bracia Polacy (incipit). Komitet Narodowy w miarę... (podp.) Andrzejewski, Berwiński. Poznań, 21 marca 1848. 1 kt. Bibl. Kórń.
- 523 **Komitet Narodowy, Odezwa.** Bracia Polacy. (incip) Komitet Narod. w miarę udzielone. (podpis) Andrzejewski, Poznań, 21. 3. 1848. Berwiński i inni. na tym samym arkuszu na lewo: Komitet Narodowy wzywa ... Straż narodową ... Poznań, 21. 3. 1848. 2 kt. fol. (podpisy jak wyżej). Bibl. Kórń.
- 524 **Polnisches National - Comite an die Deutschen.** Odezwa (incipit) Die Geschichte Polens ... (podp.) Potworowski, Palacz i inni Posen, 21 Maerz 1848, 1 kt. Bibl. Arch.
- 525 **Komitet Narodowy.** (incipit) Wskutek porozumienia się ... (podpisy) Andrzejewski, Berwiński i inni. Poznań, 21. 3. 1848. Na tym samym arkuszu po lewej odezwa bez tytułu: (incipit) Odebraliście już zapewne odezwę naszą... Poznań, 21. IV. 1848, 2 kt. fol. podpisy jak wyżej. Bibl. Kórń. Bibl. Arch.
- 526 **Brüder Izraeliten.** (incipit) Es hat sich das falsche Gerücht verbreitet (podp.) Das Polnische National - Comitee. Posen, 22 Maerz 1848, 1 kt. 4. Bibl. T. P. N.
- 527 **Komitet Narodowy.** Bracia Polacy. (Incip) I wczorajszy dzień również jak pierwsze naszej wolności godziny... (podp.) Andrzejewski, Berwiński i inni. Poznań, 22 marca 1848. Lat.
- 528 **Do Braci Księży.** Komitet Narodowy. Szanowni Bracia Obywatele. (incipit.) Komitet Narodowy sądząc iżby ... podp. Potworow-

- ski, Palacz i inni. Poznań, 23 marca 1848 r.  
1 kt. 4<sup>o</sup>. Bibl. Kórn.
- 529 **Komitet Narodowy.** (incip.) Bracia w czasach dzisiejszych, w pierwszych.... (podpis.) Komitet Narodowy. Potworowski i inni. Na tym samym arkuszu na lewo: Bracia Obywatele (incip.) Doszły Was zapewne wiadomości że, ... Komitet Narodowy Poznań, 24 marca 1848. (Podp.: jak wyżej). Druk G. Olaskiego w Trzemesznie. Bibl. Arch.
- 530 **Zweite Proklamation an die Izraeliten.** Brüder Izraeliten. (incipit) Es hat sich das falsche Gerücht ... Posen, 24 Maerz 1848 1 kt. 4 l. (podp.) Das Polnische National-Comite Andrzejewski i inni. Bibl. T. P. N.
- 531 **Braca Obywatele.** (incipit) Doszły was zapewne wiadomości, że... Komitet Narodowy. Potworowski i inni. Poznań, 24 marca 1848 1 kt. fol. (podp.) Bibl. T. P. N.
- 532 **Das Polnische National-Comite an die ewangelische Geistlichkeit.** (incipit) Wir haben die römisch katholische Geistlichkeit... (podpis.) Moraczewski i inni. Poznań, 24 Maerz 1848, 1 kt. fol. Bibl. T. P. N.
- 533 **Komitet Narodowy do Ludu Polskiego.** Bracia Obywatele! (incipit) Wiadomo Wam dobrze, że już... (podp.) Andrzejewski i inni. Poznań, 25 marca 1848, 1 kt. fol.  
Bibl. Kórn. Bibl. T. P. N.
- 534 **Aufruf an die gesammte deutsche Bevölkerung des Grossherzogthums Posen.** (incipit) Während ganz Deutschland in Bewustsein seiner Kraft... (podp.) Das polnische Natio-

- nal Comite. Chosłowski i inni. Posen, 29. Maerz 1848. 1 kt. fol. Bibl. T. P. N.
- 535 **Das National-Comite** an das Deutsche Comite zu Posen. (Incipit) In dem Zurufe, welchen ... Posen, 29 Maerz 1848, 1 kt. fol. (podp.) Jarochowski i inni. Bibl. T. P. N.
- 536 **Odezwa Komitetu Narodowego Centralnego** do mieszkańców W. Ks. Poznańskiego. (incipit) W chwili, kiedy całe W. X. Poznańskie.. (podp.) Jarochowski, X. Prusinowski i in. Poznań, 31 marca 1848. 1 kt. Bibl. T. P. N.
- 537 **Komitet Narodowy Centralny** do Braci Księży. (incipit) Aby sprawie narodowej nadać tę świętość ... (podp.) Jarochowski i inni. Poznań, dnia 1 kwietnia 1848. 1 kt. fol.  
Dr. Walk
- 538 **Das Polnische National-Comite**, des Kraises Krotoszyn. (incipit) Die Stimme der Deutschen Freiheit hat in ganz Polen ... Krotoszy, am 8 April 1848. Plakat. Lat.
- 539 **Das Polnische National - Central - Comite**. (incipit) Im Jahre 1846. als gegen ... (podp.) Libelt, M. Mielyński i inni. Posen, 17 April 1848. 1 kt.. 4<sup>o</sup>. druk Kamieńskiego.  
Bibl. T. P. N. Bibl. Kórn.
- 540 **Komitet Narodowy Centralny**. (incipit) Urzędnikom, którzy od lat 30 uściskają... (bez podpisu) Poznań, 20 kwietnia 1848, 1 kt. fol.  
T. P. N.
- 541 **Do braci Polaków** w Powiecie Babimostskim. (incipit) W skutkach odezwy tak nazwanego Konstytucyjnego Komitetu ... (podp.) Komitet Polski. Jan Adameczak i inni. Chobienice, dnia 22 kwietnia 1848. 1 kt. fol. T. P. N.

- 542 **Manifest.** (incipit) Kiedy głos wolności przechodząc... (podp.) Komitet Narodowy Centralny. Potworowski i inni. Poznań, 30-go kwietnia 1848. 1 kt. fol. Bibl. T. P. N.
- 543 **Proclamation des Centralen - National - Comites** an die Einwohner des Grossherzogthums Posen. (Incipit) In einem Augenblicke, wo das ganze Grossherzogthum... (podp.) Jarochowski i in. Posen, d. 31 Maerz 1848. 1 kt. fol. Lat.
- 544 **Komitet Narodowy Centralny.** (incipit) W dalszem rozwinięciu odezwy... (podp.) Jarochowski i inni. Poznań, 1 kw. 1848. 1 kt. fol. Bibl. T. P. N. Bibl. Kórn.
- 545 **Das polnische National-Central-Comite.** (incipit): In der weiteren Entwicklung... (pod.) Jarochowski i inni. Posen, 1 April 1848. 1 kt. fol. Bibl. T. P. N.
- 546 **Komitet Narodowy Centralny do Komitetu narodowego powiatu...** (incipit) Władze pruskie... (podp.) Jarochowski i inni, Poznań, 15 kwietnia 1848. 2 kt. fol. Bibl. T. P. N.
- 547 **Komitet Narodowy Centralny.** (incipit) W roku 1846, gdy wbrew traktatom... (podp.) Jarochowski i inni. Poznań, 17 kwiet. 1848. 1 kt. 4<sup>o</sup>. Bibl. T. P. N. Bibl. Kórn.
- 548 **Do ludu polskiego w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem.** Bracia Polacy. (Incipit) Daliście w obecnej chwili... (podp.) Libelt, Moraczewski i inni. Poznań, 16 kwiet. 1848 r. 1 kt. fol. Bibl. Kórn.
- 549 **Obwieszczenie** (incipit) Ustawa z dnia 17 sierpnia 1835, rozporządza... (podp.) Król. Komendantura v. Steinaecker, Król. Dyrek-

torium Policji v. Motz, po polsku i niemiecku. Poznań, 20 marca 1848. 2 kt. fol.

Bibl. T. P. N. Bibl. Arch.

- 550 **Obwieszczenie.** (incipit) Okoliczności wczorajszego dnia wywołują w interesie miłujących spokojność... (podp.) v. Steinaecker v. Motz. Poznań, dnia 21 marca 1848. 2 kt. fol. (tekst po polsku i niemiecku). Dr. Walk.
- 551 **Mieszkańcy Prowincji,** a szczególnie obrona krajowa 5 korpusu Armii. (incip.) Od kilku dni wielkie zaszło pomiędzy mieszkańcami kraju zaburzenie... Poznań, dnia 22 marca 1848 (podp. Colomb. 2 kt. fol. (tekst po polsku i niemiecku. (z muru zdarty plakat).  
Lat.
- 552 **Bewohner des Grossherzogthums Posen.** (incipit). Die Ereignisse der Zeit waren unerwartet... Posen, 28 März 1848. (podp.) v. Colomb. 2 kt. fol.  
Lat.
- 553 **Odezwa.** (incipit) Lubo z pewnością się oczekuje... (deklaracja stanu oblężenia) (podp.) Colomb. Poznań, 3 kwietnia 1848. 1 kt. fol.  
Bibl. Kórn.
- 554 **Mieszkańcy Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.** (incipit) Spowodowano was przez proklamacje, mowy... Poznań, dnia 8 kwietnia 1848. (podp.) Colomb i Beurmann (tekst polski i niemiecki) 2 kt. fol.  
Lat.
- 555 **Mieszkańcy Wielkiego Xięstwa Poznańskiego** (incipit) Przeprowadzona przez N. Pana reorganizacja... (podp.) Willisen. Poznań, 6 kwietnia 1848. 2 kt. fol.  
Bibl. Kórn., Bibl. Arch., Bibl. T. P. N.

- 556 **Obwieszczenie** (Incipit) Lubo według mocnego przekonania mojego ... (podp.) Willisen. Poznań, 9 kw. 1848. 2 kt. fol.  
Bibl. T. P. N. Bibl. Kórn.
- 557 **Manifest** (Incipit) In dem ich mich in den nachfolgenden Zeilen über die Verhältnisse ausspreche, welche ... Posen, den 11 April 1848 (Podp.) v. Colomb. 2 kt. fol. Lat.
- 558 **Manifest.** (incipit) Wynurzające się niniejszem ... (podp.) Colomb. Poznań, 11 kwietnia 1848. 2 kt. fol. Bibl. Kórn.
- 559 **Obwieszczenie:** (incipit) Pomiedzy ludem wiejskim rozeszła się ... (podp.) Bonin. Krotoszyn, 22 kwiet. 1848. 1 kt. fol. (po polsku i niemiecku druk. w dwie kolumny).  
Bibl. Arch.
- 560 **Manifest** (incipit) Seine Majestät der König haben mich ... (podp.) Pfuel. Posen, 5 Mai 1848. 1 kt. fol. Bibl. Kórn.
- 561 **Obwieszczenie.** (incipit). Pomiedzy Jeneralem Wedell a pułkownikiem Brzeżańskim ... (podp.) Pfuel. Poznań, 12 maja 1848. 2 kt. fol. (po polsku i niem.) Bibl. Kórn.
- 562 **Polscy mieszkańcy ziemiańscy.** (Incipit) Teraz polscy ziemiańscy, teraz ... (podp.) Pfuel. Poznań, 23 maja 1848. 1 kt. fol. Bibl. Kórn.
- 563 **Bekanntmachung.** (incipit) Die am 12 d. Mts. publizirte provisorische ... (podp.) v. Pfuel. Posen, 4 Juni 1848. 1 kt. fol. Bibl. Kórn.
- 564 **Obwieszczenie:** (incipit) Podczas targu na wełnę a mianowicie ... (podp.) v. Steinaecker. Poznań, 9 czerwca 1848. 2 kt. fol. (po polsku i niem.) Bibl. Kórn.

- 565 **Erklaerung.** (incipit) Wenn ich den mass-  
losen Beschuldigungen u. Verläumdungen ...  
(podp.) Willisen. Berlin, 24 April 1848. 1 kt.  
8<sup>o</sup>. Bibl. Kórn.
- 566 **Obwieszczenie.** (incipit) Tymczasem linja  
demarkacyjna końcem reorganizacji obwo-  
dów, mających mieć... (podp.) Pfuel. Poznań,  
4 czerwca 1848. 2 kt. fol. Lat.
- 567 **Obywatele.** (incipit) Wypadki obecnego cza-  
su i w naszym mieście publicznie wywołały...  
(podp.) Magistrat i Rada Miejska. Poznań;  
20 Marca 1848. 1 kt. fol. Bibl. T. P. N.
- 568 **Odezwa.** (incipit) Polacy, wezwaliście przed-  
wczoraj przez Waszych braci, którzy w na-  
szej okolicy mieszkają... Chełmrza, d. 20 mar-  
ca 1848. podp.: W imieniu mieszkańców Po-  
wiatów Chełmińskiego, Toruńskiego, Brod-  
nickiego, Lubawskiego i Grudziądzkiego —  
Petersen-Wrotzlawken Präsident. Koer se-  
kretarz. Na odwrocie też po niemiecku.  
Lat.
- 569 **Obwieszczenie.** (incipit) Mieszkańcy pro-  
wincyi. Odezwa tak zwanego Komitetu ...  
(podp.) Naczelný prezes prowincyi Poznań-  
skiej Beurmann. (po polsku i niem. druk w  
dwie kolumny). Poznań, 20 marca 1848. 1 kt.  
fol. Bibl. Arch.
- 570 **Bekanntmachung.** (incipit) Die hiesigen Ver-  
hältnisse machen für jetzt eine Beschrän-  
kung ... (podp.) Königl. Polizei-Direktor  
v. Motz. Posen, 21 März 1848. 1 kt. fol.  
Dr. Walk.
- 571 **Odezwa.** Mieszkańcy Prowincyi. (incipit).  
Rozmaite ogłoski, o stanie miasta Poznania



- rozsiewane ... (Tekst po polsku i niemiecku).  
Poznań, dnia 24 marca 1848. (podp.) Beurmann. 2 kt. fol. Lat.
- 572 **Obwieszczenie.** (incipit) Najjaśniejszy Król Jęgomość raczył wydać ... Poznań, d. 25 marca 1848. (podp.) Beurmann. (tekst po polsku i niemiecku). 2 kt. fol. Lat.
- 573 **Obwieszczenie.** Podług pewnych doniesień używają się w terażniejszym krytycznym czasie kosa jako broń (tekst po polsku i niemiecku) (podp. Beurmann. 2 kt. fol. Poznań, dnia 27 marca 1848. Lat.
- 574 **Publicandum.** Król. pruska Regencja. (incipit) Jak słyhać, zostały świeżo wypisane przez niektóre osoby ... (podp.) Król. Pruska Regencja. Bydgoszcz, 30 marca 1848. (po polsku i niemiecku w dwie kolumny. Druk Grünauersche Buchdr. 1 kt. fol. Bibl. T. P. N.
- 575 **Obwieszczenie.** (incipit) W kilku stronach obwodu regencyi poznańskiej panuje ... Poznań, dnia 10 kwietnia 1848. (podp.: Król-Regencya. (Tekst polski i niemiecki.) Lat
- 576 **Do mieszkańców wiejskich powiatu Krotoszyńskiego.** (incipit) Polacy. Powiedziano Wam, że .... (podp.) Bauer. Krotoszyn, 14-go kwiet. 1848. (po polsku o niemiecku) 2 kt. fol. Bibl. T. P. K.
- 577 **Obwieszczenie.** (incipit) Ustawą Najjaśniejszego Króla Pruskiego z dnia 15 kwietnia rb. wyłączonym został powiat tutejszy ... Wolsztyn, dnia 17 kwietnia 1848. (podp.) Baron Schlotheim i Kühl. Tekst po polsku i niemiecku). Plakat. T. P. N.

- 578 **Odezwa Niemców do Polaków Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.** (incipit) Wybiła godzina wyjarzemia narodów. (podp.) Abicht itd. Poznań, 22 marca 1848. 1 kt. fol.  
Bibl. T. P. N.
- 579 **Deutsche den Polen und Deutschen des Grossherzogthums Posen.** (incipit) Geschlagen hat die Stunde. (podpisy). Habicht Hermann, Bielefeld i inni. Posen 22 Maerz 1848. 1 kt. fol.  
Bibl. T. P. N.
- 580 **Do naszych braci Polaków.** (incipit) Spół. Obywatele. Miłość Ojczyzny najdroższym jest klejnotem... Poznań, dnia 25 marca 1848. (Podp.) Komitet niemiecki. Neumann i inni. 1 kt. fol. Lat.
- 581 **Niemiecki Komitet Narodowy do polskiego Komitetu Narodowego.** (incipit). W odezwie z dnia 29 marca 1848... (podp.) Seger, dr. Barth i inni. Poznań, 2 kw. 1848. 1 kt. fol.  
Bibl. T. P. N.
- 582 **Antwort auf den Brief aus dem Grossherzogthum Posen.** (incipit) „Verrat, schändlicher Verrath“, so ruft der Herr v. Rithofen. (podpis) Das Deutsche National-Comite. Posen, den 19 April 1848. 2 kt. fol. Lat.
- 583 **Współobywatele Polacy.** (incipit) Lud niemiecki wywiesza dziś chorągiew ... (podp.) Komitet Centralny Narodowy Niemiecki. Poznań, 11 maj. 1848. 1 kt. fol. Bibl. Arch.
- 584 **Aus der Provinz Posen vom 7 April 1848.** (incipit) Das Deutsche Element in der Provinz ist lebendig geworden. Lissa 1848. (podp.) Der Verein zur Wahrung deutscher Interessen in der Provinz Posen. 1 kt. fol. Lat.

- 585 **Odezwa**, na odbyć się mające pruskie zgromadzenie ludu w Bydgoszczy w niedzielę, 9-go kwietnia 1848 (incipit) w mieście Poznaniu zebrał się ... (podp.) Der Bürgerausschuss zur Wahrung der preussischen Interessen im Grossherzogthum Posen. Adler, Louis Berg i inni. (po polsku i niem.) Bydgoszcz, 1 kwietnia 1848. 1 kt. fol. Bibl. Arch.
- 586 **Odezwa**. (incipit) Nadchodzi teraz czas, gdzie wybór nastąpić ma ... (podp.) Centralny Komitet Obywateli dla dystryktu nad Noteckiego do strzeżenia praw Pruskich w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem. Bydgoszcz, d. 24 kwietnia 1848. 1 kt. fol. (Druk polski i niemiecki w 2 kolumny). Lat.
- 587 **An ein Hohes Staats - Ministerium**. (incipit) Zu meiner grossen Betrübniß habe in Erfahrung gebracht ... (podp.) Leo Przyłuski. (pod tem) Hohes Staats - Ministerium von dem Erzbischof v. Przyłuski zu Posen... (podp-) Der Central - Bürgerausschuss für den Netzedistrikt zur Wahrung der preussischen Interessen im Grossherzogthum Posen. Bromberg, 25 April 1848. 1 kt. fol. Bibl. Arch.
- 588 **Obwieszczenie**. (incipit) Durch die Allerhöchste Kab. Ordre vom 26 April ... (podp.) Der Central-Bürgerausschuss für den Netzedistrikt zur Wahrung der Preussischen Interessen im Grossherzogthum Posen. Bromberg, den 29 April 1848. 1 kt. fol. Lat.
- 589 **Odezwa** (incipit) Ein Ehrenmann des preussischen Volkes ... (podp.) Der Central Bürgerberg Ausschuss für den Netzedistrikt zur Wahrung der preussischen Interessen im

- Grossherzogthum Posen. Posen, den 29 April 1848. 1 kt. fol. Lat.
- 590 **An den Ausschuss** der Vorbereitungs - Versammlung zum deutschen Parlaments. (incipit) Auf Grund einer mir von... (podp.) Niegolewski. Hotel Landsberg Frankfurt a/M., 7. IV. 1848. 1 kt. 4<sup>o</sup>. Bibl. T. P. N.
- 591 **Protestacja.** (incipit) Ponieważ Polacy miasta Poznania... (podp.) brak. Poznań, 28-go kwietnia 1848. 1 kt. 4<sup>o</sup>. (po polsku i niem.) W. Decker. Bibl. T. P. N.
- 592 **Adresse des deutschen Central - Comites** in Posen an das deutsche Parlament in Frankfurt am Main. (incipit) Hohes deutsches Parlament. Obwohl wir schon durch den Beschluss... (podp.) Das deutsche Central-Comite Posen, 4 Juni 1848. 1 kt. 4<sup>o</sup>. Bibl. Racz.
- 593 **Klub Narodowy Polski** w Poznaniu do Braci Polaków w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem. (incipit) Rewolucja paryska, wiedeńska, berlińska... (podp.) Griesinger, Salkowski. Poznań, 17 kwietnia 1848. 1 kt. 4<sup>o</sup>. Czcionkami Kamieńskiego. Bibl. Kórn.
- 594 **Odezwa.** (incipit) Obywatelu. Załączona tu odezwa jest rezultatem... (podp.) Klub Narodowy Polski: Gryzynger i inni. Poznań, 25 kwiec. 1848. 1 kt. fol. Bibl. T. P. N.
- 595 **Der Polnische National Club** in Posen an das Comitee der Deutsch. Nationalversammlung in Posen (als die Idee Freiheit, Gleichheit u. Völkerverbrüderung... (podp.) Griesinger i Salkowski, bez daty, u Reyznera. (maj 1848) 1 kt. fol. Bibl. Kórn.

- 596 **Prawo wyborów**, dla zgromadzenia, zwołać się mającego do ułożenia konstytucji prusk. (podp.) Fryderyk Wilhelm. Poczdam, 8. IV. 1848 (po polsku i niem.) 2 kt. fol.  
Bibl. T. P. N.
- 597 **Prawo Wyborowe i Regulamin** dla Zgromadzenia, mającego ułożyć Konstytucją Prus. (podp.) Fryderyk Wilhelm. 8. IV. 1848. Druk Kamińskiego, 2 kt. fol. 2 egz. Bibl. T. P. N.
- 598 **Odezwa**. (Incipit) Szanownych obiorców powiatu Babimostskiego wyboru deputowanego na berlińskie narodowe zgromadzenie... (podp.) Obiorcy miasta Wolsztyna dla Berlina. Gutsche i inni. Wolsztyn, dnia 16 maja 1848. 1 kartka 8<sup>o</sup> (druk po polsku i niemiecku, w 2 kolumny).  
T. P. N.
- 599 **Deutsche**. (incipit) Wir haben den Polen... (podp.) Das Berliner deutsche Comite für die Wiederherstellung Polens. Berlin, 3 Maj 1848  
1 kt. 4<sup>o</sup>.  
Bibl. Kórn.
- 600 **Do Polaków Wielkiego Księstwa Poznańskiego**. (Incipit) Nowo powstała wolność...(podp.) Klub Konstytucyjny, Komitet Tymczasowy i Komisja redagująca, b. daty. czcionkami J. Sittenfelda w Berlinie. Kwiecień 1848.  
Bibl. Kórn.
- 601 **Deutsche Brüder** in der Provinz Posen. (Incipit) Mit tiefem Bedauern haben wir... Der Constitutionelle Club. (podp.) L. Crelinger. Augustyny i in. Berlin, 3 April 1848. 1 kt. 4<sup>o</sup>.  
Bibl. T. P. N.
- 602 **Beleuchtung** des Protestes des Assessoren Fischer, gegen die Wahl eines Abgeordneten der Stadt Posen, für das Frankfurter Parla-

ment. (incipit) Der zuerst in der Berliner Zeitungshalle ... (podp.) Der Constitutionelle Klub. Posen. 2 Juni 1848, 2 kt. 4<sup>o</sup>.

Bibl. Kórn.

- 603 **Tymczasowy Komitet Narodowy do Braci Polaków ziem polskich pod nazwiskiem Prus zachodnich.** (incipit) Wybiła godzina wolności. Kto chce być wolnym, powinien wolnie myśleć ... (podp.) Tymczasowy Komitet Narodowy Prus zachodnich. Rutkowski i in. b. p. d. (koniec marca 1848. Lat.
- 604 **Odezwa.** (Incipit) Na dniu 5-go b. m. Król rozwiązawszy izbę ogłosił konstytucją dla ludów ... (podp.) Br. Kraszewski i inni. Berlin, dnia 7-go grudnia 1848. 1 kt. fol. T. P. N.
- 605 **Obwieszczenie.** (Incipit) W powiecie brodnickim jak w sąsiedzkich powiatach podniosła się ... w Brodnicy, dn. 31 Marca 1848 r. (Podp.) Komisarz Królewskiej Regencji. Anz. 1 kt. fol. (Tekst w 2 kolumny po polsku i niemiecku). Lat.
- 606 **Odezwa.** (incipit) Z projektem do konstytucyi dla Państwa ... (podp.) Ks. Richter, Ks. Bażyński i inni. Berlin, 1 sierpień 1848. 1 kt. 4<sup>o</sup>.  
Bibl. T. P. N.
- 607 **Odezwa do Ludu Katolickiego Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.** (incipit) Jest czas, w którym milczeć, i jest czas, w którym ... (podp.) Duchowieństwo Rzymo Katolickie Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, bez daty. Druk Richtera. Czerwiec 1848. Toż po niem.  
Bibl. Kórn. Bibl. T. P. N.
- 608 **Stimmen aus dem Herzogthum Posen.** (incipit.) Die Beherrscher der deutschen Presse

- sind jetzt der Massen für die Wiederherstellung des polnischen Reiches eingenommen ... bez podp., druk B. L. Monasch w Krotoszyne, 1 kt. fol. w 2 kolumny. Lat.
- 609 **Vortrag** des Kirchen-Vorstands-Mittgliedes, Justiz-Commissarius Steibler bei der am 24 April d. J. stattgefundenen Versammlung der Uhrwahlfähigen Mitbürger der Katholischen Kirchen-Gemeinde zu Lissa, welche einstimmig angenommen worden ist. (podp.) Stiebler. Lissa in Posen, am 24 April 1848. 2 kt. T. P. N.
- 610 **Odezwa.** (incipit) Dnia 1 Maja r. b. nastąpią wybory ... (podp.) Przyłuski Arcybiskup. Poznań, 18 kwietnia 1848, 2 kt. fol., następuje prawo wyborcze. Bibl. T. P. N.
- 611 **Polscy mieszkańcy ziemiańscy.** (incipit) Nie-rozumni ludzie usiłują was burzyć ... bez podpisu, miejsca i r. dr. 1 kt. 4<sup>o</sup>. T. P. N.
- 612 **Żydzi Poznańscy w r. 1848.** Artykuł z Dziennika Poznańskiego nr. 120 i 122 z 29 i 31 maja 1913 r. (odpis maszynowy). Kocz.
- 613 **Do Braci Młodej w Kraju.** (incipit) Z daleka z wygnania dochodzi Was ten Głos ... (podp.) Wychodzący z roku 1848. B. o. M. dr. Bibl. Kórn.
- 614 **Pierwszy Legjon Rzeczypospolitej Polskiej.** Buletin wojskowy. (incipit) Legjon Rzeczypospolitej opuścił Paryż ... (podp.) Dowódcą legjonu Józef Borzencki, bez daty. (kwiecień 1848) 1 kt. 4<sup>o</sup>. adresowane Monsieur Leonard Chodźko 4. rue de l'Abbaye St. Germain à Paris. Lat.

- 615 **Comité Central** pour la cause Polonaise. (incipit) Polonais, nos, frères. L'abranlement général de l'Europe... Paris, 27 marca 1848. 1 kt. fol. (podp.) D. Harcourt i inni.  
Bibl. Kórn.
- 616 **Adresse** du peuple Polonais aux peuple Français. Peuple Français nos Frères. (incipit) La voix puissante de l'histoire... dalej: Peuple Français, Citoyena de la Grande Nation. Je vous les apporte... (podp.) Le délégué du peuple Polonais de la Posnanie. Posen, 19 avril 1848. 8<sup>o</sup> str. 8. A. P.
- 617 **Adresse** du peuple Polonais aux peuple Français. Peuple Francais, nos frères. (incipit) La voix puissante de l'histoire... Posen, 19 avril 1848. 1 kt. 4<sup>o</sup>. Bibl. Kórn.
- 618 **Citoyen Député.** (incipit). Porteur d'une adresse du peuple polonais... (podp.) Zakrzewski. Paris, 6 mai 1848. 2 kt. 4<sup>o</sup>.
- 619 **Citoyen Président.** (incipit) Porteur d'une adresse du Peuple Polonais... (podp.) Délégué de la Posnanie. Paris, 2 mai 1848. 2 kt. 4<sup>o</sup>.  
Bibl. Kórn.
- 620 **Odezwa.** Rodacy. Wynurzyłem się już w dniu 24 marca z jaką myślą i czuciem oddałem się z Paryża aby... (podp.) A. Czartoryski. Berlin, 15 kwietnia 1848. 1 kt. 4<sup>o</sup>.  
Lat.
- 621 **Le comité** de l'émigration Polonaise (incipit) En réponse aux diverses demandes... Paris, le 7 avril 1848. (podp.) Générale Dwernicki i inni. Plakat.  
Lat.



- 622 **Polen an Preussen.** (incipit) Ein ernster Ruf braust, wie der Morgengruss... (bez daty i podp.) druk W. Stefańskiego. (Maj 1848) 1 kt. 8°. Bibl. T. P. N.
- 623 **Odezwa.** (incipit) Wir protestiren feierlichst gegen die Eröffnung der polnischen Schule (podp.) Die Volks-Versammlung. Druk. Bussego w Poznaniu — plakat. T. P. N.

## GAZETY.

### CZASOPISMA, GAZETY i DODATKI DO NICH.

- 624 **Amtsblatt der Königlichen Regierung zu Bromberg.** Ausserordentliche Beilage, 11-go kwietnia 1848 r. 4<sup>o</sup>. tekst po polsku i niem.  
T. P. N.
- 625 **Dziennik Narodowy.** Paryż R. 5—7 1845-8, Nr. 202—365. 4<sup>o</sup>.  
T. P. N.
- 626 **Dziennik Narodowy,** Kraków. Red. Hilary Menciszewski. R. 1848. Nr. 1—22 i 2 biuletyny. fol.  
T. P. N.
- 627 **Gazeta Polska.** Poznań 1848. Nr. 1—23. fol.  
T. P. N.
- 628 **Gazeta Polska —** Dodatek do Nr. 233. Obwieszczenie. Incipit. 10-go stycznia 1849 o g. 10 z rana... podp.: Dyrekcja Główna Ligi Polski. Cieszkowski i inni. Poznań, 25 Grud. 1848.  
T. P. N.
- 629 **Gazeta Polska.** Ausserordentliche Beilage zu Nr. 17. Fortsetzung. (Opis aktów przemocy i niegodziwości ze strony Niemców względem Polaków). Poznań, Kwietnia 1848 (druk N. Kamińskiego).  
Bibl. Kórn.
- 630 **Gazeta Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.** Druk. u W. Deckera, red. Kamiński, Poznań r. 1848, fol.  
— T. P. N.
- 631 **Nadwiślanin.** Dodatek Nadzwyczajny. Chełmno, w sobotę, dnia 24 listopada 1860 r. Gustaw Potworowski nie żyje. 1 kt. fol. Kocz.

- 632 **Przegląd Poznański.** Pismo sześćcio tygodniowe. Poznań 1848. Red. Ks. Jan Koźmian. 8<sup>o</sup>.  
T. P. N.
- 633 **Przyjaciół Ludu,** Leszno. Red. Popliński. R. 15, Tom II. 1848. 4<sup>o</sup>.  
T. P. N.
- 634 **Wielkopolanin.** Red. X. A. Prusinowski. Poznań 1848-50. 4<sup>o</sup>.  
T. P. N.
- 635 **Zbratanie,** pisma poświęcone sprawie polskiej, wydawane staraniem braci zjednoczonych przez Ludwika Królikowskiego. Paryż 1847-8, 8. 3 egz.  
T. P. N.
- 636 **Zeitung, Allgemeine Oder...** Extra-Blatt. Breslau, den 20 März 1848, fol. T. P. N.
- 637 **Zeitung, für das Grossherzogthum Posen.** Extra-Blatt zu Nr. 101. 2 Mai 1848. Bibl. Kórn.

## KSIĄZKI.

- 638 **Akta i czynności sądowe**, dotyczące się procesu Polaków, oskarżonych w roku 1847 o zbrodnię stanu. Zesz. 1. Berlin 1847. 8<sup>o</sup> str. 48. Lat.
- 639 **Akt pierwszego walnego zebrania Ligi Polskiej**, które się odbyło w Kórniku, dnia 10 do 12 stycznia 1849. Poznań 1849. 4<sup>o</sup> str. 4.  
A. P. C. IV. 464.
- 640 **Albin S.** An die aufgelöste Preussische National-Versammlung, Stimmen aus Paris. Paris (1849). Berlin. 8<sup>o</sup> str. 75. T. P. N.
- 641 **Alcyato Jan.** Kilka słów o wypadkach roku 1848, z notatkami od r. 1831, przez ... Strasburg 1850. 8<sup>o</sup> 1 kt. nlb. str. 99.  
T. P. N. 2796 Kos.
- 642 **Anklage-Schrift** des Staatsanwalts bei dem Königlichen Kammergericht gegen die bei dem Unternehmen, zur Wiederherstellung eines polnischen Staats in den Grenzen desselben vor dem Jahre 1772 Beteiligten, wegen Hochverraths. Przv końcu) Berlin den 29 Mai 1847. Fol. Str. XIII., 440 i XV.  
Pr. W. i T. P. N. 5393 F
- 643 **Antwort** des Central-Bürgerausschusses zu Bromberg an das Deutsche Central-Comite in Posen auf dessen Sendschrift vom 29 Mai 1848. Bromberg, 10 Juni 1848. 3 kt. Fol. Lat.
- 644 **Antwort** des deutschen National-Comites auf die Sendschrift des polnischen National-Co-

mites an den General v. Willisen in No 16 und 17 der Gazeta Polska, Posen b. p. r. Fol. 4 kt. Lat.

- 645 **Arndt Ernst Moritz.** Reden und Glossen. Leipzig 1848. 8<sup>o</sup> str. 78. Bibl. Rac. VI. 7.
- 646 **Polenlärm und Polenbegeisterung.** Berlin b. p. r. (1848). Fol. 1 kt. Bibl. Rac. IX. Da 57.
- 647 **Toż.** (Nowodruk) Berlin 1921. 8 str. 8<sup>o</sup>. Lat.
- 648 **Bakunin Michał.** Odezwa do Słowian przez Ruskiego Patryję, członka zjazdu słowiańskiego w Pradze. Keothen 1849. 8<sup>o</sup> str. 40.  
T. P. N. 197 Kos.
- 649 **Beilagen** Beweisende ... zu dem Promemoria gegen den projektiert. Anschluss des Grossherzogthums Posen an Deutschland, podp. Griesinger, Słupecki, Jakowicki, Mendych, Raabski. Posen, den 7 Juni 1848. 4<sup>o</sup> str. 38.  
Bibl. Uniw. 114 16.
- 650 **Beitrag zur Geschichte** der kriegerischen Begebenheiten im Grossherzogthum Posen im April und Mai 1848. Beiheft zum Militär-Wochenblatt für Dezember 1848. Berlin 1848. Strona 167—195 i 4 mapy.  
T. P. N. 841 Kos. (B. R.)
- 651 **Beträge** zur factischen Wiederlegung der mit H. W. bezeichneten Flugschrift über die neueste polnische Insurrection im Grossherzogthum Posen. Den Kreis betreffend: I. Schroda, II. Buk, III. Pleschen, IV. Schubin, V. Ostrzeszów. Berlin (1848) 4<sup>o</sup> str. 7 i 12.  
Bibl. Rac. 34. A. P.
- 652 **Beleuchtung** des Beschlusses der National-Versammlung zu Frankfurt a/M. über die Einverleibung eines Theiles des Grossherzog-

- thums Posen in den deutschen Bund. Von einem unparteiischen Deutschen. Berlin 1848. 8<sup>o</sup> str. 15. T. P. N. 1298, Bibl. Racz. i A. P.
- 653 **Beleuchtung** der deutschpolnischen Frage. Krakau 1848. 8<sup>o</sup>, str. 32. T. P. N. 1297 Kos.
- 654 **Bem Józef**. O powstaniu narodowem w Polsce. Przez Jenerała Bema. Paryż b. p. r. (1846). 8<sup>o</sup>, str. 16. T. P. N. 14 711 8<sup>o</sup>.
- 655 **Bemerkungen** zu der Denkschrift über die Ereignisse im Grossherzogthum Posen. Berlin 1848. 4<sup>o</sup>, str. 14. Bibl. Uniw. IV. 756.
- 656 **Beurteilung**. Zur ... der polnischen Frage im Grossherzogthum Posen im Jahr 1848. Berlin b. p. r. 4<sup>o</sup>, str. 64 (podpis) Brodowski, Kraszewski, Potworowski.  
T. P. N. 842 Kos., Bibl. Racz. i A. P.
- 657 **Bewegung**. Die polnische ... in Posen. Brief eines Deutschen. Posen, 10 Juni 1848. Frankfurt 1848. 8<sup>o</sup>, str. 16.  
Bibl. Uniw. Kqa 5778, A. P.
- 658 **Brass August**. Dem Könige von Preussen am Tage der Publication des Erkenntnisses im Polenprozesse, (wiersz). Leipzig 1847. 8<sup>o</sup>, str. 8. T. P. N. 2069 Kos. (A. P.)
- 659 **Breza Eug.** Projekt Finansowy dla Ligi polskiej. Leszno i Gniezno. Nakładem i drukiem Ernesta Güthera, 1849. 8<sup>o</sup>, str. 42.  
A. P. V. IV. 464.
- 660 **Brodziński Kazimierz**. Posłanie do braci wygnańców i mowa o narodowości Polaków. Paryż 1850. 8<sup>o</sup>, str. XXI i 71. Lat.
- 661 **Brzeżański Antoine** fils. Reponse a Louis Mierosławski par ... Paris 15 Avril 1848. 8<sup>o</sup>, str. 20. T. P. N. 817 Kos.

- 662 **Buch**, Das schwarze ... der aufgelösten preussischen National-Versammlung. Ein Warnungsspiegel für Preussische Wahlmänner. Berlin, Dezember 1848. 8<sup>o</sup>, str. 63. Lat.
- 663 **Chojecki Edmund**. Rewolucjoniści i stronnictwa wsteczne. Berlin 1849. 8<sup>o</sup>, str. 357 i 1 kt. nlb. T. P. N. 1156 Kos.
- 664 **Chrzanowski Leon**. Chwila terażniejsza i posłannictwo Polski. Przez L. C. Paryż 1846. 8<sup>o</sup>, 1 kt. nlb. i str. 18. T. P. N. 1777 Kos.
- 665 **Comite National de Cracovia aux peuples de l'Europe**. Breslau (1848) 8<sup>o</sup>, 2 kt. T. P. N. 1285 Kos.
- 666 **Dehbern B.** Das Herzogthum Posen. Ob preussisch? Ob polnisch? vom ... Krotoschin 1848. 8<sup>o</sup>, str. 20. Bibl. Uniw. Kqa 5781.
- 667 **Denkschrift des National-Comitee an den General v. Willisen über den gegenwärtigen Zustand des Grossherzogthums Posen**. Essen 1848. 8<sup>o</sup>, str. 36. T. P. N. 840 Kos. Bibl. Rac. i Bibl. Uniw.
- 668 **Denkschrift über die Ereignisse im Grossherzogthum Posen seit dem 20 März 1848**. Aus den Akten des Königl. Preuss. Ministeriums des Innern. Berlin 1848. 8<sup>o</sup>, str. 58. T. P. N. 5094 Kos. Bibl. Rac. i Bibl. Uniw.
- 669 **Denkschrift über die Reorganisation u. Theilung des Grossherzogthums Posen und Einverleibung desselben in den deutschen Bund**. Von B. J., Berlin 1848. 8<sup>o</sup>, str. 26. T. P. N. 1313 Kos. Bibl. Rac. i Bibl. Uniw.
- 670 **Denkschrift des deutschen Central-National-Comitee, betr. die Ausführung der Nationa**

- len Reorganisation im Grossherzogthum Posen. Posen, den 15 Mai 1848. Fol. 2 kt. Lat.
- 671 **Denkschrift** des deutschen National-Comitee zu Posen, betr. die Nationale Reorganisation des Grossherzogthums Posen. Posen b. p. r. Fol. 1 kt. Lat.
- 672 **Deputowani polscy** w niemieckich parlamentach. Poznań, 1849. 8<sup>o</sup>, str. 26. T. P. N. 195 Kos.
- 673 **Dersch Wilhelm, Dr.**, Archivar. Landrat Bauer zu Krotoschin und General v. Willisen im Frühjahr 1848. Sonderabdruck. Posen 1915. 8<sup>o</sup>, str. 25. A. P. V. IV. 1311.
- 674 **Deutschen**, An die ... im Grossherzogthum Posen. (podp.) Der Wahlausschuss des Konstitutionnellen Klubbs zu Posen. Posen am 19 April 1848. Bibl. Un. F. q. 11416,60 (A. P.)
- 675 **Devoir, Du ... de la France et de la position de la Russie vis a vis de la Pologne.** Paris 1848. Str. 44. Lat.
- 676 **Eisenmann Gottfried, Dr.** Głos za przywróceniem Polski. Wolno przełożył Antoni Tesarczyk. Kraków 1848. 8<sup>o</sup>, str. 16. T. P. N. 1294 Kos.
- 677 **Ekkert Józef.** Bitwa pod Sokołowem, 2. V. 1848 roku, z mapą i 3 oleatami. Poznań, 1925. 8<sup>o</sup>, str. 36. A. P. C IV. 1675, W. M. W., P. W.
- 678 **Erhebung**, Die ... der Polen und die Abwehr der Deutschen im Grossherzogthum Posen 1848 und 1849. Bibl. Uniw.
- 679 **Estkowski Ewaryst.** Głos do miejscowych dyrekcji Ligi, napisał ... Poznań 1849. 8<sup>o</sup> 2 kt. nlb, str. 17. T. P. N. 838 Kos.



- 680 —,— Rozmowa sołtysa z sąsiadami o Bractwie Polskim czyli Lidze. Poznań, 1849. 8<sup>o</sup>, 1 kt. nlb., str. 17. T. P. N. 20 124 8<sup>o</sup>.
- 681 —,— Żywot człowieka poczciwego, wzór zwierciadła Mikołaja Reja, przez ... Zwierciadło pierwsze czyli część pierwsza. Poznań 1850. 8<sup>o</sup>, 1 kt. nlb., str. 56. T. P. N. 22 385 8<sup>o</sup>.
- 682 Falkowski J. Wspomnienia z r. 1848 i 1849. Poznań. 8<sup>o</sup>, 2 kt. nlb., str. 390.  
T. P. N. 9916 8<sup>o</sup>. (A. P.)
- 683 Fischer Christian. Zwei Prozesse im Preussischen Polen. Aktenmässig dargestellt von ... Berlin 1848. 8<sup>o</sup>, str. 38. A. P. C. IV. 351.
- 684 Fischer Paul. Der Polen-Aufstand von 1848. Erinnerungen aus Posen und Westpreussen. Graudenz 1899. 8<sup>o</sup>.  
Bibl. Uniw. F. q. 114 73 (A. P.)
- 685 Florentcourd Franz von. Der Polenprozess und Polenfrage im August 1847. Grymma 1847. 8<sup>o</sup>, st. 84. Lat.
- 686 Frage, Die polnische... mit Bezug auf die letzten Ereignisse von einem Krakauer, Brüssel 1846. 8<sup>o</sup>, str. 83. T. P. N. 1960 Kos.
- 687 Frage, Die polnische... Das Central-Comite des polnisch - demokratischen Vereins an das deutsche Volk. (podp.) Heltmann i inni. Paris, 2 August 1847. 8<sup>o</sup>, str. 15.  
Bibl. Racz. VI. Da 49.
- 688 Frankiewicz Czesław. Działania wojenne w Wielkopolsce w 1848 r. Cz. I. Wzięcie Książa. 8<sup>o</sup>, str. 103. Cz. II. Miłostaw i Sokolowo, 8<sup>o</sup>, str. 84. W. M. W.

- 689 **Geschichte, Zur ...** des Aufstandes in der Provinz Posen... vom Kreis-Bürgerausschuss zu Rogasen. Posen 1848. 8<sup>o</sup>, str. 35.  
Bibl. Uniw. F. q. 11416,80 (Bibl. Racz.)
- 690 **Gesetz vom 17 Juli 1846** (i inne). Berlin 1847. 8<sup>o</sup>, str. 34. T. P. N. 3799 Kos.
- 691 **Gregorowitsch Jeremi.** Quelques mots sur les dernier événemens de Pologne par un slave impartial. Paris 1846. 8<sup>o</sup>, str. 47.  
T. P. N. 1777 Kos.
- 692 **Gregorovius Ferdinand.** Die Idee des Polentums. Zwei Bücher Leidensgeschichte von... Königsberg 1848. Buch 1. 8<sup>o</sup>, str. 49.  
T. P. N. 844 Kos.
- 693 **Grossherzogthum, Das ...** Posen und der Freiherr von Schlattheim zu Frankfurt a/M. Eine Enthüllung. Strasburg 1848. 8<sup>o</sup>, str. 18.  
T. P. N. 16 317 8<sup>o</sup>.
- 694 **Gurowski Adam.** Die letzten Ereignisse in den drei Theilen des alten Polens. Geschichtlich erläutert durch den Grafen... München 1846. 8<sup>o</sup>, str. 42. Bibl. Racz. VI. D. a 49.
- 695 —, — **Der Polen Zukunft** von dem Grafen... Leipzig 1842. 8<sup>o</sup>, str. 52. Bibl. Racz. VI. Da 49.
- 696 **Guttry Aleksander.** Pamiętniki z lat 1845-7. Poznań 1891. 8<sup>o</sup>. Tom. 1 str. 133, tom 2 str. 144.  
T. P. N. 1931 8<sup>o</sup>.
- 697 **Hasa-Radlitz.** Aus Posen. Berlin, 9 Mai 1848. 8<sup>o</sup>, str. 8. T. P. N. 1310 Kos.
- 698 **Hasselt.** Was ich erlebte. Ein gutgemeintes Wort, den lieben Polen gewidmet von... ehemaligen polnischen Regiments-Arzt. Zum Besten der Schmiegeler Armen. Kosten 1847. 8<sup>o</sup>, str. 80 def. Lat.

- 699 **Hepke Richard, Dr.** Die polnische Erhebung und die deutsche Gegenbewegung in Posen im Frühjthr 1848. Eine Denkschrift. Berlin und Posen 1848. 8<sup>o</sup>, str. 112.  
T. P. N. 13341, 8<sup>o</sup>. (A. P., Bibl. Racz. i Bibl. Un.)
- 700 —, — Die Polnische Liga und der Deutsche Bund in Posen, von ... Berlin und Posen 1848. 8<sup>o</sup>, str. 24. T. P. N. 25 187 8<sup>o</sup>, Bibl. Uniw.
- 701 **Nothgedrungene Erklärung.** Frankfurt a/M. 3 Juni 1848. Fol. str. 4. Bibl. Racz. IX. Da 57.
- 702 **Hildebrandt, Dr.** Der Polen neueste Freiheitsbestrebungen. Zieleziz b. p. r. 8<sup>o</sup>, str. 47.
- 703 **Insurrektion,** Die polnische ... in Posen im Frühjahr 1848. Nach eigener Anschauung, mit Benützung amtlicher Quellen und der Nachrichten zuverlässiger Berichterstatter von L. von J., Glogau 1849. 8<sup>o</sup> (str. 199.  
A. P. C IV. 40.
- 704 **Jahr,** Das ... 1848. Ein Beitrag zur Geschichte des Königlich Preussischen 7. Infanterie - Regiments. Schweidnitz 1849. 8<sup>o</sup>, str. 90 i mapa. A. P. C IV. 603.
- 705 **Janiński Edward.** Zur Würdigung der Zustände im Grossherzogthum Posen. Hamburg 1848. 8<sup>o</sup>, str. 48.  
Bibl. Racz. V G 1 14-9. (A P. B. U.)
- 706 **Jodziewicz Aleksander.** Egzekucja Roehra i jego kolegów 1848). Odbitka z Ateneum Wileńskiego z 12. Wilno 1927. 8<sup>o</sup>, str. 8.  
Bibl. Uniw. II. L 31 354.
- 707 **Julius, Dr.** Die Jüngste Polen-Verschwörung und der Polen-Prozess. Bearbeitet von ... Hamburg 1848. 8<sup>o</sup>, str. 76. Lat.

708. **Connent, Juncker v. Ober ...** Polen-Aufruhr 1846—1848. Aus den Papieren eines Landrates. Gotha 1898. 8°, 2 kt. nlb. str. 8.  
Bibl. Univ. II. 131 354.
- 709 **Kaulfuss Adolph.** Beitrag zur Kenntnis und Beurteilung der diesjährigen polnischen Bewegung im Grossherzogthum Posen von ... Halle 1848. 8°, str. 40.  
T. P. N. 2540 8°, A. P., Bibl. Univ.
- 710 **Klaczko Julian.** Die deutschen Hegemonen. Offenes Sendschreiben an Herrn Georg Gerwinus von J. K. Berlin 1849. 8°, str. 52.  
T. P. N. 194 Kos.
- 711 **Knorr Emil.** Die polnischen Aufstände seit 1830, in ihrem Zusammenhange mit d. internationalen Umsturzbestrebungen. Unter Benutzung Archivalischer Quellen von ... Major. Berlin 1880. 8°, str. X. i 431. A.P.C II. 71.
- 712 **Kohn Albin.** Wer trägt die Schuld an dem im Frühling in unserer Provinz vergossenem Blute. Skizze von ... Kosten 1849. 8°, str. 20.  
T. P. N. 1292. (B. Arch.)
- 713 **Komitet Narodowy.** Zdanie sprawy Komitetu Narodowego Krakowskiego. Kraków 1848. 8°, 1 kt. nlb., str. 25. T. P. N. 1292. (B. Arch.)
- 714 **König Ludwik.** Gerechtigkeit für Polen. Sendschreiben an Dr. M. Arndt, als Entgegnung auf ein fliegendes Blatt „Polenlärm und Polenbegeisterung“ von ... Frankfurt a/M. 1848. 8°, str. 36. Bibl. Korn.
- 715 —,— toż. Leipzig 1848. A. P. C IV. 286.

- 716 **Kopeczyński P.** Robota prochu zwyczajnego i nowo wynalezionych istot strzelnych, w obozie powstańczym. Paris 1848. 8<sup>o</sup>, str. 22.  
Lat.
- 717 **Köppe Ludwig.** Polen und seine Erhebungen. von ... Sendershausen b. p. r. 8<sup>o</sup>, str. XII i 292.  
A. P. C. II. 344.
- 718 **Kościelski Władysław.** Wiederlegung der officiellen Nachweisung des General v. Comb. den Bruch der Convention vom 11-ten April, betreffend und einige Worte über die aktenmässige Darstellung der Polnischen Insurrection im Jahre 1848 d. Majors v. Voigts-Rhetz. Berlin 1848. 8<sup>o</sup>, str. 64.  
Bibl. Racz. VI. FK 7., Bibl. Uniw.
- 719 —,— Toż. Berlin b. p. r. 8<sup>o</sup>, str. 16.  
A. P. C IV. 456 2.
- 720 **Kosiński Władysław.** Odpowiedź na Ludwika Mierosławskiego: Powstanie Poznańskie w roku 1848, w kształcie objaśnienia do Jędrzeja Moraczewskiego powieści, napisał ... Lipsk 1861. 8<sup>o</sup>, str. VI i 114.  
T. P. N. 3326 Kos. (A. P. B. R.)
- 721 —,— Sprawa polska z roku 1846. przed sąd opinji publicznej wytoczona przez ... Poznań 1860. 8<sup>o</sup>, str. VI. i 66. T.P.N. 1392 Kos., (A. P.)
- 722 **Koźmian Jan.** Stan rzeczy w Wielkiem Księstwie Poznańskiem. (Wyjątek z Przeglądu Poznańskiego) Poznań 1848. 8<sup>o</sup>, str. 288.  
T. P. N. 582 Kos., Bibl. Racz.
- 723 **Krauze Karl.** Die Naturgeschichte der Russomanen im Grossherzogthum Posen, von ... Bromberg 1847. 8<sup>o</sup>, str. 19. Bibl. Racz. VI. D.

- 724 (Kropiwnicki) Opowiadanie ułana z pod Książa. Paryż 1860. 8<sup>o</sup>, str. 32.  
T. P. N. 1293 Kos.
- 725 Krotowski's Reden, herausgegeben von Gustav Senst. Erstes Heft. Posen 1850. 8<sup>o</sup>, str. VI i 126.  
Bibl. Rac. V A. g. 41.
- 726 Krupka W. Denkschrift über die neueste polnische Schilderhebung im Grossherzogthum Posen, von deren Beginn bis zum Augenblicke, wo dieselbe infolge der von Willisenschen Convention zur unzweideutigen Insurrection ausartet. Aus amtlichen und ander. zuverlässigen Quellen dargestellt von W. P. Bromberg 1848. 4<sup>o</sup>, str. VIII, i 42.  
A. P. C IV. 139., Bibl. Uniw.
- 727 Krysiński Alexander. v. Leliwa. Die polnische Frage in dem gegenwärtigen Zustande Europa's von ... Aus dem Französischen übersetzt. Frankfurt am Main 1848. 8<sup>o</sup>, str. 69.  
T. P. N. 1312 Kos.
- 728 —, — Toż po francusku. Bruxelles 1848. 8<sup>o</sup>, str. 49.  
T. P. N. 31279 8<sup>o</sup>.
- 729 Książa Zburzenie ... przez Prusaków w dniu dwudziestym dziewiątym kwietnia 1848. Poznań 1849. 8<sup>o</sup>, str. 15.  
T. P. N. 22950 8<sup>o</sup>., Bibl. Rac. i Bibl. Uniw.
- 730 Kubalski N. A. Resherches historiques et statistiques sur les peuples d'origine slave Magiare et Roumaine d'epres leure Etat antérieur l'année 1848 Par. litogr. bez p. m. r. 8<sup>o</sup>, str. 7.  
Lat.
- 731 Kucharzewski Jan. Sprawa Polska w parlamencie frankfurckim 1848 roku. Warszawa 1920. 8<sup>o</sup>, str. 104 i 2 kt. nlb. A. P. C IV. 1317.

- 732 **Kunz Hermann.** Die Kriegerischen Ereignisse im Grossherzogthum Posen im April und Mai 1848. Von ... Major a. D. Berlin 1899. 8<sup>o</sup>, str. IV, i 190 kart. 6. Bibl. Uniw. E. W. 1911.
- 733 L. v. J. Patrz Insurrection. Die polnische ...
- 734 **Lambert Manfred.** Recenzja dzieła: Schmidt Hans. Die polnische Revolution des Jahres 1848 im Grossherzogthum Posen. Göttingen 1848. 4<sup>o</sup>, str. A. P. C IV. 456.
- 735 **Lelewel Joachim.** Stracone obywatelstwo stanu kmiecego w Polsce. Wyd. 2. Bruxella 1847. 8<sup>o</sup>, str. 40. Lat.
- 736 **Lettre d'un gentilhomme polonais au Comité des XIX, et a Merz. les XVII. de confisnce. Agrégés a l'assemblée de Francfurt S. M. (Breslau) 28 avril 1848 8<sup>o</sup>, str. 13.**  
A. P. C IX. 456
- 737 **Libelt Karol.** Mowa Dr. Karola Fryderyka ... którą miał na obronę swoją przed Królewskim Kameralnym Sądem w Berlinie na posiedzeniu, dnia 7-go września 1847. Poznań 1847. 8<sup>o</sup>, str. 22. Lat. (B. R.)
- 738 —,— Dr. Carl Friedrich Libelt's Verteidigungs - Rede vor dem Königlich Kammergericht zu Berlin in der Sitzung am 7. September 1847. 8<sup>o</sup>, str. 19. T. P. N. 35403 8<sup>o</sup>.
- 739 **Liga Polska i zgromadzenie ogólne delegowanych.** (oddruk z Przeglądu Poznańskiego) Poznań 1848. 8<sup>o</sup>, str. 25. T. P. N. 837 8<sup>o</sup>.
- 740 **Liga.** Die polnische ... Posen 1849 8<sup>o</sup>, str. 24.  
A. P. C IV. 174.
- 741 **Limanowski Bolesław.** Historja ruchu rewolucyjnego w Polsce w 1846 r. Z 3 mapami

- i facsimile i 10-ma portretami. Kraków 1913.  
8<sup>o</sup>, str. II, i 256. Lat.
- 742 **Lipski Adalbert.** Beiträge zur Beurteilung der Ereignisse im Grossherzogthum Posen im Jahre 1848 von ... Heft 1. Berlin 1848. 8<sup>o</sup>, 2 kt. nlb. str. IV, i 99.  
T. P. N. 36 979 8<sup>o</sup>. (A.P., Bibl. Racz. i Bibl. Un.)
- 743 **Lucifer.** Der Versuch Russlands, Oesterreichs und Preussens zur Wiederherstellung der Heiligen Allianz, nachgewiesen aus der Politik in Polen von ... Berlin 1848. 8<sup>o</sup>, str. 24.  
T. P. N.
- 744 **Łyskowski Ignacy.** Beiträge zur Beleuchtung der Polenfrage. Frankfurt am Main 1848. 8<sup>o</sup>, str. 23. T. P. N. 19740 8<sup>o</sup>.
- 745 —,— Słowa prawdy przez ... Brodnica 1848. 8<sup>o</sup>, str. 98. A. P. C IV. 456.
- 746 **Malisz Karol.** Der Slaven--Kongress und die neuesten Ereignisse in Prag. Ein Beitrag zur Verständigung der Völker und zum ewigen Frieden. Zunächst dem deutschen Volk und Parlament gewidmet. Von .... Mitglied des Slaven - Kongresses. Zweite Auflage, Mannheim 1848. 8<sup>o</sup>, str. 16. T.P.N. 1286 Kos.
- 747 **Manifest zboru słowiańskiego do ludów Europy.** Poznań, 1848. 8<sup>o</sup>, str. 8. T.P.N. 1287 Kos.
- 748 **Manifest der polnisch - demokratischen Verbindung an die Deutsche.** Leipzig 1848. 8<sup>o</sup>, str. 24. A. P. C IV. 456.
- 749 **Mann Maurycy.** Egoizm. Narodowość i Liga, napisał ... Poznań 1849. 8<sup>o</sup>, str. 28.  
T. P. N. 834 Kos.
- 750 —,— Liga i doświadczenie napisał ... Poznań 1849. 8<sup>o</sup>, 2 kt.nlb. str. 79. T.P.N. 835 Kos.



- 751 —,— Listy o walnem zebraniu Delegowanych Ligi Polskiej w Kórniku, roku pańsk. 1849, przez ... Leszno 1849. 8<sup>o</sup>, str. VII., 130 i 1 kt. T. P. N. 25 005 8<sup>o</sup>.
- 752 Maroński Stanisław. Pieśń o Narodzie Cierpienia, napisał ... Gniezno 1848. 8<sup>o</sup>, str. 39. T. P. N. 32 597 8<sup>o</sup>.
- 753 Mazurkiewicz Wincenty. Question Polonaise. Lettre a Mr. le comte de Montalembert, paire de France. (na końcu) Paris le 31 Juille 1846. 8<sup>o</sup>. T. P. N. 15 757 8<sup>o</sup>.
- 754 Męciszewski Hilary. Zjazd polski w Wrocławiu, 5 maja 1848 r. Lwów 1848. 8<sup>o</sup>, str. 86. T. P. N. 3698 Kos.
- 755 Mémoire historique sur les événements du Grand-Duché de Posen depuis le 20 mars jusqu' au 18 mai 1848. Paris 1848. 8<sup>o</sup>, 2 kt. nlb., str. 52 lm. i 1 mapa. T P. N 1284 Kos. A. P., Bibl. Archid., Bibl. Racz. i Bibl. Uniw.
- 756 Messenhauser Wenzel Fryderyk C. Polen-graber. Leipzig 1849, wyd. 2gie. 8<sup>o</sup>, str. IV i 17. T. P. N. 25 990 8<sup>o</sup>.
- 757 Metzsig Johann, Dr. Faktische Berichtigungen und persönliche Bemerkungen zu der Rede des Herrn Abgeordneten v. Röder: die polnische Frage, in Sonderheit die Demarkationslinie betreffend. Lissa 1849. 8<sup>o</sup>, str. 61. T. P. N. 200 Kos. Bibl. Uniw.
- 758 —,— Friede sei mit Euch. Liebet Euch, unter einander. Worte der Vorsehung an die Bewohner der Grossherzogthums Posen. Lissa und Gnesen 1848. 8<sup>o</sup>, str. 25. Bibl. Racz. 6 D b 30. (A. P.)

- 759 —.— Noch ein paar Worte über das Grossherzogthum Posen, gerichtet an die Zeitgenossen von... Posen 1849. 8<sup>o</sup>, str. 20.  
T. P. N. 201 Kos. Bibl. Uniw.
- 760 —.— Offener Brief an den Herrn Abgeordneten Nerreter zu Frankfurt a/M. Lissa, 31 Juli 1848. 8<sup>o</sup>, str. 12.  
T. P. N. 1307 Kos. (Bibl. Racz.)
- 761 Meyer Christian. Die Deutschen der Provinz gegenüber dem polnischen Aufstand im Jahre 1848. München 1904. 8<sup>o</sup>, str. 142.  
Bibl. Uniw. F q 114 79.
- 762 Mierosławski Ludwik. Débat entre la révolution et la Contrévolution en Pologne. Leipzig 1848. 8<sup>o</sup>, str. 120.  
Bibl. Uniw. F q 114 79. (A. P.)
- 763 —.— Discours prononcé devant le Tribunal a Berlin 5 Août 1847. Posen 1847. 8<sup>o</sup>, str. 16.  
T. P. N. 13 14 Kos.
- 764 —.— Jeu stratéigine par le Général Mierosławski. Berne 1849. 8<sup>o</sup>, str. 38 i 1 kt. fol.  
T. P. N. 35 835 8<sup>o</sup>.
- 765 —.— Mémoire sur le question polonaise adressé a la nation Britanigue par le Général... Londres 1855. 8<sup>o</sup>, str. 16 T.P.N. 7792 8<sup>o</sup>.
- 766 —.— Mowa, którą miał w języku francuskim przed senatem kryminalnym sądu kameralnego w Berlinie, na dniu 5 sierpnia 1847 Pozn. 1847. 8<sup>o</sup>, str. 22. T.P.N. 2088 Kos.
- 767 —.— Powstanie Poznańskie w roku 1848 w kształcie objaśnień do Jędrzeja Moraczewskiego powieści opisał... Paryż 1852. 8<sup>o</sup>, str. 253.  
Bibl. Racz. VI. Jb. 3. (T. P. N.)
- 768 —.— Toż. Paryż 1853 8<sup>o</sup>. T. P. N.

- 769 — — Toż. Paryż 1860. 8<sup>o</sup>, str. 431 i mapa.  
A. P. C II. 402. (Bibl. Racz., Bibl. Uniw., T.P.N.)
- 770 — — Réponse aux dépêches du chargé d'affaires de France à Berlin par un témoin oculaire. Paris 1848. 8<sup>o</sup>, str. 24. T. P. N. 15777 8<sup>o</sup>.
- 771 — — Verteidigungsrede des Ludwig v. Mirosławski in d. öffentlichen Verhandlung des Polenprozesses gehalten am 5 August 1847. Braunschweig 1847. 8<sup>o</sup>, str. 15. T. P. N. 303 8<sup>o</sup>.
- 772 **Minkowska Anna.** Organizacja Spiskowa 1848 w Królestwie Polskim. Warszawa 1925. 8<sup>o</sup>, str. 140. T. P. N. 49 917 8<sup>o</sup>.
- 773 **Moraczewski Andrzej.** Opis pierwszego zjazdu słowiańskiego przez ... Poznań 1848, str. 125. T. P. N. 1288 Kos.
- 774 — — Sendschreiben an Herrn Heinr. Wuttke, die polnische Frage betreffend von ... Leipzig 1846. 8<sup>o</sup>, str. 44. T. P. N. 1827 Kos. (A.P.)
- 775 — — Wypadki Poznańskie z roku 1848, opisane przez ... Poznań, 1850. 8<sup>o</sup>, str. III. i 193. T. P. N. 1281 Kos. (Bibl. Racz.)
- 776 **Morawski Józef.** Mowa pogrzebowa na pogrzebie Wojciecha Lipskiego w Lewkowie 1855 r. Poznań 1893. 8<sup>o</sup>, str. 9. T. P. N. 790 8<sup>o</sup>.
- 777 **Mots, Quelques...** sur les événements de Pologne. Paris 1846. 8<sup>o</sup>, str. 47. T. P. N. 1777 Kos.
- 778 **Müller - Jochmus, Dr.** Die politische Lage des Grossherzogthums Posen u. seine neueste Erhebung. Berlin. Neue Jahrbücher, XII. Jahrgang. 2 1848. 8<sup>o</sup>. Strony 176—185 i 227 do 275. A. P. C IV. 495 a.
- 779 **Narrative, O...** of recent occurrences in Posen. London 1848. 8<sup>o</sup>, str. 55. Lat.

- 780 **Nationalversammlung ...** An die Hohe Deutsche. (podp.) Ignac Łyskowski. Frankfurt, 22 Mai 1848. Fol. kt. Bibl. T. P. N.
- 781 **National - Versammlung ...** Hohe Deutsche. (podp.) Ledóchowski i i. Frankfurt, 22 Mai 1848. Fol. Bibl. Arch.
- 782 **National - Versammlung ...** Hohe Deutsche. Die alte Territorial- und Eroberungspolitik ... (podp.) Ledóchowski i inni. Frankfurt a/M. 23 Mai 1848. Bibl. Kórn.
- 783 **National - Versammlung ...** An die hohe deutsche ... in Frankfurt. (podp.) Czartoryski Adam i inni. Paris, 6 Juni 1848. Bibl. Kórn.
- 784 **Naumann Eugen.** Darlegung meines politischen Standpunktes. Ein Vortrag, gehalten vor den deutsch. Wahlmännern zur II. Kammer in Posen, am 30 Januar 1849, von ... Oberbürgermeister, Posen 1849. 8<sup>o</sup>, str. 20.  
A. P. C IV. 541.
- 785 **Naumann, Guido u. Seger.** Politisches Glaubensbekenntnis. Posen 1848. 8<sup>o</sup>, str. 26.  
Bibl. Racz. VI. Da 26.
- 786 **(Ney Karol).** Pamiątki z więzienia 1848. Poznań 1848. 8<sup>o</sup>, 3 kt. nlb., str. 64.  
T. P. N. 22 576 8<sup>o</sup>.
- 787 **Niemojewski Nepomucen.** Do Bractwa Ligi Polskiej Odolanowskiego powiatu, od delegowanego na zjazd dyrektorjalny w Wierzenicy, dnia 15 czerwca 1849 r. ... Poznań 1849. 8<sup>o</sup>, str. 15. T. P. N. 10 527 8<sup>o</sup>.
- 788 **Niese X.** Słowa mówione nad grobem poległych w mieście Buku, w nocy z dnia 4-go na 5-go maja 1848 r., żołnierzy przez ... pierw-

- szego kaznodzieję wojskowego. Poznań 1848.  
8°, 2 kt. nlb. T. P. N. ar.
- 789 **Nowacki Józef.** Zbiór Najważniejszych Dokumentów, dotyczący się Wielkiego Xięstwa Poznańskiego i Narodowości Polskiej. Wolsztyn 1849. Drukowano w oficynie Fr. Bartels i Bartsch. 8 str. 132. Bibl. Rac. 14604
- 790 **Olberg v.** Beleuchtung der Sr. Excellenz des Königlichen Kommissarius Herrn General der Infanterie v. Pful von dem polnischen Insurgentenführer v. Mieroslawski am 16 Mai cr. eingereichten Denkschrift. Im Auftrage herausgegeben von ... Major. Posen 1848. 8°, str. 16. T.P.N. 1300 Kos., Bibl. Rac., Bibl. Un.
- 791 —, — Toż. Posen 1848. Fol. 2 kt. Bibl. Kórn.
- 792 —, — Die Verhältnisse der Polen im Grossherzogthum Posen im Frühjahr 1848. Berlin und Posen 1848. 8°, str. 37.  
Bibl. Rac. VI. Da 49 —6. (Bibl. Univ.
- 793 **Pehmler I. Ed.** Die preussische Beamten- und Militär-Herrschaft und der polnische Aufstand im Grossherzogthum Posen im Jahre 1848. Eine historische Skizze von ... Lemberg 1886. 8°, str. 97.  
Bibl. Univ. F q. 11460. (Bibl. Rac., A. P.)
- 794 **Podanie i zażalenie** osiemdziesięciu i jednego chłopów koło Poznania zamieszkałych, do króla napisane wskutek odezwy Jenerała Pfuela, na dniu 25 maja t. r., do włościan wydanej. Poznań 1848. 8°, 1 kt. nlb. i str. 11.  
T. P. N. 1295 Kos. (Bibl. Rac.)
- 795 **Polen,** Die ... Ein Beitrag zur Charakteristik dieses Volkes aus den Erinnerungen eines alten Justiz-Beamten. Berlin 1848. 8°, str. 58.  
A. P. C IV. 464.

- 796 **Polen** historisch, geographisch, statistisch mit 5 Karten. Leipzig 1848. 4<sup>o</sup>, str. 23.  
A. P. C IV. 326 d.
- 797 **Polen**, seine Erniedrigung durch die drei Theilungen und seine Versuche zur Wiedererlangung der Selbständigkeit. Ein Handbüchlein für Zeitungsleser ... Wesel 1846. 8<sup>o</sup>, str. 40 i mapa. T. P. N. 2080 Kos.
- 798 **Polen**, seine Revolution und sein Recht. Von einem preussischen Staatsbeamten, mit Aktenstücken. Braunschweig 1847. 8<sup>o</sup>, str. VI i 333.  
T. P. N. 23356 8<sup>o</sup>. (A.P., Bibl. Racz.
- 799 **Polenfrage**, Die ... im Grossherzogthum Posen betreffend. Schrift für den Fünfziger Ausschuss. Dritte Auflage. (podp.) Der Central-Bürgerausschuss für den Netzedistrikt. Bromberg 1848. 8<sup>o</sup>, str. 16. A. P. C. IV. 147.
- 800 **Polenprozess**, Der ... Process der von dem Staatsanwälte bei dem Königlichen Kammergerichte als Betheiligte bei d. Unternehmen zur Wiederherstellung eines polnischen Staates in den Grenzen von 1772 wegen Hochverraths angeklagten 254 Polen verhandelt in Gebäude des Staatsgefängnisses bei Berlin. Herausgegeben von Gustaw Julius. Berlin 1847. Fol. str. 712 i 132.  
T. P. N. 3660 Kos. (A. P.)
- 801 **Poloniae**. Finis ... von einem Deutschen zu Ende des Jahres 1849. Berlin b. p. r. 8<sup>o</sup>, str. 15. T. P. N. 35 408. 8<sup>o</sup>.
- 802 **Toż**. Leipzig 1855. 8<sup>o</sup>, str. 58.  
Bibl. Racz. VI. D a 26.

- 803 **Położenie obecne, głos z emigracji.** Kraków (na końcu): Pisałem dnia 24 marca 1848. 8<sup>o</sup>, str. 16. T. P. N. 1290 Kos.
- 804 **Potworowski Gustaw.** Erwiderung. (Incipit): Der Major und Chef des Generalstabs ... Berlin b. p. r. (1848) 4<sup>o</sup>, 2 kt. nlb. T. P. N. ar., Bibl. Uniw. i A. P.
- 805 —, — **Pieśni przy pogrzebnym obrzędzie ś. p. ... z Goli, zmarłego w Poznaniu, dn. 22 listopada 1860, pochowanego w Lesznie, d. 27 listopada 1860.** Leszno b. p. r. 8<sup>o</sup>, 2 kt. nlb. Kocz.
- 806 **Prawdą a Pracą.** Wydanie Tow. Demokratycznego Polsk. Paryż 1849. 8<sup>o</sup>, str. 56. T. P. N. 1068 Kos.
- 807 **Prawo a Wiara.** Wydanie Tow. Dem. Polsk. Paryż 1848. 8<sup>o</sup>, str. 36. T. P. N. 1066 Kos.
- 808 **Promemoria** gegen d. projectirten Anschluss des Grossherzogthums Posen an Deutschland mit beweisenden Beilagen an den Völkerrechtlichen Anschluss der Deutschen National-Versammlung von den Unterzeichneten durch Vollmacht legitimierten Abgeordneten der polnischen National-Comite. Frankfurt a. M. 1848. 4<sup>o</sup>, str. 38. A. P. C IV. 138., Bibl. Racz., T. P. N.
- 809 **Promemoria** w sprawie nadwyrężenia praw Kościoła katolickiego w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem od czasu Królesko-Pruskiego zaboru. Poznań 1848. (podp.) Przyłuski i in. Fol. 2 kt. nlb. T. P. N., Arch.
- 810 **Propaganda, La ...** Democratique en Pologne. Paroles de Deu au peuple Polonais. Paris 1847. 4<sup>o</sup>, str. 24. A. P. C II. 569.

- 811 **Przepis** musztry dla piechoty. 1845. (Pary)  
Impr. Bourgogne et Martinet. 8<sup>o</sup>, str. 305  
i mapa. Sał.
- 812 **Przepis** musztry i manewrów dla piechoty  
gwardji narodowej. Część I. Lwów 1848. 8<sup>o</sup>,  
str. 67. Lat.
- 813 **Raczyński Roger**. Wer hat die Freiheit ver-  
raten. Slaven oder Germanen. Schreiben an  
Arnold Ruge von ... Dresden 1848. 8<sup>o</sup>, str. 36.  
Bibl. Racz.
- 814 **Rakowski**. Powstanie Poznańskie w 1848 r.  
Lwów 1900. 8<sup>o</sup>, 4 kt. nlb. i mapa.  
A. P. C IV, 616., Bibl. Uniw.
- 815 **Réfutation** des dépèches de M. le Chargé  
d'affaires de France à Berlin, déposé à l'as-  
semblée National le 15 mai 1848. Paris 1848.  
8<sup>o</sup>, str. 28.  
Bibl. Racz. VII. I. H. 31—3. Bibl. Uniw.
- 816 **Regulamin** Piechoty, Kawaleryi i Artyleryi  
wraz z instrukcją dla powstańca i służbą  
obozową. Paryż 1846. 8<sup>o</sup>, Bibl. Kórn.
- 817 **Regulamin** Policji polowej dla wszystkich  
części kraju z dnia 1 listopada 1847. Poznań  
1848. 8<sup>o</sup>, str. 20. T. P. N. 534 8<sup>o</sup>.
- 818 **Reich Adolph**. Polens Recht und Deutsch-  
lands Pflicht. Ein Wort an das Volk. Berlin  
1848. 8<sup>o</sup>, str. 12. T. P. N. 16 328 8<sup>o</sup>.
- 819 **Rewolucja i Polska**. Wydanie Tow. Dem.  
Polsk. Paryż 1850. 8<sup>o</sup>, str. 47.  
T. P. N. 2930 Kos.
- 820 —, — Co jest ... i jakie jej stanowisko. Paryż  
1849. 8<sup>o</sup>, str. 30. T. P. N. 753 Kos.



- 821 **Rothenburg.** F. R. v. Das Gefecht bei Miłosław, am 30 April 1848. Nach den besten und ausführlichsten Quellen ... bearbeitet und herausgegeben von ... mit einem Plane des Schlachtfeldes. 2 Auflage. Berlin 1850. 8° 1 kt. nlb. str. 32 i mapa.  
T. P. N. 17 362 8°. (B. U.)
- 822 **Ruhe A.** Heimleuchtung der Schrift: „Verdienen die Polen die Wiederherstellung ihrer politischen Unabhängigkeit? Welche Folgen würde eine solche für Deutschland haben?“ Beantwortet im Laufe des April von einem Deutschen, welchem sein Vaterland mehr am Herzen liegt, als die Polen. Leipzig 1848, von ... Berlin 1848. 8°, str. 15.  
T.P.N. 22787 8°. (A.P., Bibl. Rocz., Bibl. Uniw.)
- 823 **Polen.** Ungehaltene Rede an die Stiefgermanen des Herzogthums Posen von ... Berlin b. w. r. 8°, str. 8. Bibl. Uniw. Kqa 5800.
- 824 **Rzcepecki Kajetan.** W półsetną rocznicę. Rok 1848. Opis wypadków w Berlinie i W. Księstwie Poznańskiem podł. źródeł ówczesnych skreślił Białyniak. Poznań 1898. 8°, str. 64.  
A. P. C IV. 695.
- 825 **Sage.** Eine alte ... und eine neue Geschichte. An Se. Majestät, Nikolaus I., Kaiser aller Russen, König von Polen. Aus dem Polnischen. Krakau 1848. 8°, str. 15. T.P.N. 10109 8°.
- 826 **Sache,** Ueber die polnische ... insbesondere die der preussischen Polen. Berlin 1847. 8°, 2 kt., nlb. str. 84. A. P.
- 827 **Salice Contessa E. L.** Populare Darstellung der Jahre 1848 und 1849 ... Posen 1850. 8°, str. 98. T. P. N. 15 298. 8°.

- 828 **Sanguszko.** Do J. O. Ks. Wład. Lubartowicza ... Odpowiedź na rachunek Sumienia z roku 1848. Poznań 1851. 8<sup>o</sup>, str. 45.  
T. P. N. 1303 Kos.
- 829 **Scheffer.** Anmerkungen zum Text der Brochüre: La Russomanie dans le Grand-Duché de Posen par Eugène Bréza. Leipzig 1846. 8<sup>o</sup>, str. 46.  
A. P. C IV. 579.
- 830 **Schmidt Hans.** Die polnische Revolution des Jahres 1848 im Grossherzogthum Posen. Weimar 1912. 8<sup>o</sup>, str. XXXII, i 388 i mapa.  
A. P. C IV. 1113. (Bibl. Uniw.)
- 831 **Schreiber Veit.** Die Polen im Grossherzogthum Posen mit besonderem Bezug auf die Jahre 1845 und 1846 nebst Betrachtungen über den Verfall der polnischen Republik. Leipzig 1846. 8<sup>o</sup>, str. 47.  
T. P. N. 1828 Kos. (A. P., Bibl. Racz.)
- 832 **Schuselka Franz.** Deutschland, Polen und Russland. Hamburg 1846. 8<sup>o</sup>, str. 332.  
T. P. N. 2044 Kos.
- 833 **Senst Gustaw.** Der Generalstabs Major E. v. Voigts-Rhetz über den Polnischen Aufstand im Jahre 1848, beleuchtet von ... einem Deutschen d. Grossherzogthum Posen. Berlin 1848. 8<sup>o</sup>, str. 60.  
T.P.N. 1308 Kos., Bibl. Racz., Bibl. Un., A. P.
- 834 **Simon Heinrich.** Annehmen oder ablehnen? Die Verfassung vom 3. Februar 1847, beleuchtet vom Standpunkt des bestehenden Rechts. Leipzig 1847. 8<sup>o</sup>, str. 327.  
T. P. N. 375 8<sup>o</sup>.
- 835 **Siwiński Bolesław.** Rozmowa delegowanego gospodarza na walne zgromadzenie do Kór-

- nika ze swoim sąsiadem o Lidze i Szlachectwie przez ... księdza Ludu. Poznań 1849. 8<sup>o</sup>, str. 16. A. P. C IV. 457.
- 836 **Skórzewski Jan.** Społeczeństwo, które siebie nie rozumie, jest w anarchii, czyli urywek z dziejów zaszłych w W. Ks. Poznańskiem 1848, przez J. S. Poznań 1848. 8<sup>o</sup>, str. 24.  
Bibl. Racz. II. D g. 34-15.
- 837 **Skórzewski.** Tentui, Cel, Pal. Czyli odpowiedź na atak moich przeciwników, przez J. S. Poznań 1848. 8<sup>o</sup>, str. 8. T.P.N. 1291 Kos.
- 838 **Słów, kilka ...** o gwardyi narodowej podług prawa z 17 października 1848. Poznań 1849. 8<sup>o</sup>, 2 kt. nlb. str. 29. T. P. N. 22 158, 8<sup>o</sup>.
- 839 **Słów Kilka ...** do poczciwych ludzi. Leszno 1848. 8<sup>o</sup>, str. 27. T. P. N. 1289 Kos.
- 840 **Słów, Kilka ...** o stanowisku deputowanych naszych na przyszłym sejmie berlińskim, o wyborach, jako też o kwalifikacyi kandydatów. Poznań, 26 czerwca 1849. (podp.) Griesinger, Słupecki, Raabski. 8<sup>o</sup>, str. 16.  
T. P. N. 1306 Kos.
- 841 **Słowa, Boże ...** do Ludu Polskiego. Polska, w drukarni Wiary, Nadziei i Miłości 1847. 8<sup>o</sup>, str. 126. T. P. N. 22 634 8<sup>o</sup>.
- 842 **Słowa Prawdy dla Ludu Polskiego.** b. p. m. dr. 1848. 8<sup>o</sup>, str. 234. T. P. N. 264 Kos.
- 843 **Sprawa więźniów poznańskich** przed sądem berlińskim w pierwszej instancyi. Paryż 1848. 8<sup>o</sup>, 2 kt. nlb. str. 216 i XIII.  
T. P. N. 713 Kos.
- 844 **Stasiewski Juljan.** Rok 1848. Na chwałę Ojczyzny w 75 letnią rocznicę powstania. Września 1925. Str. 24. Pr. W., Bibl. Uniw.

- 845 **Stimmen.** Oeffentliche ... edeldenkender Deutschen aus dem Grossherzogthum Posen. Berlin 1848. 4<sup>o</sup>. str. 16.  
T. P. N. 2269 Kos., Bibl. Racz., Bibl. Uniw.
- 846 **Stuart,** Lord Dudley, Speech of ... in the House of Commons on the 16th of May 1848... London 1848. 8<sup>o</sup>. str. 40. Bibl. Kórn.
- 847 **Szuman Henryk.** Die Bureaukratie in Posen und die fünfte Theilung Polens von H. S. Berlin 1848. 8<sup>o</sup>. str. 45.  
Bibl. Uniw. Kqa 5779., A. P.
- 848 —.— Der Hochverrat. Mit besonderer Bezugnahme auf den gegenwärtig anhängigen sogenannten Polenprozess. Berlin 1847. 8<sup>o</sup>. str. 68.  
T. P. N. 31154. 8<sup>o</sup>.
- 849 —.— Luźne Kartki z wspomnień życia własnego. Spisał ... Dział 3. Rok 1848. Poznań 1898. 8<sup>o</sup>, 1 kt. nlb., str. 177. T. P. N. 13765 8<sup>o</sup>.
- 850 **Rocznica.** Słowa żalu przez ... Berlin (1848) 8<sup>o</sup>, 4 kt. nlb. T. P. N. 3702 Kos.
- 851 —.— Wspomnienia Berlińskie i Poznańskie z r. 1848 ... Bibl. Dzieł Wyb. Warszawa 1900. 8<sup>o</sup>. str. 190. T. P. N. 39930 8<sup>o</sup>.
- 852 **Theilung.** Die ... des Grossherzogthums Posen und deren Folgen, insbesondere für die Stadt Posen. Berlin 1848. 8<sup>o</sup>. str. 31.  
A. P. C IV. 171. Bibl. Racz.
- 853 **Theilungen,** Ueber die ... Den Manen Robert Blum's gewidmet vom Verfasser. Stettin 1849. 8<sup>o</sup>. str. 18. T. P. N. 193 Kos.
- 854 **Tod des Polenheldens Bojanowsky,** gefallen am 18 März. an der Barrikade Tauben und Friedrichstrassen-Ecke. Berlin 1848. 8<sup>o</sup>. str. 4.  
A. P. C IV. 20.

- 855 **Toporek Jacenty.** Ludowi Wiejskiemu całej ziemi polskiej. Miłość, Prawda, Pozdrowienie braterskie. Wrocław 1848. 8<sup>o</sup>, str. 16. Lat.
- 856 **Trampczyński Włodzimierz.** Dwa powstania Poznańskie. rok 1846 i 1848, oraz proces w Moabicie. Warszawa 1907. 8<sup>o</sup>, str. 79.  
Ks. Maj.
- 857 **Untergang, Der Drohende ...** Posens und durch welche Mittel ist diesem zu begegnen? Ein beherzigendes Wort an Deutschlands freie Männer. Berlin 1848. 8<sup>o</sup>, str. 8. A. P.
- 858 **Untheilbarkeit, Ueber die ...** des Grossherzogthums Posen, nach heiligem Völkerrechte. Von einem Deutschen. Berlin 1850. 8<sup>o</sup>, str. 11.  
A. P. C IV. 175
- 859 **Uwag, Kilka ...** nad ustawą organiczną Ligi Polskiej. Przedr. z Przeglądu Poznańskiego. Poznań 1849. 8<sup>o</sup>, str. 18. A. P. C IV. 464.
- 860 **Verhältniss. Das Staatsrechtliche ...** des Grossherzogthums Posen zur preuss. Monarchie. Berlin 1850. 8<sup>o</sup>, str. 14. A. P. C IV. 457.
- 861 **Verhältnisse. Die ...** der Polen im Grossherzogthum Posen im Frühjahr 1848. Berlin und Posen 1848. 8<sup>o</sup>, str. 32. A.P. C IV. 363
- 862 **Verschwörung. Die polnische ...** Zu Anfang des Jahres 1846. Grimma 1846. 8<sup>o</sup>, str. 62. Lat.
- 863 **Vertreter Freier Völker. (podp)** Posener Comite, Galizischer Rath in Lemberg, Krakauer Comite. Berlin b. w. r. (1848). 8<sup>o</sup>, str. 8.  
T. P. N. 839 Kos., Bibl. Racz.
- 864 **Voigts-Reetz C. v.** Aktenmässige Darstellung der polnischen Insurrection im Jahr 1848 und Beleuchtung der durch dieselbe entstan-

- denen politischen und militärischen Fragen.  
 Posen 1848. 8<sup>o</sup>. str. 48.  
 T. P. N. 35 439 8<sup>o</sup>., A. P., Bibl. Racz., Bibl. Un.
- 865 —.— Denkschrift über die politische Stellung der Provinz Posen zur preussischen Monarchie und die nationale Berechtigung ihrer polnischen Bewohner. Berlin 1849. 8<sup>o</sup>, str. 117. i mapa.  
 T.P.N. 37091 8<sup>o</sup>., A. P., Bibl. Racz., Bibl. Uniw.
- 866 —.— Die strategische Bedeutung des Grossherzogthums Posen bei einem Kriege Russlands gegen Preussen und Deutschland. Berlin. Posen 1848. 8<sup>o</sup>, str. 24 i mapa.  
 Bibl. Racz. VI. Da 49. (A. P.)
- 867 **Wielogłowski** Walery. Emigracja polska wobec Boga i Narodu. Wrocław 1848. 8<sup>o</sup>, nlb. str. 232. T. P. N. 1709 Kos.
- 868 **Wielopolski** Aleksander. Briefe eines polnischen Edelmannes an einen deutschen Publizisten, über die jüngsten Ereignisse in Polen u. die hauptsächlich bisher nur vom deutsch. Standpunkte betrachtete polnische Frage. Hamburg 1848. 8<sup>o</sup>, nlb. 3. str. 328.  
 T. P. N. 712 Kos.
- 869 **Willisen** Wilhelm v. Akten und Bemerkungen über meine Sendung nach dem Grossherzogthum Posen 1848. Berlin 1849. 8<sup>o</sup>, str. 117.  
 T. P. N. 35438 8<sup>o</sup>.
- 870 —.— Toż. Kiel 1850. 8<sup>o</sup>, str. 115.  
 T.P.N. 220 Kos., A. P., Bibl. Racz., Bibl. Uniw.
- 871 —.— Offener Brief an den Herrn Major v. Voigts-Rhetz, als Entgegnung auf seine aktenmässige Darstellung von dem General... Berlin 1848. 8<sup>o</sup>, str. 19  
 T.P.N. 1299 Kos., A. P., Bibl. Racz., Bibl. Uniw.

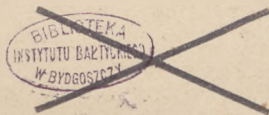
- 872 **Wilmowski Gustaw.** Deutschlands Grenzen, namentlich gegen Dänemark und Polen. Glogau 1848. 8<sup>o</sup>, str. 26. Bibl. Rac. II. D.g. 55-8.
- 873 **Wittig Henryk.** Zehn Polenlieder. Dresden 1848. 8<sup>o</sup>, str. 52. T. P. N. 10525 8<sup>o</sup>.
- 874 **Wodzicki Henryk.** Do Delegowanych Ligi. Wrocław 1848. 8<sup>o</sup>, str. 19. T.P.N. 852 Kos.
- 875 —, — Liga i zasady demokratyczne. Leszno i Gniezno 1848. 8<sup>o</sup>, str. 22. T.P.N. 10130 8<sup>o</sup>.
- 876 **W(uttke) H(einrich.)** Die neueste polnische Insurrection im Grossherzogthum Posen. Ein factischer Beweis des gegen den Deutschthum kämpfenden Slaventums. Nach amtlichen und zuverlässigen Quellen von H. W., Berlin 1848. 4<sup>o</sup>, str. 44. A. P. C IV. 890., Bibl. Rac.
- 877 **Zalewski Józef.** Brüderlicher Zuruf an die polnischen Patrioten. Eine historisch-kritische Abhandlung. Prag 1848. 8<sup>o</sup>, str. 83. Bibl. Univ. Fq 11419,25.
- 878 **Żale, Gorzkie ...** płaczącego kosyniera nad swoim ekswozdem, Ludwikiem Mierosławskim i nad jego paszkwilem... Powstanie Poznańskie 1848. Zaśpiewane na taką samą nutę w czasie Wielkiego Postu. Poznań 1853. 8<sup>o</sup>, str. XIV. i 29. Ks. Maj., T. P. N. 37270 8<sup>o</sup>.
- 879 **Zjazd Polski w Wrocławiu na dniu 5 Maja 1848 roku.** (Ustęp historyczny z pamiętnika Hilarego Męciszewskiego). Przedruk z dziennika Polska za rok 1849. Lwów 1849. 8<sup>o</sup>, str. 86. T. P. N. 3598 Kos.

880 **Żółtowski Adam.** Historique. Des evenements de Posen. Paris b. p. r. 8<sup>o</sup>, str. 15.

Bibl. Racz. 2 1946.

881 **Żychliński Ludwik.** Polen und seine Idee. Geschrieben von ... Leipzig 1849. 8<sup>o</sup>, str. 70.

A. P. C II. 424.



91068T





# ERRATA.

Strona	Numer	Zamiast	Ma być
8	25	Kör	Kór.
11	41	skutkw	skutków
11	45	apostowie	apostołowie
15	72	malował	malowała
15	77	kalana	kolana
18	100	Uebersindlung	Uebersiedelung
20	117	umundor.	umundur.
21	127	rytowował	rytował
24	146	złoone	złożone
26	165	kolnie	kolanie
27	164	strona	ręka
28	181	w gołej głowie	skreślone
50	195	wykonanie	wykonał w metal
51	196	voues posterite Massares	voués postérité Massacres Française
54	211	i	skreślone
55	215	połodz.	półoddział
57	255	ostrze	ostrza
45	275		W. M. W.
56	555	W. M. T.	W. M. W.
59	570	Manufre	Manufacture
59	571	4 cm.	40 cm.
61	386	indipit	incipit
61	387	deputowany	deputowanego
66	417	oświadczenie	cświadczenia
66	419	Schleinika	Schleinitza
67	425	ludzi	ludzie
68	451	tutejszą do otworzenia	tamtejszą do utworzenia
69	455	wzywaa	wzywa

69	455	przeznaczone	przeznaczonych
69	436	bez daty	bez daty
69	439	Mycielskiniego	Mycielskiego
77	496	Wer	Wem
78	505	wiek.	wielk.
79	514	Liebenfeld	Liellenfeld
81	525	udzielone	udzielonej
82	531	Braca	Bracia
85	558	Krotoszy	Krotoszyn
85	559	Mielyński	Mielżyński
85	540	uściskają	uciskają
86	568	publizirte	publizierte
87	568	Chełmrza	Chelmża
91	595	Glechheit	Gleichheit
95	615	L'abranlement	L'ébranlement
95	616	Citoyena	Citoyen
95	621	Générale	Général
99		Książki	Książki
100	651	Beträge	Beiträge
105	691	dernier	derniers
106	702	Zieleziz	Zielenzig
109	750	Reshershes	Recherches
		leure	leur
		historiques	historiques
		statistigues	statistiques
110	756	Merz	M. Mrz.
		confisnce	confiance
112	756	Polen Graber	Polen Gräber
112	758	Vorsehung	Vorsehung
115	764	strategie	strategique
117	765	le	la

# WYKAZ WYSTAWCÓW:

1. A. P. — Archiwum Państwowe, Poznań.
2. Bibl. Arch. — Biblioteka Archidiecezjalna, Poznań.
3. Bibl. Kórn. — Biblioteka Kórnicka, Kórnik.
4. Bibl. Racz. — Biblioteka Raczyńskich, Poznań.
5. Bibl. T. P. N. — Biblioteka Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań.
6. Bibl. Uniw. — Biblioteka Uniwersytecka, Poznań.
7. Cichow. — Cichowicz Władysław, Poznań.
8. Kocz. — Koczorowski Karol, Poznań.
9. Koło Tow. — Koło Towarzystwie, Poznań.
10. Wł. M. — Marcinkowski Władysław, Poznań.
11. M. M. — Muzeum Miasta Poznania, Poznań.
12. Lat. — Latanowicz Stanisław, Poznań.
13. Pr. W. — Prądyński A., Września.
14. Ks. Maj. — Ks. Majkowski, Poznań.
15. Ks. Putz — Ks. prob. Putz, Poznań.
16. W. M. W. — Wielkopolskie Muzeum Wojskowe, Poznań.
17. Sał. — Sałaciński Feliks, Śrem.
18. T. P. N. — Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Poznań.
19. J. Zakrz. — Zakrzewska Janina, Poznań.
20. Zyg. — Zygarłowski Franciszek, Poznań.
21. Dr. Walk. — Dr. Tadeusz Walkowski, Poznań.
22. M. W. i W. M. — Wielkopolskie Muzeum, Poznań.
23. Ung. — Unrużyna, Sowniec.

# SPIS RZECZY:

	str.
Przedmowa . . . . .	3
<b>Obrazy: olejne, akwarele, pastele i rysunki</b>	
Sceny (nr. 1—4) . . . . .	5
Portrety (nr. 5—10) . . . . .	5
Różne (nr. 11—19) . . . . .	6
<b>Ryciny</b>	
Sceny (nr. 20—50) . . . . .	8
Portrety (nr. 51—92) . . . . .	12
Różne (nr. 93—152) . . . . .	18
<b>Fotografje</b>	
Sceny (nr. 153—154) . . . . .	23
Portrety (nr. 155—185) . . . . .	25
Różne (nr. 184—187) . . . . .	29
<b>Rzeźby — plakiety, medale</b>	
Rzeźby (nr. 188—192) . . . . .	50
Plakiety (nr. 195—195) . . . . .	50
Medale (nr. 196—197) . . . . .	51
<b>Chorągwie (nr. 198—201)</b> . . . . .	52
<b>Ubiór i oporządzenie wojskowe (nr. 202—226)</b> . . . . .	55
<b>Broń biała (nr. 227—317)</b> . . . . .	57
<b>Broń palna długa, krótka i artylerja</b>	
Broń palna długa (nr. 318—355) . . . . .	50
Broń palna krótka (nr. 356—372) . . . . .	56
Artylerja (nr. 275—384) . . . . .	59
<b>Pamiętki osobiste i różne (nr. 385—400)</b> . . . . .	61
<b>Rękopisy i dokumenty (nr. 401—500)</b> . . . . .	64
<b>Mapy (nr. 501—515)</b> . . . . .	78
<b>Odezwy (nr. 516—623)</b> . . . . .	80
<b>Gazety</b>	
Czasopisma, gazety i dod. do nich (nr. 624-637)	97
<b>Książki (nr. 638—881)</b> . . . . .	99
<b>Wykaz wystawców</b> . . . . .	129

~~nie pożyczaj się do domu~~

BIBLIOTEKA  
UNIwersytecka  
GDAŃSK

6xx